

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ
& ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου :

Κοινωνικότητα, τοπικότητα, ταυτότητα

Του φοιτητή

Παπαχατζάκη Χαρίδημου

A.M : B2015091

Επιβλέπων Καθηγητής

Ονούφριος Παυλογιάννης

Ευχαριστίες

*Με την παρούσα πτυχιακή εργασία ολοκληρώνονται οι σπουδές μου στο
Ιόνιο Πανεπιστήμιο στο τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και
Μουσειολογίας. Θέλω να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου για τη συμβολή
που είχαν στην μέχρι τώρα πορεία μου, όπως και τους συμφοιτητές μου για
τις συνθήκες και το χρόνο επικοινωνίας που μου προσέφεραν. Ιδιαίτερα
επιθυμώ να ευχαριστήσω τον κ. Ονουφρίο Παυλογιάννη, ο οποίος ήταν ο
επιβλέπων της εργασίας μου, για την πολύτιμη συμβολή του στην επιλογή του
θέματος, για την καθοδήγηση της έρευνας, της μελέτης και της συγγραφής
καθώς και για την υποστήριξη του. Όπως επίσης και τον κ. Μανώλη
Δρακάκη για τις συμβουλές του κυρίως σε θέματα που αφορούν την αρχειακή
έρευνα αλλά και την ιστορία της τοπικής κοινότητας του Ηρακλείου. Τέλος
θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την στήριξη και την υπομονή
τους.*

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	σελ.4-5
----------------------	----------------

1. Ίδρυση Ο.Φ.Η	σελ. 6
------------------------------	---------------

1.1. Το ιστορικό πλαίσιο ίδρυσης του Ο.Φ.Η.....	σελ. 6
1.2 Πιθανές ημερομηνίες ίδρυσης.....	σελ. 7-8
1.3 Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου, συμβολή των Μικρασιατών προσφύγων και κοινωνικές ανάγκες.....	σελ. 8-10
1.4 Διαφορές ταυτότητας με την προϋπάρχουσα ΕΓΟΗ.....	σελ. 11-15

2. Ο Ο.Φ.Η στα χρόνια του μεσοπολέμου (1923-1940)	σελ. 16
---	----------------

2.1 Δεσμοί του ΟΦΗ με την τοπική κοινωνία, πολιτιστικές εκδηλώσεις και φιλανθρωπικό έργο.....	σελ.15-22
2.2 Ο Ο.Φ.Η και το ποδόσφαιρο στη Μεταξική περίοδο.....	σελ. 23-26

3. Ο Ο.Φ.Η στα χρόνια της Γερμανικής Κατοχής.....	σελ. 27-29
--	-------------------

4. Ο Ο.Φ.Η. στη μεταπολεμική περίοδο.....	σελ. 30-31
--	-------------------

4.1 Τι οδήγησε στην ίδρυση του πρώτου συνδέσμου οπαδών.....	σελ. 32-33
4.2 Η ίδρυση του πρώτου συνδέσμου οπαδών τον Ιούνιο του '59.....	σελ. 33
4.3 Το καταστατικό του συλλόγου.....	σελ. 33-37

5. Ο Ο.Φ.Η την περίοδο 1960-1970.....	σελ 38-39
--	------------------

5.1 Ύμνοι, τραγούδια, τοπικότητα και ταυτότητα.....	σελ 39-40
5.2 Πόρωση, πόλωση και τα πρώτα σημάδια οπαδικής βίας.....	σελ.41-45
5.3 Στα χρόνια της Χούντας ο σύνδεσμος μπαίνει στον «πάγο».....	σελ. 45-46
5.4 Η αποκατάσταση της λειτουργία του συνδέσμου.....	σελ.46-49

6. Η δράση του ΟΦΗ και των οπαδών του από το 1980 έως τα μέσα του 1990.....	σελ. 50-52
--	-------------------

6.1 Η ΠΑΕ ΟΦΗ και η οικογένεια Βαρδινογιάννη.....	σελ. 51-52
6.2 Το «φαινόμενο» Γκέραρντ και η κατάκτηση του Κυπέλλου Ελλάδος.....	σελ.53-58
6.3 Η δημιουργία της Θύρας 4 και οι Snakes.....	σελ. 58-68

7. Ο ΟΦΗ από τα μέσα της δεκαετίας του '90 μέχρι το 2011.....	σελ. 69
--	----------------

7.1 Σχέσεις εξουσίας και προστριβές ΟΦΗ – Ολυμπιακού.....	σελ. 69-72
7.2 Ο πρώτος νεκρός: «Ηρα ζεις για πάντα Οφιτζής».....	σελ 72-77
7.3 Επιστροφή στις παραδοσιακές τοπικές αξίες και το αίτημα «Λευτεριάς του ΟΦΗ».....	σελ.78-84

Επίλογος.....	σελ.
----------------------	-------------

85-86

Βιβλιογραφία.....	σελ. 87
--------------------------	----------------

Εισαγωγή

Η συνεχής εξέλιξη του επιστημονικού πεδίου της έρευνας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το θέμα που πραγματεύεται αυτή η εργασία. Η έρευνα έχει αλλάξει έχει μπει σε νέα πεδία και η επιστήμη θέλει μια αντανάκλαση της κοινωνίας μέσα από φορείς η καθημερινές συνήθειες των τοπικών κοινωνιών που μέσω αυτών αυτοκαθορίζεται η τοπικότητα και η ταυτότητα τους, ένας εξ αυτών είναι το ποδόσφαιρο και η ποδοσφαιρική σύλλογοι.

Η " λαϊκές αυτές ασχολίες δεν θεωρούνται ποία απλά ένας τρόπος ψυχαγωγίας και αποφόρτισης αλλά και ένας τρόπος έμμεσου αυτοπροσδιορισμού και ένταξής σε ένα τοπικό ,κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο

Στην περίπτωση του Ο.Φ.Η και των οπαδών του αυτό μεταφράζεται ως Ηρακλειώτες κρητική , με ισχυρό το αίσθημα της υπερηφάνειας και μαχητικότητας, που δεν πηγάζει μόνο από την κοινοί καταγωγή αλλά και από τον ενστερνισμό των κρητικών αξιών.

Η σύνδεση όμως ανάμεσα στον ποδοσφαιρικό σύλλογο και των λοιπών προεκτάσεων του επιτευχθεί με δυσκολία. Παρόλο την διεύρυνση του επιστημονικού πεδίου της ερευνάς υπάρχει έλλειψη βιβλιογραφίας επιστημονικής και μη, ακόμα και η συλλογή πρωτογενών ερευνητικών πηγών παρουσίασε δυσκολίες λόγο της έλλειψης ευρετηριακών δομών και την πρώιμη φάση που βρίσκεται η ψηφιοποίηση αυτών.

Υπερπηδώντας όμως της δυσκολίες συγκεντρώθηκε ένα εύρη σε φάσμα αρχειακό υλικό κυρίως από άρθρα εφημερίδων και περιοδικών κυρίως από τοπικούς φορείς το οποίο υποστηρίχθηκε από επιστημονικές εργασίες και συγγράμματα από καταξιωμένους επιστήμονες στον χώρο της κοινωνιολογίας και της ερευνάς κυρίως με έμφαση στην σύνδεση του αθλητισμού στην κοινωνικότητα ,την ταυτότητα και την τοπικότητα.

Συγκεντρωτικά η εργασία αυτή πραγματεύεται το πως ο Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου (Ο.Φ.Η) αποτελεί έναν ισχυρό πυλώνα του αθλητισμού αλλά και της κοινωνίας, όχι μόνον του Ηρακλείου από όπου έλκει την καταγωγή του, αλλά και της Κρήτης συλλήβδην. Πρόκειται για μια ομάδα άρρηκτα συνδεδεμένη με ισχυρούς δεσμούς παραδοσιακά (εν τη γενέσει της μέχρι και σήμερα) με την τοπική κοινωνία, γεγονός που οφείλεται στην αφομοίωση πλήθους τοπικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων και ιδεολογημάτων στην ταυτότητα και σύσταση του Ο.Φ.Η, αξίες που παρέμειναν σταθερές και αναλλοίωτες στο διάβα του χρόνου, παρά τα επιμέρους «σκαμπανεβάσματα», τις δυσκολίες, τις χρονικές συγκυρίες και τις θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η περιγραφή της καθιέρωσης της τοπικής ταυτότητας, των διακριτών γνωρισμάτων της ομάδας, δια μέσω της συλλογικής ταυτότητας – του κοινωνικού συνόλου δηλαδή – αναλύοντας την ίδια την ιστορία της ομάδας και των φιλάθλων της, ως βασικό περίγυρο του Ο.Φ.Η. Η παρούσα εργασία ξεκινά με μία αναδρομή της ιστορία του Ο.Φ.Η από την ίδρυση του και της πρώτες πέντε δεκαετίες της "ζωής" του και έπειτα επικεντρώνεται στην χρονική περίοδο 1985-2011 οπού είναι και η σημαντικότερη περίοδος για την κρητική ομάδα, την αγωνιστική της ανάπτυξη αλλά και την οπαδική της ταυτότητα και εν τέλει την καθιέρωσή της στη συνείδηση του αθλητικού κόσμου, ως συνώνυμο της «κρητικής λεβεντιάς» και της «κρητικής ελευθερίας».

1. Ίδρυση Ο.Φ.Η

Η φύση της ταυτότητας του Αθλητικού Σωματείου για να γίνει κατανοητή, δε μπορεί παρά να εξεταστεί συνυφασμένη με τα ιστορικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά που συνέθεσαν το ώριμο κλίμα ίδρυσης του, καθώς και τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας έτσι όπως αυτές διαμορφώνονταν στο συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο ως προς τον τομέα του αθλητισμού ως πτυχή της καθημερινότητας των κατοίκων του Ηρακλείου.

1.1. Το ιστορικό πλαίσιο ίδρυσης του Ο.Φ.Η

«Κρήτη, 1925. Είναι η περίοδος του μεσοπολέμου και το νησί διανύει ακόμα μια μεταβατική περίοδο καθώς δεν έχει περάσει ούτε ένας χρόνος από την αποχώρηση των τελευταίων μουσουλμάνων της Κρήτης. Παράλληλα το Ηράκλειο αποτελεί τόπο εγκατάστασης χιλιάδων προσφύγων από τη Μικρά Ασία και ο πληθυσμός της πόλης αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς.

Στον ελλαδικό χώρο ο στρατηγός Θεόδωρος Πάγκαλος μετά το κίνημα της 25ης Ιουνίου έχει αναλάβει την πρωθυπουργία της χώρας.

Στην οδό Ιδομενέως, σε ένα γυμναστήριο της πόλης του Ηρακλείου, γυμνάζονται μαζί αθλητές στίβου, αρσιβαρίστες, παλαιστές και ποδοσφαιριστές. Σταδιακά οργανώνουν τη δημιουργία ενός συλλόγου -ενός Ομίλου- όπως επιθυμούσαν να λέγεται. Ήθελαν το σωματείο που θα δημιουργήσουν να είναι ξεχωριστό. Να είναι ένας Όμιλος που θα αποτελείται από τους ίδιους τους φιλάθλους του. Δεν άργησαν να καταλήξουν στο όνομα: Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου.»¹

¹Εισαγωγική περιγραφή από την επίσημη ιστοσελίδα του Ο.Φ.Η, www.oficretefc.com.

1.2. Πιθανές ημερομηνίες ίδρυσης

Όπως γίνεται αντιληπτό και από το παραπάνω απόσπασμα, ο Ο.Φ.Η, είναι αθλητικό σωματείο που ιδρύθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης το έτος 1925.

Η ακριβής ωστόσο ημερομηνία της ίδρυσης είναι θολή καθώς δεν υπάρχουν επίσημα έγγραφα που να την μαρτυρούν με ακρίβεια.

Αναφορικά με την ακριβή ημερομηνία ίδρυσης, ιστορικά απαντώνται τρεις πιθανές ημερομηνίες, οι οποίες αποτελούν τις επικρατέστερες εκδοχές:

10 Μαρτίου 1925

Πρόκειται για την ημερομηνία εκείνη, που συναντάται ευρέως στο διαδίκτυο ως η ημέρα ίδρυσης του Ο.Φ.Η, η οποία μάλιστα φέρεται να έχει επικρατήσει μέσα από προφορικές αφηγήσεις στο πέρασμα του χρόνου. Μάλιστα, η ημερομηνία αυτή συμπίπτει με την ημέρα ίδρυσης του Ολυμπιακού.

22 Σεπτεμβρίου 1925

Στο φύλλο της «Νέας Εφημερίδας» στις 23 Σεπτεμβρίου του 1925, γίνεται λόγος για έναν νεοϊδρυθέντα αθλητικό όμιλο που κάνει την εμφάνιση του και ο οποίος θα δώσει ζωή στην αθλητική ζωή του τόπου.

28 Ιουλίου 1925

Η 28^η Ιουλίου ως πιθανή ημερομηνία ίδρυσης, αναφέρεται σε ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην εφημερίδα «Η Αλήθεια», στις 28 Ιουλίου 1975, εκεί όπου ο πρώην πρόεδρος του Συλλόγου, Μύρος Μαθιουδάκης γράφει χαρακτηριστικά: «Σήμερα ο ΟΦΗ γιορτάζει την 50^η επέτειο των γενεθλίων του...»

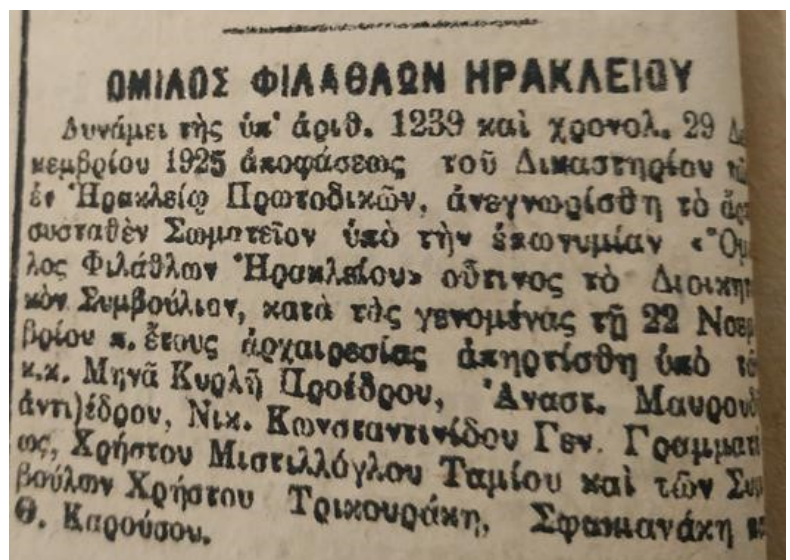
1.3. Σύσταση του Διοικητικού

Συμβουλίου, συμβολή

των Μικρασιατών

προσφύγων και

κοινωνικές ανάγκες

Τα μόνα σίγουρα δεδομένα που διασώζονται, σύμφωνα και με τον τύπο της εποχής, είναι ότι στις 29 Δεκεμβρίου 1925 αναγνωρίστηκε το σωματείο (αριθμός απόφασης 1239) από το πρωτοδικείο Ηρακλείου και ότι στις 22 Νοεμβρίου του 1925 συστάθηκε το διοικητικό συμβούλιο το οποίο απαρτιζόταν από: Πρόεδρο Μηνά Κυρλή,

Αντιπρόεδρο Αναστ. Μαυρουδή , Γεν. Γραμματέα Νικ. Κωνσταντινίδη, Ταμεία Χρήστο

Μυστιλλόγλου και τους σύμβουλους Χρήστος Τρικουράκης , Β. Σφακιανάκης και Θ. Καρούσο.

Σημαντικό ρόλο όπως και στα περισσότερα νεοϊδρυθέντα σωματεία της εποχής διατέλεσαν οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία.

Την ιδέα ίδρυσης του Ο.Φ.Η είχε ο Θεοδόσιος Καρούσος ο οποίος ήταν πρωταθλητής δρόμων ημιαντοχής Κωνσταντινούπολης , καθώς και οι πρόσφυγες Μηνάς Κυρλής, Βασίλης και Χρίστος Μυστίλογλου, Θεοδόσης και Λέανδρος Καρούσος, Στέλιος Σταμπουλής, Μιχάλης

Ψαράς και Νικόλαος Κωνσταντινίδης.²

Η δυναμική παρουσία προσφύγων της Μ. Ασίας στην αθλητική ζωή του Ηρακλείου είναι εύλογη, αν αναλογιστεί κανείς πως το 1928 για παράδειγμα, ο πληθυσμός του Ηρακλείου αυξήθηκε κατά 33,02% (από τους 29.491 κατοίκους το 1920 έφθασε στους 39.231 το 1928). Μάλιστα, πολλοί από αυτούς, προέρχονταν από τα αστικά κέντρα της Μικράς Ασίας και είχαν ασχοληθεί και στο παρελθόν με τον αθλητισμό, κουβαλώντας μάλιστα μεγάλη εμπειρία.³

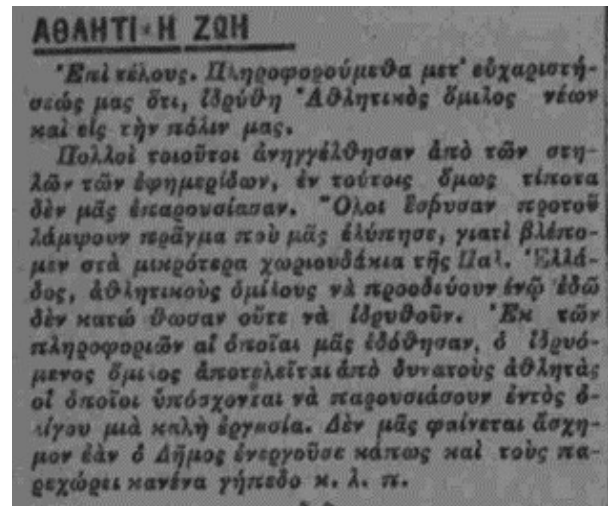
Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα της εποχής (βλ. Νέα Εφημερίς 22/11 κ 23/9/1925) η τοπική κοινωνία επιζητούσε την ίδρυση ενός αθλητικού σωματείου καθώς η πόλη υστερούσε σε αθλητική ζωή.

² ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ, Ε., 2007. Συμβολή των Μικρασιατών προσφύγων στην ανάπτυξη του αθλητισμού στο. Εφ.ΠΑΤΡΙΣ, 28 3

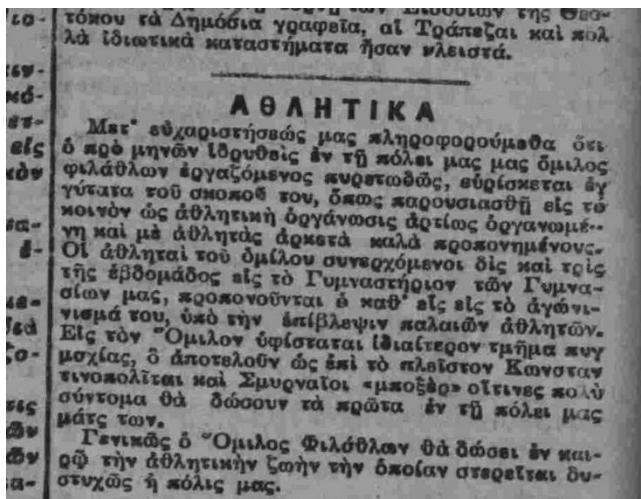
³ ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2012«Αστική κοινωνικότητα και σωματειακός αθλητισμός στο Ηράκλειο της Κρήτης» (1898-1940), σελ. 308, Κρητικά Χρονικά ΛΒ΄ Ε.Κ.Ι.Μ.

Ιδιαίτερη μνεία γίνεται μάλιστα στο τμήμα πυγμαχίας πού θεωρούνταν από τα δυνατά σημεία του συλλόγου καθώς υπήρχαν στις τάξεις του δυνατοί αθλητές.

Αυτή η αναφορά φανερώνει την έλλειψη αθλητικών δραστηριοτήτων και την ανάγκη της πόλης να ασχοληθεί ενεργά με τον αθλητισμό και να ψυχαγωγηθεί- διαπαιδαγωγηθεί μέσω αυτού. Επιπροσθέτως η αναφορά του τμήματος πυγμαχίας σαν “ιδιαιτερο” υπερτονίζει την ανάγκη για ένα νέο αθλητικό σωματείο αλλά και την δίψα που υπάρχει στην πόλη για αθλητική ζωή. Ακόμη στο πλαίσιο της κοινωνικής «φύσης» του νεοσύστατου σωματείου συμπεριλαμβάνονταν ως στόχοι, η διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, την ψυχαγωγία των μελών, την ανάπτυξη κοινωνικού έργου και την οργάνωση διαλέξεων και εκδρομών².

Εφ.Νέα Εφημερίς 23/09/1925

Εφ.Νέα Εφημερίς 22/11/1925

1.4. Διαφορές ταυτότητας με την προϋπάρχουσα ΕΓΟΗ

Ο ΟΦΗ εμφανίστηκε περίπου ενάμιση χρόνο μετά τη σύσταση της Ένωση Γυμναστικών Οργανώσεων Ηρακλείου. Η ΕΓΟΗ ωστόσο, η οποία ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1924, ήταν αυτή που έβαλε τον θεμέλιο λίθο του αθλητισμού σε πιο στέρεο έδαφος θα μπορούσαμε να πούμε, για την πόλη του Ηρακλείου.

Ο επιφανής Ηρακλειώτης Ιωάννης Τζοβένης, διευθυντής της Εμπορικής Σχολής, κοσμήτορας του Μουσικού Συλλόγου «Απόλλων» και πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής του Ωδείου Ηρακλείου, ο οποίος μάλιστα διετέλεσε πρόεδρος στο σωματείο επί σειρά ετών, ήταν αυτός που έδωσε πνοή στη δημιουργία της ΕΓΟΗ.

Σε αντίστοιχο μήκος κύματος κινήθηκε η σύσταση του πρώτου Δ.Σ της ΕΓΟΗ, το οποίο αποτελούνταν από μέλη της παραδοσιακής αστικής ελίτ της εποχής με: αντιπρόεδρο τον γιατρό Μιχάλη Ιερωνυμάκη, γραμματέα τον Μιλτιάδη Χισκάκι, ταμία τον φαρμακοποιό Θωμά

Γεωργιάδη και μέλη του συμβουλίου τους Ευάγγελο Τζουλάκη, τον φαρμακοποιό Στέφανο Στεφανίδη, τον νομογεωπόνο Ξανθουδίδη, τον εκπαιδευτικό Γιάννη Περδικάρη, τον στρατιωτικό Σταύρο Δροσίτη και τον Τρακζαλίδη.

Η ΕΓΟΗ αρχικά διέθετε δύο τμήματα, αυτό της «Ποδοσφαιρίσεως και Αθλητισμού» με πρόεδρο τον γυναικολόγο Μιχάλη Ιερωνυμάκη και εκείνο της «Αντισφαίρισης» με πρόεδρο τον πολιτικό μηχανικό Γιώργο Βοΐλα, το οποίο μάλιστα εξαρχής προσέλκυσε αρκετούς επιφανείς Ηρακλειώτες, μιας και επρόκειτο για ένα κατεξοχήν ευγενές άθλημα για τους κύκλους της αστικής ελίτ.³

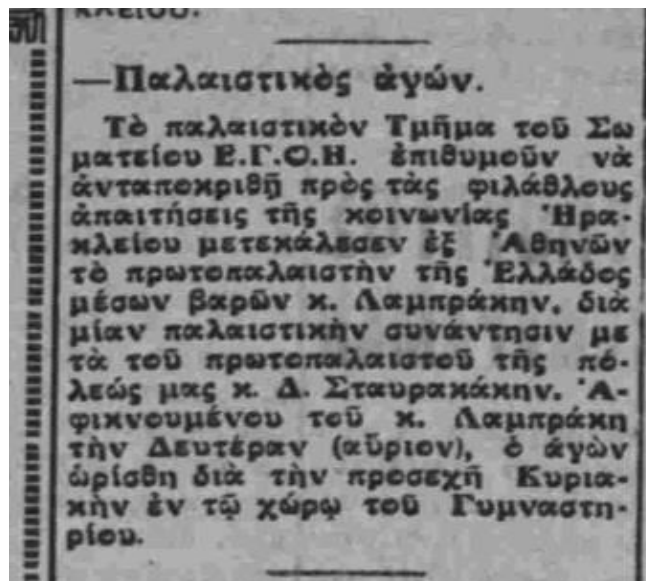
³ Εφ.Ελευθέρα Σκέψις, 9.1.1930

⁶ Εφ.Ελευθέρα Σκέψις, 4.6.1929. ⁷ Εφ.Ανόρθωσις, 11.10.1936

Το 1929 ίδρυσε τμήμα Κολύμβησης, Λεμβοδρομιών και Ναυτικών παιδιών με πρόεδρο τον Ιωάννη Αδάμη, που χωρίστηκε σε τρία υπό-τμήματα: λεμβοδρομίας-ιστιοπλοΐας, κολύμβησης και ναυτικών ⁶

Το 1930 το τμήμα Ποδοσφαίρου αυτονομήθηκε και το τμήμα Αθλητισμού και Παιδιών οργανώθηκε γύρω από το βόλεϊ και το στίβο, ενώ το 1936 δημιούργησε παλαιστικό τμήμα.⁷

Όπως διαφαίνεται λοιπόν, η ΕΓΟΗ σε επίπεδο αγωνιστικών δραστηριοτήτων είχε κυριαρχική παρουσία σε ορισμένα «ευγενή αθλήματα» όπως το τένις και η κολύμβηση και διέθετε ισχυρότατες ομάδες στο στίβο και το ποδόσφαιρο, ενώ την ίδια στιγμή από την ατζέντα των δραστηριοτήτων που οργάνωνε δεν έλειπαν οι περιηγήσεις σε ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους και οι φυσιολατρικοί περίπατοι.

— Ἰδρυσίς μικτῆς ὀργανώσεως
 κολυμβήσεως, λεμβοδρομιῶν καὶ
 ναυτικῶν παιδιῶν

Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην συνε-
 πήχθη ὑπὸ πολλῶν παλαιῶν καὶ νέων
 μελῶν τῆς Ἐνώσεως τῶν Γυμναστι-
 κῶν Ὀργανώσεων μικτῇ ὀργάνωσις
 κολυμβήσεως, λεμβοδρομιῶν καὶ ναυ-
 τικῶν παιδιῶν, τῆς ὁποίας πρόεδρος
 μὲν ἐξελέγη δ. κ. Ἰωάννης Ἀδάμης.
 ἀντιπρόεδροι δὲ οἱ κ. κ. Ἑμμ. Φρυγ-
 κιάδης, καὶ Στέφανος Περιογογιάννης,
 γραμματεὺς δ. κ. Πολύκαρπος Φιλι-
 ππιάδης. ταμία δ. κ. Μελένιος Κοκκι-
 νάκης, καὶ μέλη τοῦ διοικητικοῦ Συμ-
 βουλίου αὐτῆς οἱ κ. κ. Νικόλ. Παπου-
 τσάκης καὶ Ἀπόσ. Μυλωνογιάννης
 Τοῦ τμήματος τῶν λεμβοδρομιῶν καὶ
 τῆς Ἰστιοπλοΐας ἀρχηγὸς ἐξελέγη δ. κ.
 Ἀδάμης, καὶ ὑπαρχηγὸς δ. κ. Στυλ.
 Περιογογιάννης. Τοῦ τμήματος τῆς
 Κολυμβήσεως ἀρχηγὸς ἐξελέγη δ. κ.
 Ἀπ. Μυλωνογιάννης καὶ ὑπαρχηγὸς δ.
 κ. Ἰω. Ἀποστολίδης καὶ τοῦ τμήμα-
 τος τῶν ναυτικῶν παιδιῶν ἐξελέγη ἀρ-
 χηγὸς μὲν δ. κ. Παναγιώτης Λοιάν-
 δος, ὑπαρχηγὸς δὲ δ. κ. Μιχ. Μικεδά-
 κης, καὶ δ. κ. Κουργιαλίζης, πρὸς τοὺς
 ὁποίους παρακαλοῦνται οἱ βουλόμε-
 νοι νὰ ἐγγραφῶσι μέλη τῆς ὀργανώ-
 σεως νὰ ἀπευθύνωνται.

Εφ.Ελευθέρα Σκέψις, 4.6.1929

Και ενώ η ΕΓΟΗ μετρούσε ήδη σχεδόν 1,5 χρόνο ζωής, κάνει την εμφάνιση του στο αθλητικό πεδίο του Ηρακλείου κι επίσημα ο ΟΦΗ.

Την πρωτοβουλία να δώσουν σάρκα και οστά σε έναν αθλητικό όμιλο οποίος με τα χρόνια έμελλε να γίνει ένα με την τοπική ταυτότητα του αθλητισμού στο Ηράκλειο, αλλά και σε ολόκληρη την Κρήτη, αλλά και να συνδέσει το όνομα του με τις λαμπρότερες σελίδες της τοπικής αθλητικής ζωής, παίρνουν ο μετέπειτα γιατρός Μηνάς Ζαμπιόζης, ο σταφιδοεξαγωγέας Νίκος Κωνσταντινίδης, ο έμπορος Χρήστος Μυστίλογλου, ο αντιπρόσωπος τσιγάρων και επιχειρηματίας Μανώλης Παπακαλιάτης, ο κτηματίας Γιώργος Μαρκόπουλος ή

Τσακίρας (για πολλά χρόνια έφορος του ποδοσφαιρικού τμήματος), ο αθλητής δρόμου και ποδοσφαιριστής Μηνάς Κυρλής, οι αδελφοί Θεοδόσης (υπάλληλος στο μουσείο) και Λέανδρος Καρούσος (ιδιοκτήτης ποδηλατάδικου) και ο στρατιωτικός, μετέπειτα Διοικητής των Προσκόπων Ηρακλείου και του 43ου ΣΠ, Στέλιος Κατεχάκης.

Κι ενώ με μια πρώτη ματιά, διαβάζοντας κανείς τις επαγγελματικές ιδιότητες των παραπάνω, εύκολα αντιλαμβάνεται πως μιλάμε για ανθρώπους, που αποτελούν μέλη των ανερχόμενων αστικών στρωμάτων της εποχής, εντούτοις, σταδιακά θα καταφέρουν να «κατεβάσουν» τον αθλητισμό και τη δυνατότητα συμμετοχής σε αυτόν, στα χέρια του μέσου ηρακλειώτη πολίτη. Ο καταλληλότερος τρόπος να συμβεί η «κοινωνία» αυτή, ήταν δίνοντας βάρος στο ποδόσφαιρο, το μαζικό αυτό άθλημα που ήδη είχε βρει τον τρόπο να μιλά στις καρδιές των πολιτών την Ελλάδα σε ευρεία κλίμακα. Έτσι λοιπόν ο ΟΦΗ, έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στη δημιουργία δυνατού ποδοσφαιρικού τμήματος, το οποίο έβρισκε απήχηση και ανταπόκριση στις πλατιές λαϊκές μάζες της πόλης. Σταδιακά, ο ΟΦΗ κατάφερε να προσελκύσει ποδοσφαιριστές από άτυπα σωματεία και γειτονίες της πόλης και να κυριαρχήσει στο τοπικό ποδόσφαιρο την περίοδο 1928-1935.

Παράλληλα, το σωματείο ανέπτυξε δεσμούς με το προσκοπικό σώμα, το 1ο Γυμνάσιο Ηρακλείου, που αποτελούσαν τα βασικά φυτώριά του, και με φιλαθλητικούς στρατιωτικούς κύκλους που είχαν ενεργή συμμετοχή σε διοικητικά σχήματα του συλλόγου.

Επίκεντρο των διοικητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων του ΟΦΗ ήταν εντευκτήριο παρά τον Άγιο Μηνά ενώ μέρος των αθλητικών δραστηριοτήτων λάμβαναν χώρα στο

Γυμναστήριο της οδού Ιδομενέως.

Για τις αγωνιστικές υποχρεώσεις ο σύλλογος διέθετε αποδυτήρια σε μικρό Οθωμανικό Κουμπέ, που βρισκόταν βόρεια του γηπέδου Χάνδαξ, πλησίον των Ενετικών Τειχών. Ο ΟΦΗ, τους πρώτους μήνες λειτουργίας του, δημιούργησε τμήματα στίβου, πάλης και πυγμαχίας (από

Κωνσταντινοπολίτες μποξέρ με βραχύβια λειτουργία)

2. Ο Ο.Φ.Η στα χρόνια του μεσοπολέμου (1923-1940)

Ο Ο.Φ.Η ουσιαστικά γεννήθηκε μέσα στην περίοδο του Μεσοπολέμου και

κατάφερε να κατακτήσει δύο άτυπα πρωταθλήματα που διοργάνωναν από κοινού με την ΕΓΟΗ (1928, 1929) και στη συνέχεια τρία επίσημα (1931, 1933, 1935) με διοργανωτή την ΕΠΣΗ, ενώ ισοβάθμησε με την ΕΓΟΗ στην πρώτη θέση στο πρωτάθλημα του 1932.

Ο πρώτος μάλιστα ύμνος του Σωματείου γράφτηκε τα δύσκολα αυτά χρόνια από τον ποιητή Μανώλη Ζουλινό (ο οποίος ωστόσο τραγουδήθηκε για πρώτη φορά αρκετά χρόνια μετά) και είναι ο εξής:

“Ο Όμιλος του Ηρακλείου που είναι όλο λεβεντιά κι ακριβό μαργαριτάρι είναι όλα τα παιδιά/ αρχινώ για να παινέσω την οπισθοφυλακή μα κι η έφοδος μας πάλι είναι πάσα και καρφί/ έχομε θηρίο τέρμα, που είναι όλο παλληκαριά και από τα τέρματα του μέσα ούτε μύγα δεν περνά/ Έχομε πρόεδρο λεβέντη και καλό διοικητικό έχομε και τον Δρετάκη γενικό μας αρχηγό.”

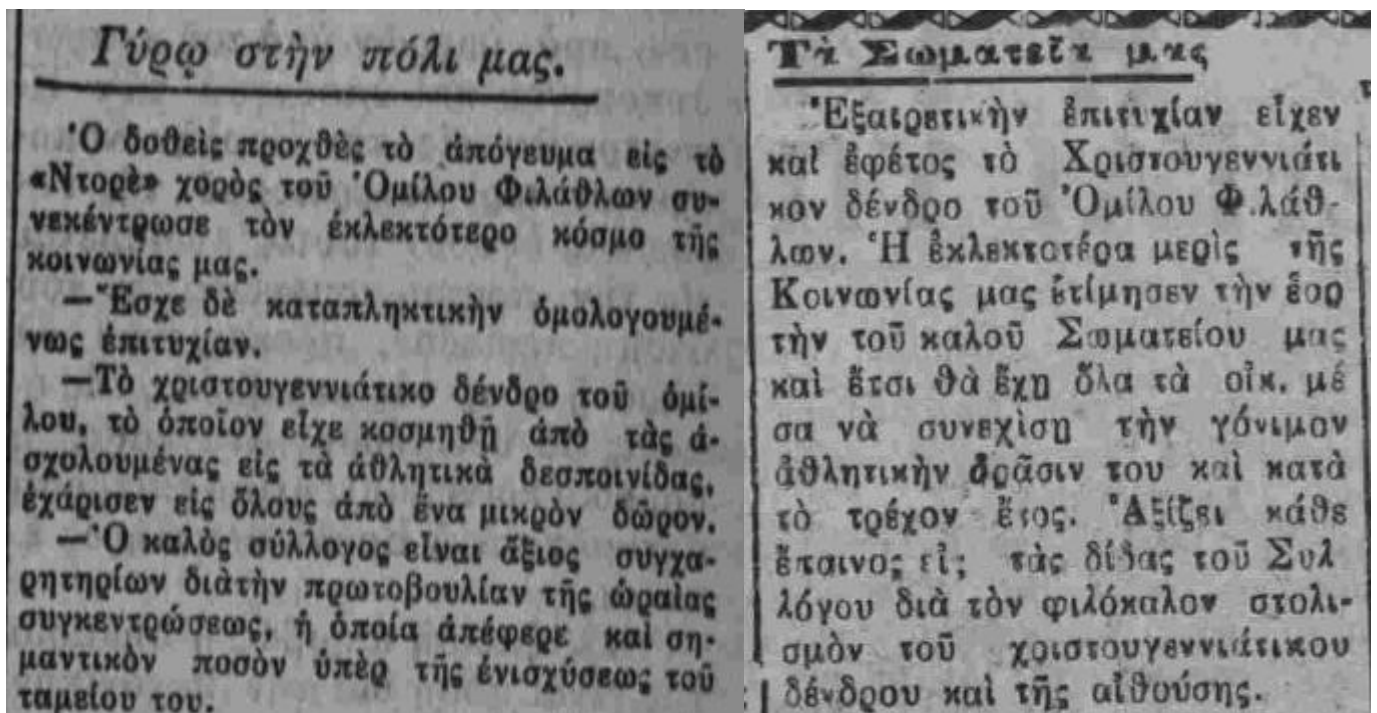
2.1. Δεσμοί του ΟΦΗ με την τοπική κοινωνία, πολιτιστικές εκδηλώσεις και φιλανθρωπικό έργο

- **Ο ετήσιος χορός στο «Ντορέ»**

Ανατρέχοντας στα έντυπα της εποχής, ανακαλύπτουμε ότι ο Ο.Φ.Η πέραν από την αθλητική του ατζέντα, ιεραρχούσε και τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, προκειμένου να τραβήξει τους προβολείς θα μπορούσαμε να πούμε της κοινωνικής ζωής της πόλης στο καλεντάρι των εκδηλώσεων.

Μια τέτοια περίπτωση είναι και η καθιέρωση του ετήσιου χριστουγεννιάτικου χορού στο Ντορέ, μιας εκδήλωσης που έγινε θεσμός από την ίδρυση του ΟΦΗ μέχρι και την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Κυπέλλου.

Κάθε χρόνο λοιπόν, ο ΟΦΗ στις 26 Δεκεμβρίου, διοργάνωνε τον χριστουγεννιάτικο χορό, με τη φωταγώγηση του δέντρου, με πρόσκληση καλλιτεχνών διεθνούς φήμης, με τα μέλη του σωματείου να εξασκούνται στους σύγχρονους για την εποχή χορούς, και φυσικά το μοίρασμα δώρων, όπως φαίνεται και από τα αποκόμματα της εφημερίδας Ανόρθωσις, που ακολουθούν:

—Μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν διεξήχθη ἡ προ-
χθεσινὴ προεσπερὶς τοῦ Χριστουγεννιάτικου
δένδρου τοῦ «Ὁμίλου Φιλάθλων», εἰς τὴν
αἴθουσαν Ντορέ.

—Παρέστη πολὺς καὶ ἐκλεκτὸς κόσμος,
καὶ διετηρήθη ζωηρότης καὶ τάξις καθ' ὅλην
τὴν διάρκειαν τῆς ὥραιας ἐορτῆς.

—Χαριτωμένη ἡ «σουλπίζ» μὲ τὸ γου-
ρουνάκι τὸ ὁποῖον ἐκέρδισε... διὰ τὸ γούρι
φαίνεται τοῦ «Ὁμίλου Φιλάθλων» ὁ κ.
Μηνᾶς Κιρλῆς.

ὁ Ρέπορτερ

—Ἡ ἐορτὴ τοῦ Ὁμίλου Φι-
λάθλων.

Ὁ Ὁμιλος Φιλάθλων Ἡρακλεί-
ου, ὁργανώνει καὶ ἐφέτος ὡς γνω-
στὸν (τὴν ἐπομένην τῶν Χριστου-
γέννων) εἰς τὴν Αἴθουσαν «Ντορέ»
τὴν καθιερωμένην ἐορτὴν τοῦ Χρι-
στουγεννιάτικου Δένδρου. Οἱ πεπει-
ραμένοι ὁργανωταὶ τῆς ἐορτῆς μὲ
τὴν βοήθειαν τῶν Φιλάθλων κυ-
ριῶν καὶ δεσποινίδων καταβάλλουν
μεγάλαν προσπάθειαν ὥστε καὶ ὁ
στολισμὸς τοῦ Δένδρου καὶ ἡ ἐκλο-
γὴ τῶν δώρων νὰ εἶναι ἄνευ προ-
ηγουμένου.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν προσκεκλημέ-
νων τῆς ἐορτῆς τοῦ Χριστουγεννιάτι-
κου Δένδρου τοῦ Ὁμίλου Φιλάθλων
τῆς 26ης τρέχοντος ζητοῦσι νὰ κρα-
τηθῶσιν δι' αὐτοὺς τραπέζια, δηλοῦ-
ται διὰ τῆς παρούσης ὅτι πρὸς ἀπο-
φυγὴν παρεξηγήσεων εἰς οὐδένα ἀπο-
λύτως προσκεκλημένον δὲν θὰ κρα-
τηθῇ τραπέζι ἀλλὰ παρακαλοῦνται
πάντες ὅπως προσέλθωσιν ἐγκαίρως
ἵνα καταλάβωσι τραπέζι τῆς ἀρεσκεί-
ας τῶν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ὁμίλου
Φιλάθλων).

—Κατὰ τὰς βεβαιώσεις τῆς ὁργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δένδρου τοῦ Ὀμίλου Φιλάθλων.

—Εἰς τὴν μεθαιριανὴν ἐσθιὴν αὐτοῦ καὶ τὴν σχετικὴν ἐκκύβεισιν, θὰ ἀφήσουν ἐποχὴν αἱ πρωτοτυπίαί τὰς ὁποίας ἔχει ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ' Ἐπιτροπῆς.

—Τὴν προσεχῇ Δευτέραν δίδεται εἰς τὸ «Ντιορέ» ὁ χορὸς τοῦ Ὀμίλου Φιλάθλων.

—Ὁ χορὸς οὗτος εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ συγκεντρώσῃ πλῆθος κόσμου δεδομένου ὄντος τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον διωργανώθη.

—Ὁ ὄμιλος Φιλάθλων ἐπιθυμῶν ὅπως εὐχαριστήσῃ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ παρασχοῦν εἰς τὸν ἀνωτέρω χορὸν δὲν ἐφείσθῃ οὔτε κόπων, οὔτε ἐξόδων. Οὕτω οἱ συμπολίται ἀντὶ 10 δράχου μόνον εἰσόδου θὰ περάσουν μίαν ὥραίαν βραδυάν.

—Εἰς τὸν χορὸν θὰ χορεύσῃ καὶ ἡ πρώτη μπαλαρίνα τοῦ ἐν τῇ πόλει μας θιάσου Edith Zeisler.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΟΜ. ΦΙΛΑΘΛΩΝ

ΝΤΟΡΕ 26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ώρα 5 μ. μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Σελήνη 2 ημερών
ἀνατολή ἡλ. 7 λ. 42 Δύσις ὥρα 5 λεπτά 9

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΩΝ ΦΙΛΑΘΛΩΝ

Πρέπει νὰ τύχη ἐξαιρετοῦ προσοχῆς ἐκείνο τὸ ἐορτάσιμον ἀπόγευμα ποὺ ἐγένετο προχθὲς εἰς τὸ «Ντορέ». Ὀνομάζομεν δ' ἐορτάσιμον τὴν ἀπογευματινὴν συγκέντρωσιν τῶν οἰκογενειῶν τῆς πόλεως εἰς τὸν χορὸν τοῦ «Ὀμίλου τῶν Φιλᾶθλων» διότι ὁ δοθεὶς χορὸς παρουσίασε μίαν ὀψιν ἀπολύτως ὡραίαν οἰκογενειακῆς ἐορτῆς. Ὅσοι παρήστησαν τὸ ὁμολογοῦν. Τὸ μεγάλο ἐστιατόριον εἶχε τὴν ὀψιν μίαν σάλας σπιτιοῦ. Τόσον εὐφρόδουνον καὶ ὡραῖον ἦτο τὸ θέαμα. Ἀκούσατε:

Τὰ μέλη τοῦ «Ὀμίλου» αἱ φιλάθλοι νεάνιδες, παρθέναι νεαρώτατοι, καὶ ὡραίαι παιδοῦλες δροσερῆς καὶ δλόχαφες, μετὰ τὴν νεαρὴν φρεσκάδα ποῦ ἔχει ἡ ἡλικία τῶν δέκα πέντε ἕως δεκαεπτὰ Μαΐων καὶ ὕστερα ἀκόμη ἔφηβοι ὡηροί, γελαστοὶ καὶ χαρούμενοι. Ὅλα τὰ πρόσωπα, συμπολῖται καὶ συμπολίτιδες μᾶς ἔδελγαν ἐπὶ τέσσαρας ὥρας μετὰ τῆς ἰδίας τῶν χαρῶν...

Μέσα εἰς τὴν εὐρυτάτην αἴθουσαν ἔβα σίλευε μία πνοὴ νεανικοῦ γέλωτος. Φωνοῦλες παντοῦ καὶ γελᾶκια ἀπ' ὅλα τὰ μέρη καὶ εἰς τὸ βάθος τὸ δένδρον τῶν Χριστοῦ γέννων κατάφωτον καὶ κατάφορτον ἀπὸ δῶρα. Καίεις τὴν κορυφῇ του τὸ δνοματῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία μᾶς εἶχε προκαλέσῃ διὰ τὸ ἐορτάσασθαι μὲ τὴν τὰ Χριστοῦγεννα: Ο. Φ. «Ὀμίλος Φιλᾶθλων».

Ἡ συμβολὴ τῶν εὐγενῶν κυριῶν Ζαχαρίου, Μορᾶκη ἱατροῦ καὶ Κουφάκη, εἰς τὴν σοβαρότητα τῆς διδομένης ἐορτῆς, γίνεται καταφανὴς εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρετος. Αἱ μικροὶ δίδες Σωσὼ Γεωργιάδου, Ζηνοβία καὶ Παναγιώτα Λεμπιδάκη, Μαρίκα Βαρθάκη, Στέλλα καὶ Δέσποινα Καστρινογιάννη, Καίτη Μηλιαρά, Φιφὴ Μελισσειδου, Ἄννα Λυδάκη, Τζούλια Κλινάκη, Μπέση Κοκαλάκη αἱ εἶνε χαριτωμένα συνδεσμοὶ ποῦ φέρουν τὰ νέα τῆς λοτταρίας εἰς τοὺς προσκεκλημένους καὶ ποῦ σκορπίζουν εἰς τὰ μικρὰ χορευτικὰ διαλείμματα τὴν χαρὰν τῆς ἀγνότητος εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς αἰθούσης.

Καὶ ἡ ἐορτὴ αὐτὴ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάντες οἱ παρευρεθέντες ἀπεκόμισαν τὰς ὀραιοτέρας ἐντυπώσεις, ἀποτελεῖ μίαν ἐξαιρετοὺν ἐκδήλωσιν τῆς γινουμένης ἀπὸ πολλοῦ κινήσεως ὅπως ἡ νέα γενεὰ διαπαισθῇ ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως σύμφωνα μετὰ τὸν πολιτισμὸν ἐυρωπαϊκόν.

Χαίρομεν δὲ βλέποντες τὴν κίνησιν ταύτην καὶ πιστεύοντες ὅτι ἡ νέα γενεὰ ἀντελήφθη ἤδη ὅτι διὰ τὰς νεανίδας καὶ τοὺς νέους δὲν ἀρκεῖ ἡ κοσμικὴ μόρφωσις δι' ἐνὸς χοροῦ ἔστω καὶ ταχύλεστον. Ἄλλ' εἶνε περισσύτερον ἀπαραίτητος καὶ ἡ ἄλλη ἐκπαίδευσις εἰς τὸ Λόουν—τέννις καὶ εἰς τὸ Κρίκετ, εἰς τὸ βόλεϊ—μπὸλ τῆς ἀληθοῦς ἀριστοκρατικῆς κοινωνίας.

ΠΡΟΕΣΠΕΡΙΣ

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΟΥ ΟΜ. ΦΙΛΑΘΛΩΝ

Ὡς ἀνηγγέλη ἤδη μεθαύριον Τρίτην 5,30 μ.μ. θὰ γίνῃ ἡ ἐτήσιος ἐορτὴ τοῦ Χριστοῦγεννιάτικου Δένδρου τοῦ Ὀμίλου Φιλᾶθλων Ἡρακλείου εἰς τὴν αἴθουσαν «Ντορέ».

Διὰ τοῦ ἀτυπλοῦ «Φρίντων» ἀφίχθησαν προχθὲς ἐξ Ἀθηνῶν τὰ δῶρα τῆς ἐορτῆς ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐλλογὴν ἐκλεκτοῦ παλαιοῦ μέλους τοῦ Ὀμίλου, ὁ δὲ στολισμὸς τοῦ δένδρου θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου φιλοτεχνηθέντος εὐγενῶς παρὰ συμπολίτου καλλιτέχνη. Τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου ἀνέλαβον ὅπως πάντοτε αἱ πρόθυμοι κυριαὶ καὶ δεσποινίδες τοῦ Ὀμίλου, αἱ ὁποῖαι μεταξὺ τῶν ἄλλων ὀπόσχονται καὶ ἄλλας ἐκπλήξεις. Ἀλλὰ ἐκεῖνο κυρίως τὸ ὅποιον θὰ χαρακτηρίσῃ καὶ τὴν ἐφετεινὴν προεσπερίδα, θὰ εἶνε ἡ εὐθυμία καὶ ἡ ζωηρότης—ἐν τῶν σχετικῶν ὀρίων πάντοτε—ποῦ διακρίνουν ὅλας τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις τοῦ Ὀμίλου, χωρὶς εἰς τὸ ἀφθονον εἰς σφίζουσαν νεότητά ὕλικόν καὶ εἰς τὴν εἰλικρινὴ ἀπλότητα τοῦ κύκλου τῶν ἐκαστοτε προσκεκλημένων.

Ἰδιαίτερος ἐφέτος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς αἰθούσης Ντορέ κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα ἐμφανισθῇ τὸ πρῶτον ἡ ἀνακαινισθεῖσα καὶ διευρυνθεῖσα αἴθουσα τοῦ κατα τῆς ἐορτῆς τοῦ Ὀμίλου ἵνα καὶ αὐτὸς συμβάλῃ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ χορευτικοῦ ἀπογεύματος.

Ὑστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀνλόβωμεν ὅπ' ὀψιν καὶ τὴν μεγάλην ζήτησιν τῶν εἰσιτηριῶν δὲν δυναμέθα παρὰ νὰ ἀναμένωμεν ἐξαιρετικὴν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐορτῆς ἀποπάσης ἀπόψεως.

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΑΘΛΩΝ

Ἡ προχθεσινὴ ἐκκύβευσις τοῦ καθιερωθέντος Χριστουγεννιάτικου δένδρου τοῦ Ὁμίλου Φιλᾶθλων, ἐπληρώθη μὴ μόνον τῆς ἐπιτυχίας ἀπὸ ἀπόψεως συρροῆς κόσμου, τέξεως, καί... εἰσπράξεων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὡς κοσμικὴ συγκέντρωσις θὰ παραμείνῃ ἀνυπερέβλητη.

Ἡ αἰθούσα τοῦ Ντορὲ ἀπλᾶ καὶ μὲ πολλὸ γούστο διακοσμημένη, ἐκναιμένο σ' ἓνα ἡδυσπῆδες περιβάλλον φωτός καὶ χρωμάτων. Τὸ ὥραϊον φύλλον ἀντεπροσωπεύθη ἐπαρκῶς, ἐπαρκεστάτα θὰ ἐλέγομεν, κατὰ τὴν ὥραϊαν αὐτὴν ἐρωτήν, καὶ κατὰ τρόπον ὥστε αἱ ἐξ ἀνωτέρας βίαις μὴ χορεύουσαι νύκτες νὰ ὑπερβαίνουν κατὰ πολλὸ τὰς χορευούσας τοιαύτας. Εἰρήσθαι δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι ἐσημειώθησαν καί... βίαιαι σκηναὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς καβαλλιέρου.

Τὸ δένδρο κατὰφορτον ἀπὸ πλοῦσια δώρα ἐφωτίζετο μὲ πολύχρωμα λαμπρότητα προσδίδον κάποιαν αἴγλην στὴν ὅλη διακόσμην τῆς αἰθούσης, τὴν ὁποίαν συνεπαίχονταν σεβασταὶ φυσιογνωμίαι γονέων καὶ κηδεμόνων, παρακολουθούτων ἀφ' ὕψους τὰ γινόμενα εἰς τὸ χορευτικὸν πεδρεῖν. Ἐντὺς τῶν ἄλλων... ἀτραξίδων τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη διὰ τοῦ κ. Παπακαλλιαῆκος ἡ ὁργανωτικὴ ἐπιτροπὴ, παρετηρήθη καὶ παντελής ἐλλειψιμοσυκίης. Σχετικῶς ἐλέγετο ὡς καὶ νὰ ἐξακριβωθῇ οἱ χορευτικοὶ ἀποδοκίμοι ἀπὸ τοποθετημένου μεγάλου ὡς τὸν ἥχου ὑπερόχου ὀρχήστρας. Εἶχε γίνῃ ὑπὸ τοῦ κ. Μάουρο συνδυασμὸς τραμοφώνων καὶ συσκευῆς ραδιοφώνου, χορηγοποιήσεως πλακῶν «Ρικ-γρ» τοῦ κ. Γ. Μαρκάκη. Πράγματι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ ὅταν ἐπληρξέτο σχετικὴ ἡσυχία, ἤκουστο ἀλγόνιστος μουσικὴ, ἀλλὰ ἦσαν τόσοι ὁ θόρυβος ὥστε ἀθεάθησαν—δικαίως ἄλλως τε—ζεύγη χορεύοντα ὑπὸ τοῦ ἀσθενεῖς καὶ μόλις ἀκουρμένους ἤχους τοῦ ταγκό... ἡδυσπῆστατον βάλς!

Μολοντοὶ εἶχαν ληφθῇ «δρακόντεια» μέτρα διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως εἰς τοὺς χορούς, διαρρυθνόντων τῶν κ. κ. καβαλλιέρων εἰς δύο παρατάξεις «ἐκκινεῖς» καὶ «ἐκτρίνοις», ἡ καταφανὴς ἐλλειψία τούτων ἐγενε ἀφρημὴ νὰ «χολωθῶν» πολλοί. Ἡ κοῦσθις δὲ καὶ τὸ περιεργὸν νὰ ἀποκα-

λοῦνται πολλοὶ νέοι «ἐκκινεῖς», ἐνῶ ἦσαν... κατακίτρινοι.

Ὅταν ἐπέστη ἡ ὥρα, μὴ σφραγιστὰ χαρτωμένων δεσποινίδων ἐπολιόρησε τὰ χαρτοφυλάκια τῶν προσκεκλημένων. Οἱ λαχνοὶ συνεσωρεύοντο ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ πάνω εἰς τὰ τραπέζια, ὑπὸ τὴν διαρκὴ ἐφαίμαξιν τῶν πορτοφολίων. Διὰ τὴν ἱστορίαν σημειώσω τὰς «ῥωίδας» αὐτὰς, αἵτινες εἰς τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν ποῦ μαστίζει τὸν κόσμον, διέθεσαν σὲ «μνηστούς» περὶ τοῦ 500 δεκαδράχμου λαχνού: Ἀνὶς Καίτη Βογιατζάκη, δίδας Μαυραυτῆ, δίδας Δρακοπούλου, δίδας Μιγάδη καὶ ὀνὶς Εὐαγγελία Τρολλινοῦ.

Ἡ δευτέρα... ἀτραξίδων τῆς ὁργανωτικῆς ἐπιτροπῆς ἦτο ἡ διὰ πλειοδοσίας πώλησις μερικῶν λαχνῶν, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐκινήθησαν ἄλλοι, κατακυρωθέντων τέλος ἀντὶ σεβαστοῦ ποσού εἰς τὸν κ. Στυλ. Παπουτσάκη, ὅστις ὁμως ἐπὶ ματαίῳ ἀνέμενε... τὰ κέρδη.

Ἡ ἐκκύβευσις δὲν παρουσίαζε τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν. Ἰσως νὰ ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὴν ἐλλειψιν καταλλήλων δώρων. Ἡ ἐλλειψία στὶς «σαλιαρτέσες» ἐγενε αὐθιγὴ ἐφέτος. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα εἶδη. Κατεχειροκρατήθη ὁπωσδήποτε ἡ σύμπτωσις νὰ κληρωθῇ εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον τῶν Γυν. Ὁργανώσεων κ. Τζωρετῆ καὶ ἓνα... μιμπερό. Καὶ ἡκούσθη ὁ ὅμιλος Φιλᾶθλων πρὸς τὸν ἀντιπρόεδρον τῶν Ὁργανώσεων!

Διὰ τὴν ταχείαν ἀνεύρεσιν τῶν κληρουμένων δώρων καὶ τὴν διανομὴν αὐτῶν ἡ σχολήθησαν δύο ομάδες δεσποινίδων ὑπὸ τὴν ἐπαγίαν τῆς κ. Μοράκη: Ἀνὶς Παναγ. Μητσάκη, Ὀλγα Πλατάκη, Καίτη Μηλιαρᾶ, Μαρ. Κανετάκη, Ζηνοβία Λεμπάκη, Ἀννα Βουρδουμπάκη, Λιλή Τσοχατζή, Ἐλεον. Δημάκη, Μερόπη Κοσιμάτη καὶ ἡ δὲ Ἐλβίρα Στεφανίδου.

Τὴν ἐρωτὴν κληθέντες ἐτίμησαν ὁ Νομαρχὴς κ. Λυδάκης, ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος κ. Ἀλεξάνδρης, ὁ Διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας κ. Συγγελάκης, ὁ κ. Ἡλιάδης, ὁ κ. Καροῦζος κ. λ. κ. Παρετηρήθη ὅτι καὶ ἐφέτος τὸ τραπέζι τῶν ἐπισήμων ἡγνοήθη ἀπὸ τὴν τύχη κατὰ τρόπον σκανδαλώδη, μολοντοὶ ἐπιστεῦετο παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁμίλου δὲ ἡ τιμητικὴ πρόσκλησις τῶν ἐπισήμων δὲν θὰ πῆγαινε... ἀμόντε!

Κεσρικὲς

Ο Ο.Φ.Η στο πλευρό του κρητικού λαού – Οργάνωνε συσσίτια

Οι δεσμοὶ τοῦ Ο.Φ.Η. με τὴν τοπικὴ κοινωνία καὶ κυρίως τὰ λαϊκά στρώματα, τὴν πρώτη δεκαετία τῆς «ζωῆς» του, αποτυπώνεται πέραν τῶν πολιτιστικῶν εκδηλώσεων, καὶ μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ συνεισφορά του καὶ τὴ ἀλληλεγγύη του στον δοκιμαζόμενο κρητικὸ λαὸ σε χαλεπὲς μέρες φτώχειας ποὺ χαρακτηρίζαν τὴν ἐποχὴ.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ παράδειγμα διοργάνωσης συσσιτίων τὸ χειμῶνα τοῦ 1928-29, λίγα χρόνια μετὰ τὴν μικρασιατικὴ καταστροφὴ καὶ τὴν ἐλευση τῶν προσφύγων στο Ἡράκλειο. Πρόκειται μάλιστα γιὰ ἓνα χειμῶνα, ποὺ ἦταν ιδιαίτερα δύσκολος με ἐντονη κακοκαιρία ποὺ διήρκησε γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα.

Ενδεικτικὸ εἶναι μάλιστα τὸ γεγονός πὼς τὸ διάστημα αὐτό, ἐξαιτίας τοῦ καιροῦ υπήρξε ἀκύρωση αγώνων.

Όπως διαβάζουμε στον Τύπο της εποχής, ο Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου, έκανε έκκληση σε όσους είχαν την οικονομική ευχέρεια, να συνδράμουν ούτως ώστε να βοηθηθούν οι άποροι της πόλης

Ο Ο.Φ.Η μάλιστα προχώρησε και ο ίδιος σε δωρεά χρηματικού ποσού προκειμένου να στηριχθούν όσοι το είχαν ανάγκη ενώ διοργάνωσε και συσσίτια.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Πρόσκλησις άνεπισήμων Σωμα- τείων δια τὸ πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου

Ὁ Ὅμιλος Φιλάθλων Ἡρακλείου ἀνακοινεῖ ὅτι προκηρύσσει καὶ δια τὴν τρέχουσαν περίοδον τὸ καθιερω-
θὲν Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου άνε-
πισήμων Σωματείων πόλεως Ἡρα-
κλείου καὶ περιχώρων, καὶ προσκαλεῖ
τὰ βουλόμενα τοιαῦτα. νὰ ὑποβάλωσι
πρὸς τὸν Ὅμιλον φιλάθλων τὰς σχε-
τικὰς αἰτήσεις αὐτῶν πρὸς συμμετο-
χὴν μέχρι τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1928.
Πλείονας πληροφορίας καὶ κανονισμόν
πρωταθλήματος παρέχει ὁ ἐκ τῶν με-
λῶν τοῦ Δ.Σ. κ. Λέανδρος Καροῦσσος.
Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 9 N)βρίου 1928.
(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ο.Φ.)

Ματαίωσις Συναντήσεως «Τάλω» — «Ὁμίλου Φιλάθλων»

Λόγω τῆς καιρικῆς ἀνωμαλίας τῶν
τελευταίων ἡμερῶν ἡ διὰ τὴν ἐρχομέ-
νην Κυριακὴν συμπεφωνημένη Πο-
δοσφαιρικὴ συνάντησις τοῦ Ὁμίλου
Φιλάθλων μετὰ τῆς Πρωταθλητρίας
Χανίων «Τάλως» ἐματαιώθη, ἀναβλη-
θεῖσα μᾶλλον δι' εὐθετώτερον χρόνον.

— Τὸ Ταμεῖον Φιλανθρωπίας.

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ταμεῖου
Φιλανθρωπίας ἤρξατο ἀπὸ χθὲς ἡ
χορήγησις ἄρτου καὶ διπλῆς μερίδος
φαγητοῦ εἰς τοὺς ἀπόρους Ἡρακλεί-
ου. Τὸ Ἐργοστάσιον Σουλ. Τζωρτζά-
ου, ἐχορήγησε χθὲς 700 ἄρτους. Ἐπι-
πλέον ἡ τῷ Ταμεῖου ἐκ τῶν κ. κ. Τζωρ-
τζάου, Πρατικάκη, καὶ Παπαδοπού-
λου διένειμε ἐκ τῶν γορασίων τοῦ Α.
Ἀστυνομικοῦ δελτία εἰς τοὺς ἀπό-
ρους, διὰ τῶν ὁποίων οὗτοι ἐπύρην-
θεύοντο ἀπὸ μὲν τὸ ἔργοστάσιον Τζωρ-
τζάου τὸν ἄρτον ἀπὸ δὲ τὸ Οἰκονομι-
κὸν Σύστασιον τὸ φαγητόν.

Χθὲς ἐσπέραι ἐλήφθη ἀπόφασις ὅ-
πως τὸ ταμεῖον διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ
Συστήσιον χορηγῇ ἐπὶ πενήτημερον εἰς
τρικασίας οἰκονομίας διπλὰς μερίδας
φαγητοῦ καὶ ἄρτου.

Οἱ κ. κ. Ἀδελφοὶ Καστορινάκη προ-
σέφερον εἰς τὸ ταμεῖον Φιλανθρωπίας
δραχμὰς 3.000. Εἰς δὲ ἄγνωστος κοι-
τιόμενος ὑπὸ τὸ ὄνομα Νικολάου δρ.
500.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δεόν νὰ το-
νισθῇ ἡ ἀνάγκη ὅπως μὲ πάντα τρέ-
πον ἀνακουφισθοῦν οἱ πτωχοὶ τῆς πό-
λεως μας. Ἡ ἐνέργεια ἡ γενομένη ἀπὸ
τὸ πραγματικῶς ἐξαιρετικὸν εἰς φιλαν-
θρωπικὴν ὁργάνωσιν Ταμεῖον Φιλαν-
θρωπίας πρέπει νὰ τονωθῇ ἀπὸ πάντας
γενικῶς καὶ κατὰ τρόπον γενναῖον διὰ
νὰ προληφθῇ ἡ ἐπαύρισις τῆς δυστυ-
χίας τοῦ πτωχοῦ λαοῦ.

Αὔριοι δὲ παριέλθῃ τὴν πόλιν Ἡ-
ρακλείου μεγάλη ἐπιτροπὴ ἀποτελου-
μένη ἀπὸ κυρίας καὶ κυρίους ὑπὸ τὴν
προεδρείαν τοῦ κ. Νομάρχου πρὸς συλ-
λόγην ἐργῶν διὰ τοὺς χειμῶνοπα-
θεῖς.

Καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα ὑπὸ ἐνίων
Λιευθετῶν Ταπεινῶν κρατεῖ ἡ σκέ-
ψις ὅπως σήμερον διανενογηθῇ εὐοῖς
ἔρπνος καὶ ἐνισχυθῇ δι' αὐτοῦ τὸ Οἰ-
κονομικὸν Σύστημα.

Ε.φ.Ελευθέρα Σκέψις 24/02/1929

Εφ,Ελευθέρα Σκέψις 16/11/1928

— Ὁ Ὅμιλος Φιλάθλων
Τὸ προεδρεῖον τοῦ Ὁμίλου Φιλά-
θλων παρουσιασθὲν χθὲς εἰς τὸν Σε-
βασμιώτατον Κρήτης κατέθεσεν 100
δραχμὰς διὰ τὸ Ταμεῖον Φιλανθρω-
πίας.

—'Ο χορός τῆς Πέμπτης.
 'Ο χορός τοῦ ὀμίλου φιλάθλων 'Η-
 ρακλείου ὁ ὁποῖος ἀνιβλήθη ἀπὸ τοῦ
 Σαββάτου, ὠρίσθη δι' αὐτίον Πέμ-
 πτην εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν Ντορὲ
 ὥρα 10 1)2 μ. μ.
 Εἰσιτήρια καὶ ἰδιαιτέραι προσκλή-
 σεις δὲν ἐστάλησαν δι' ὃ παρακαλοῦν-
 ται νὰ ζητήσωσιν οἱ ἐπιθυμοῦντες τοι-
 αῦτα ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τοῦ ἐστιατορίου
 Καπρὶς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ
 'Ο 'Ομιλος Φιλάθλων 'Ηρακλείου εὐ-
 χαριστεῖ θερμῶς τοὺς κ. κ. Συνταγματάρ-
 χην 'Ι. 'Αλεξάκην καὶ 'Ανθ)γόν Π. Χαρα-
 λάμπους διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἣν παρέ-
 σχον εἰς τὸν ὀμιλον κατὰ τὴν παρασκευὴν
 τοῦ φιλανθρωπικοῦ συσσιτίου τῆς 24ης
 λήγοντος, ὡς ἐπίσης εὐχαριστεῖ καὶ τοὺς
 ἐμπόρους κ.κ. Χρ. Περάκη, Ε. Σφακια-
 νάκην, Θαλασσινόν καὶ Ξενάκην, καὶ 'Ιω.
 Ξενάκην καὶ Σίαν οἵτινες ἐπὶ τῷ ἀκού-
 σματι ὅτι ἐπρόκειτο ν' ἀγοράσωμεν ἔλαιον
 διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ συσσιτίου ἐπρο-
 θυμοποιήθησαν καὶ παρέσχον τοῦτο δω-
 ρεάν.
 'Εν 'Ηρακλείῳ τῇ 26 Φεβρουαρίου 1929
 ('Εκ τοῦ Γραφείου τοῦ 'Ομίλου)

Εφ.Ελευθέρα Σκέψις 26/02/1929

Εφ.Ελευθέρα Σκέψις 23/02/1929

2.2 Ο Ο.Φ.Η και το ποδόσφαιρο στη Μεταξική περίοδο

Η έλευση του μεταξικού καθεστώτος αποτέλεσε σημείο καμπής για τον αθλητισμό και ιδιαίτερα το ποδόσφαιρο, όχι μόνο για τα δεδομένα της Κρήτης, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας.

Ο αθλητισμός την περίοδο αυτή χρησιμοποιήθηκε ως μέσον επηρεασμού των λαϊκών συνειδήσεων, ως μέσο δηλαδή για την προάσπιση των ιδεών του καθεστώτος.

Δεν είναι μάλιστα τυχαίο το γεγονός ότι, ότι τα σύμβολα και οι ονομασίες πολλών τοπικών αθλητικών σωματείων (Εργοτέλης, Ηρακλής, Ολυμπιακός, Ηρόδοτος, Ερμής, Ιδομενεύς κ.ά.) παραπέμπουν συμβολικά στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, μιας και η μεταξική δικτατορία εναρμονιζόταν με την κατεύθυνση αυτή.

Σύμφωνα με άρθρο στην Ίδη του Κώστα Κοτζιά, Υπουργού της Διοίκησης Πρωτεύουσας, προέδρου της ΕΠΟ και ένθερμου υποστηρικτή της πολιτικής του «νέου κράτους» για τον αθλητισμό, «η οργάνωσις των σχολικών αγώνων και των σχολικών γυμναστηρίων δημιουργούσαν διά την αύριον μια τάξη νέων ανθρώπων ικανών να συλλάβουν την ιδέα του αθλητισμού». Η σωματική άσκηση αποτελούσε ένα «κλάδο της εθνικής οικονομίας», χώρο «αποταμιευτηρίου υγείας», όπου αθλητές «συντεταγμένοι και πειθαρχημένοι» στο ανώτερο ιδεώδες αποκτούσαν «υγεία και δύναμη» καθιστώντας τους εαυτούς τους χρήσιμους για το έθνος (Κοτζιάς 1938).

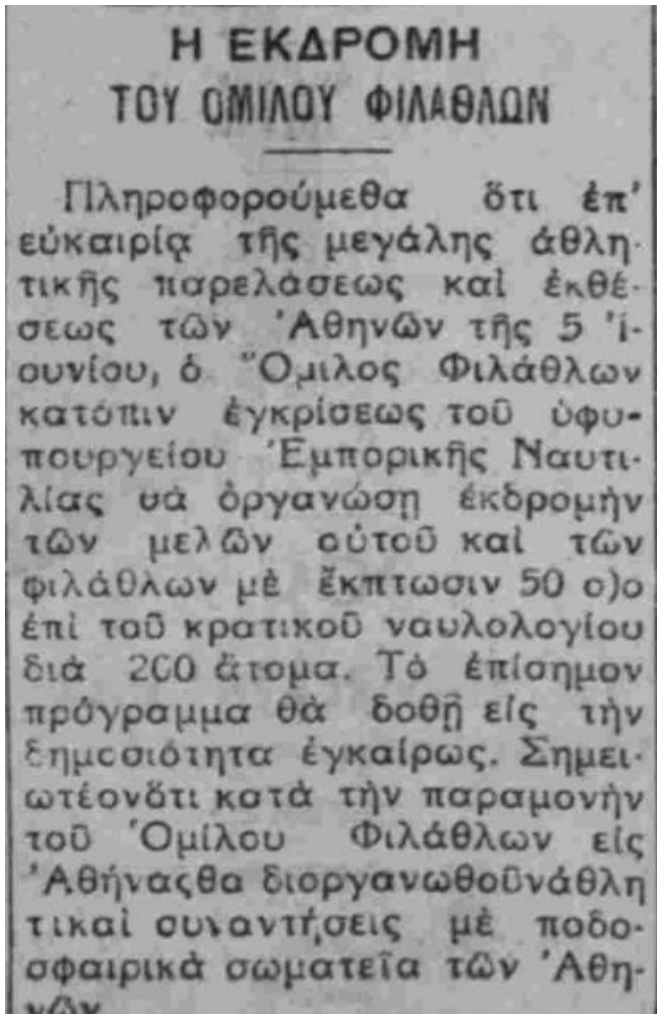
Οι εθνοκεντρικές ιδέες του καθεστώτος και ο ρόλος της νεολαίας μάλιστα, ήταν στο επίκεντρο ομιλίας του ίδιου του δικτάτορα στην πόλη του Ηρακλείου, λίγους μήνες μετά την ανάληψη της πρωθυπουργίας της χώρας. Στην ομιλία του τόνισε την ανάγκη οργάνωσης της τοπικής νεολαίας για να γίνει «γερή στο σώμα και στην ψυχή, εύθυμη και ενθουσιώδης και προπάντων ένα σύνολο» και σχολίασε τον πατριωτικό ρόλο των δασκάλων να «κάνουν τα παιδιά να αισθάνονται προπάντων Ελληνόπουλα». ⁴

Τα αθλητικά σωματεία τα χρόνια αυτά παρήλαυναν στις διοργανώσεις, μέσα σε πομπώδεις τελετές στις εθνικές επετείους.

4Μαλατάκης Β. Χ. (1939), Η Μεταναγουστανή Διοίκησης εν Κρήτη, Ηράκλειο

Την ίδια στιγμή διοργανώνονταν πολιτισμικά – αθλητικά δρώμενα όπως ο χορός του ΟΦΗ στο Ντορέ με την παρουσία σημαίνοντων προσώπων της πολιτικής σκηνής αλλά και

αξιωματούχων του στρατού.

Για πρώτη φορά, οι πιο ισχυρές ποδοσφαιρικές ομάδες της πόλης, η ΕΓΟΗ και ο ΟΦΗ με τη συνοδεία των φιλάθλων τους και με οικονομικές διευκολύνσεις του κράτους πραγματοποιούν εκδρομές σε περιοχές όχι μόνο της Κρήτης αλλά και της υπόλοιπης Ελλάδος .

Ὁ Ὅμιλος Φιλάθλων Ἦρα κλείου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Πρωτομαγιάς ὠργάνωσεν ἐκδρομὴν διήμερον δι' Ἅγιον Γεώργιον (Σεληνάρι)—Βραχάσι—Νεάπολιν—Ἅγιον Νικόλαον—Παχεῖαν Ἀμμόν καὶ Ἱεράπετραν. Ὑπὸ τοῦ Ὅμιλου Φιλάθλων θέλουν δοθῇ δύο ποδοσφαιρικαὶ συναντήσεις εἰς Νεάπολιν καὶ Ἱεράπετραν. Ἐπίσης τὴν 30ὴν Ἀπριλίου θέλει δοθῇ μουσικὴ ἑσπερὶς εἰς Ἱεράπετραν ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου καὶ μέλους τοῦ Ο.Φ.Η. κ. Καλογερίδου ὑπὲρ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ τῆς πόλεως Ἱεραπέτρας τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία προμηνύεται πρωτοφανῆς. Εἰς τὴν ἐκδρομὴν θέλουν λάβῃ μέρος ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Ο.Φ.Η. καὶ ἅπαντες οἱ ἐπιθυμοῦντες τοῦτο φίλαθλοι τῆς πόλεώς μας. Εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς ὠρίσθη εἰς δρ. 170. Ἐγγραφαὶ γίνονται μέχρι τῆς 28ης Ἀπριλίου εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Μάρκου Ἀνδρεαδάκη (Πλατὺ Σοκάκι).

Εφ.Ανόρθωσις 16.4.1938

Ωστόσο παρά την προσπάθεια να διαμορφωθεί ένα κλίμα του «ευ αγωνίζεσθαι», η μεταξική περίοδος χαρακτηριζόταν από έντονα γηπεδικά επεισόδια μεταξύ των φιλάθλων αλλά και των παικτών, οι οποίοι έβρισκαν εκτόνωση εντός των αγωνιστικών χώρων, δημιουργώντας έτσι τον προάγγελο της οπαδικής βίας έτσι όπως τη γνωρίζουμε σήμερα.

Οι αρχές αδυνατούσαν να βρουν λύση και να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας προκειμένου να εξομαλυνθεί η κατάσταση, με αποκορύφωμα την προσωρινή διακοπή του τοπικού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου το 1939.

3. Ο Ο.Φ.Η στα χρόνια της Γερμανικής Κατοχής

Φτάνουμε στις μαύρες μέρες του πολέμου και της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα.

Όπως είναι λογικό, ιδιαίτερα στοιχεία για την αθλητική ζωή της πόλης του Ηρακλείου δεν προκύπτουν για την περίοδο αυτή, μιας και πλέον ο κόσμος είχε μπροστά του να αντιμετωπίσει το «τέρας του ναζισμού» και οτιδήποτε άλλο πέρασε σε δεύτερη μοίρα.

Έτσι λοιπόν με την έναρξη του πολέμου σταμάτησαν όλες οι αθλητικές δραστηριότητες στην πόλη, ενώ εντύπωση προκαλεί και το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του αρχείου των τοπικών εφημερίδων τις ημέρες πριν την έναρξη της Μάχης της Κρήτης καταστράφηκε μετέπειτα από τους κατακτητές, κι έτσι ενδεχομένως χάθηκαν και ενδιαφέροντα στοιχεία για το αθλητικό αίσθημα στην πόλη του Ηρακλείου, παραμονές του πολέμου.

Κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής λοιπόν, όλες οι αθλητικές δραστηριότητες «πάγωσαν», μαζί και αυτές του Ο.Φ.Η, ενώ ποδόσφαιρο πλέον παιζόταν μόνο στις γειτονιές. - **Ο παίκτης του Ο.Φ. Η. που εκτέλεσαν οι Ναζί**

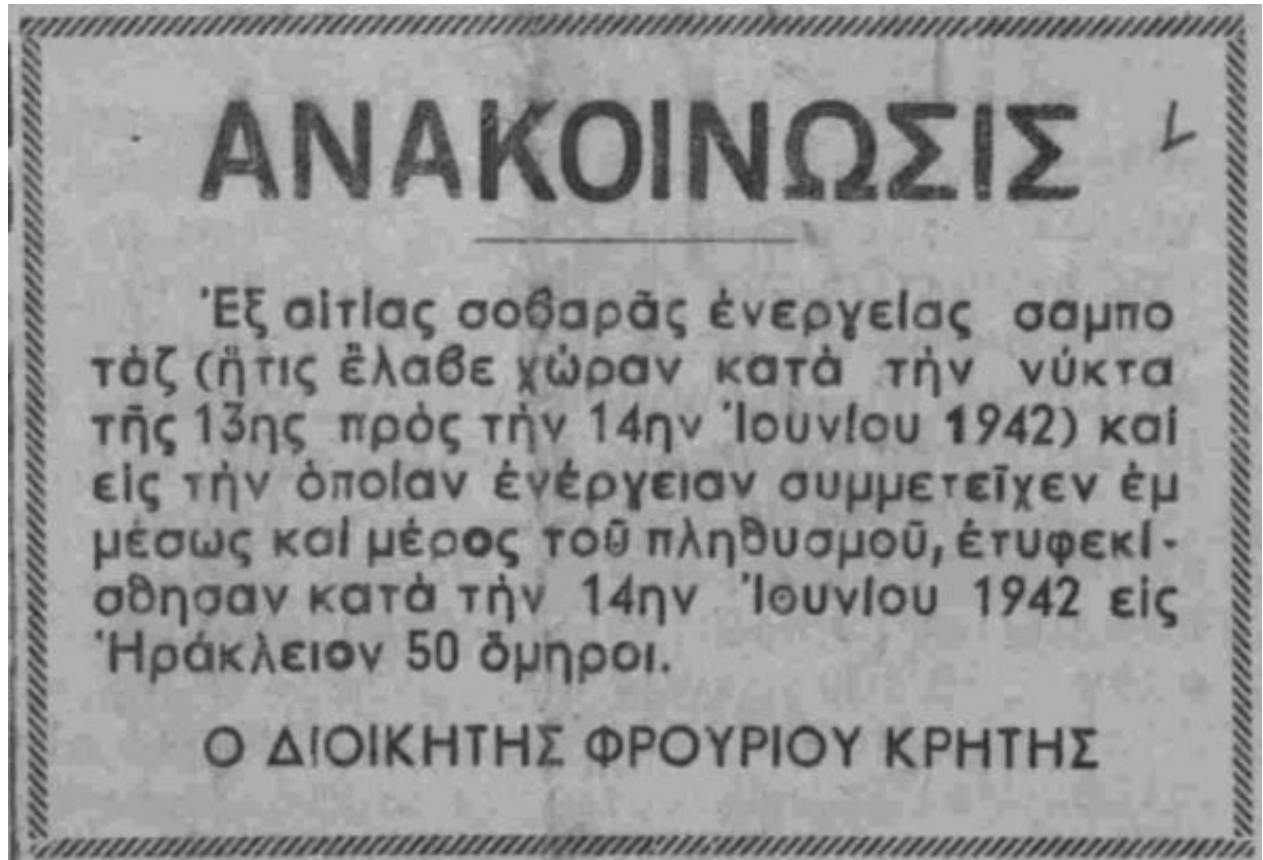
Ο ποδοσφαιριστής του Ο.Φ.Η τη δεκαετία του '20 και μετέπειτα εκδότης της εφημερίδας «Κρητικά Νέα», Νίκος Κατεχάκης, είναι ένας από τους 62 Μάρτυρες που εκτέλεσαν οι Γερμανοί, ως αντίποινα για το σαμποτάζ του αεροδρομίου του Ξηρόμερου στο Ηράκλειο.

Ο Νίκος Κατεχάκης ή Κουτάλας, τουφεκίστηκε στις 14/06/1942 στο Γάζι μαζί με άλλους 50 επιφανείς Ηρακλειώτες (είχε προηγηθεί η εκτέλεση άλλων 12 στις 03/06/1942, μεταξύ των οποίων συγκαταλεγόταν και ο Δήμαρχος Ηρακλείου, Μηνάς Γεωργιάδης).

Όπως ήταν φυσικό η είδηση της εκτέλεσης του Κουτάλα, του θρυλικού ποδοσφαιριστή της ομάδας, σκόρπισε τη θλίψη ανάμεσα στα μέλη και τους οπαδούς του Ο.Φ.Η.

Η ανακοίνωση των Γερμανών στην εφημερίδα " Κρητικός κήρυξ" την 16-6-1942 έλεγε:

«Εξ αιτίας σοβαράς ενεργείας σαμποτάζ ήτις έλαβε χώραν κατά την νύκτα της 13ης προς 14η Ιουνίου 1942 και εις την οποίαν ενέργειαν συμμετείχεν εμμέσως και μέρος του πληθυσμού, ετυφεκίσθησαν κατά την 14η Ιουνίου 1942 εις Ηράκλειο 50 όμηροι. Ο Διοικητής φρουρίου Κρήτης».

- Δωρεά του Ο.Φ.Η για την ανέγερση μνημείου εκτελεσθέντων

Άλλο ένα στοιχείο που προκύπτει μέσα από δημοσίευμα – ντοκουμέντο είαναι το γεγονός πως λίγο μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο Ο.Φ.Η προχώρησε σε δωρεά χρηματικού ποσού 1.000 δραχμών προκειμένου να ανεγερθεί μνημείο για τους εκτελεσθέντες από τους Γερμανούς, χωρίς ωστόσο να γίνεται γνωστό εάν τελικά το μνημείο ανηγέρθη και πού.

Η κίνηση όμως αυτή, δείχνει την ευαισθησία του Ομίλου, απέναντι σε όσους συνάντησαν άδικα το θάνατο κατά τα χρόνια της Γερμανικής Κατοχής.

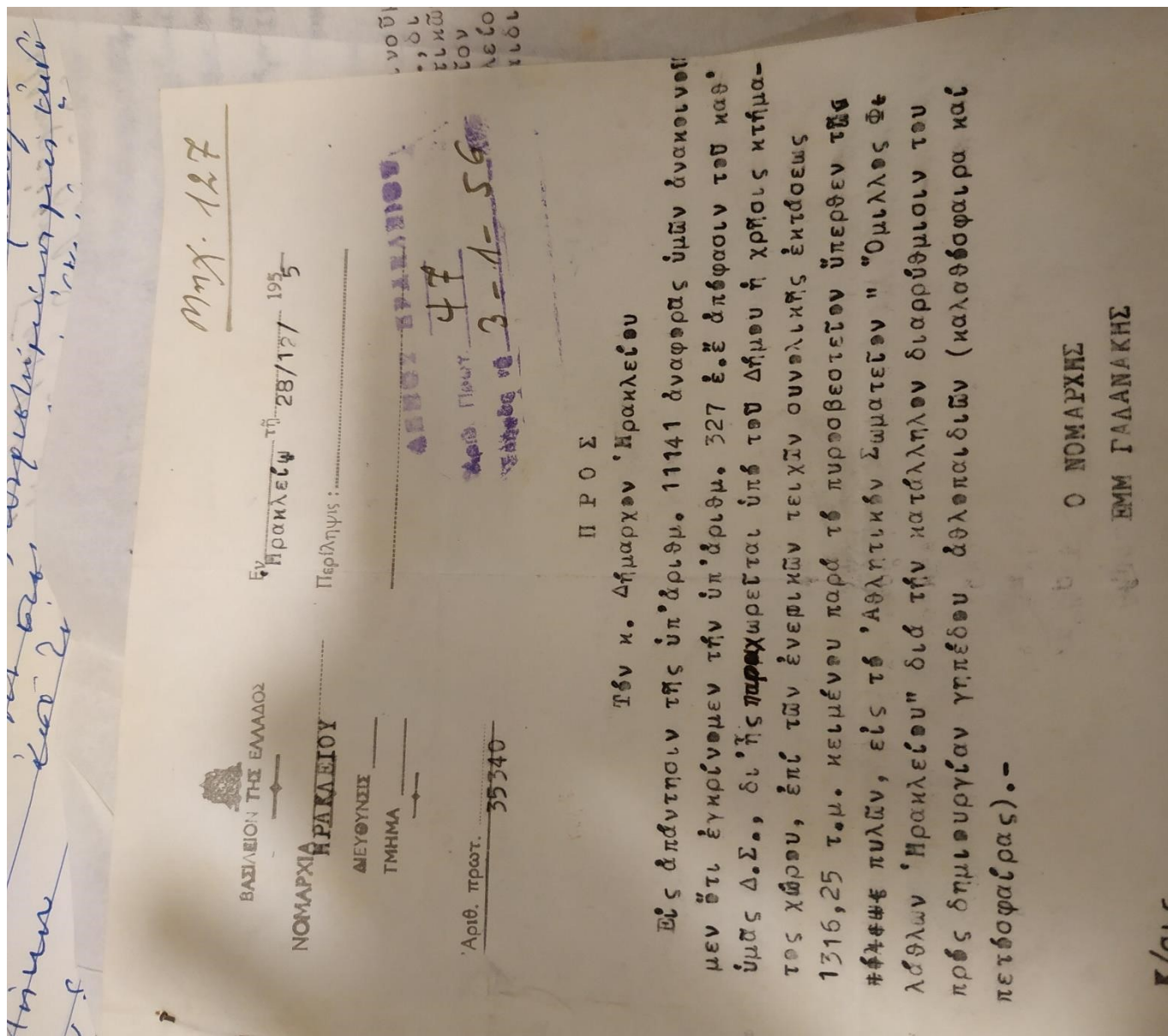
4. Ο Ο.Φ.Η. στη μεταπολεμική περίοδο

Στη μεταπολεμική περίοδο, ο ΟΦΗ συνέχισε να παίζει προεξάρχοντα ρόλο στον τοπικό αθλητισμό και ιδίως στο τοπικό ποδόσφαιρο, με κύριο αντίπαλο τον Εργοτέλη. Οι επιτυχίες της ομάδας στον αγωνιστικό χώρο είχαν ως αντίκτυπο να επέλθει ευρεία αναγνωρισιμότητα ανάμεσα στους ηρακλειώτες, και στην καθιέρωσή της στις λαϊκές συνειδήσεις, ως το πιο αγαπητό αθλητικό σωματείο ιδιαίτερα στις περιοχές που βρίσκονταν στο κέντρο και στα δυτικά του Ηρακλείου.

Ακριβώς λοιπόν επειδή η απήχηση της ομάδας στις δυτικές συνοικίες είχε ξεπεράσει κάθε προηγούμενο, αποφασίστηκε ακόμα και το γήπεδο του Ο.Φ.Η να δημιουργηθεί στην περιοχή των Καμινίων το 1950.

Η σύσταση ωστόσο της διοίκησης του σωματείου δεν άλλαξε κατά πολύ συγκριτικά με τις προηγούμενες δεκαετίες, και μολονότι η «καρδιά» του Ο.Φ.Η χτυπούσε στις λαϊκές γειτονίες της πόλης, το Δ.Σ. εξακολουθούσε να απαρτίζεται από επιφανείς αστούς της μεσαίας και της ανώτερης τάξης, που συνέδραμαν οικονομικά στη βιωσιμότητά του.

Την δεκαετία του '50 στην Ελλάδα παρατηρήθηκε το φαινόμενο πολλά κοινωνικά δίκτυα, δίκτυα αλληλεγγύης και μορφές αστικής κοινωνικότητας, να δραστηριοποιούνται στο χώρο του αθλητισμού, με στόχο την υπεράσπιση των αξιών των αθλητικών συλλόγων. Αυτό το φαινόμενο επηρέσα ως ήταν λογικό και τη σχέση του Ο.Φ.Η με τους «ζωντανούς κοινωνικούς φορείς» της πόλης του Ηρακλείου.

4.1. Τι οδήγησε στην ίδρυση του πρώτου συνδέσμου οπαδών

Η συζήτηση για τη δημιουργία του πρώτου συνδέσμου της ηρακλειώτικης ομάδας χρονολογείται στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1950, μιας περιόδου που συνέπεσε με τις αγωνιστικές επιτυχίες του Ο.Φ.Η, καθώς η κατάκτηση του τοπικού πρωταθλήματος του έδωσε το εισιτήριο για τη συμμετοχή του στο πανελλήνιο πρωτάθλημα.

Εκεί, κλήθηκε να αντιμετωπίσει ισχυρότερους αντιπάλους, που είχε ως αποτέλεσμα να τερματίσει τελευταίος. Παρ'όλα αυτά όχι μόνον η εμπειρία που αποκόμισε αποτέλεσε μεγάλη παρακαταθήκη, αλλά και μόνον η παρουσία του δίπλα σε μεγάλες ομάδες και μάλιστα κάποιες φορές στην πόλη του Ηρακλείου, αποτέλεσαν σημαντικό κοινωνικό

γεγονός και σημείο καμπής για την οπαδική αγωνιστική συσπείρωση της κρητικής ομάδας.

4.2. Η ίδρυση του πρώτου συνδέσμου οπαδών τον Ιούνιο του '59

Ο πρώτος σύνδεσμος οπαδών του Ο.Φ.Η 'γεννήθηκε' τον Ιούνιο του 1959. Η προσωρινή επιτροπή διοίκησης που προπορεύτηκε της δημιουργίας του συνδέσμου, αποτελούταν από επιφανείς και οικονομικά ισχυρούς άνδρες της τοπικής κοινωνίας, όπως ο κτηματίας Νίκος Βρέντζος, ο δικηγόρος Γιώργος Πεπονάκης και ο έμπορος/κτηματίας Γεώργιος Μαρκόπουλος ή Τσακίρας. Η κοινωνική αυτή σύσταση απαντάται και στα μέλη του Δ.Σ του ομίλου, καθώς και εκείνα προέρχονται από ανώτερα κοινωνικά στρώματα, γεγονός που αντικατοπτρίζει τους δεσμούς ανάμεσα σε διοίκηση του Ο.Φ.Η και στους πρωτεργάτες του συνδέσμου οπαδών.

4.3 Το καταστατικό του συλλόγου

Η επίσημη αναγνώριση του καταστατικού του συνδέσμου, έρχεται τον Αύγουστο του '59 από το τοπικό πρωτοδικείο. Οι βασικοί στόχοι του συνδέσμου ήταν μεταξύ άλλων η ισχυροποίηση των δεσμών των μελών, η ηθική ενίσχυση των αθλητών και η ψυχαγωγία τους, την συνεργασία με τον τύπο για την διαφήμιση του σωματείου και την οικονομική ενίσχυση του μέσω εκδηλώσεων. Η διάκριση των μελών γίνονταν σε τέσσερις κατηγορίες, τα επίτιμα, τα τακτικά, τους οπαδούς και τα δόκιμα μέλη. Οι κατηγορίες αυτές μαρτυρούν και την αντίστοιχη ιεραρχία στο εσωτερικό του συνδέσμου.

Τα επίτιμα μέλη προέρχονταν από φίλους του ΟΦΗ που κατείχαν εξέχουσα θέση στους κύκλους των φιλάθλων και προσέφεραν υπηρεσίες και οικονομική βοήθεια στο σύνδεσμο. Τα τακτικά μέλη προέρχονταν από την ιδρυτική ομάδα και τα εκλεγέντα μέλη στις γενικές συνελεύσεις. Για να μπορέσει να συμμετέχει στη διαδικασία εκλογής, το υποψήφιο μέλος

όφειλε να έχει εξασφαλίσει πρόταση από τουλάχιστον τρία τακτικά μέλη. Τα τακτικά μέλη είχαν δικαίωμα στην ψήφο και την εκλογή όπως και την υποχρέωση μηνιαίας συνδρομής ύψους 10 δραχμών. Οι «οπαδοί» δεν επιτρεπόταν να ψηφίσουν αλλά είχαν δικαίωμα συμμετοχής στις γενικές συνελεύσεις με συνδρομή 5 δραχμών το μήνα. Τα δόκιμα μέλη ήταν νέοι κάτω των 18 ετών που μελλοντικά θα γινόντουσαν τακτικά μέλη του και για αυτό όφειλαν «να πειθαρχούν, να ακολουθούν και να πολιτεύονται ηθικώς και συμφώνως προς το φίλαθλον πνεύμα, ελεγχόμενοι παρά της ειδικώς συσταθείσας επιτροπής».⁵ Για την υλοποίηση των στόχων του συνδέσμου ιδρύθηκαν τα τμήματα εκδρομικού, μορφωτικού, ψυχαγωγικού, διαφώτισης και φιλάθλου ιδιότητας. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου είχε πρόεδρο τον Νίκο Βρέτσο και μέλη τους Γεώργιο Μαρκόπουλο, Γιώργο Πεπονάκη, Σταύρο Παπαδοντωνάκη (σταφιδέμπορο), Ανδρέα Παναγιωτόπουλο (δημοσιογράφο) και Δημήτρη Παπαοικονόμου (ανώτερο διοικητικό υπάλληλο). Στα πρώτα του βήματα, ο σύνδεσμος ήταν ιδιαίτερα ενεργός στις κοινωνικές δραστηριότητες του σωματείου, διοργανώνοντας εκδρομές, εκδίδοντας ανακοινώσεις για θέματα διοικητικών αποφάσεων αλλά και επιστολές

διαμαρτυρίας προς την διαιτησία, όταν έκριναν ότι είχε αδικηθεί η ομάδα.

Επρόκειτο για μια περίοδο, που ο Ο.Φ.Η συσπείρωνε γύρω του αρκετά μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, μεσουρανούσε θα μπορούσαμε να πούμε στο τοπικό ποδόσφαιρο με βασικό αντίπαλο τον Εργοτέλη και αυτό ακριβώς το δίπολο αποτυπωνόταν τόσο στην κοινωνία, στις παρέες, στα καφενεία, αλλά και μέσα στον αγωνιστικό χώρο, στα ματς μεταξύ των δύο ομάδων.

⁵Καταστατικόν του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ, άρθρα 5-7, 25, 1.6.1959.

Η Δ Η

Ο ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ ΜΕ ΣΚΟΡΕΡ ΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

ΕΠΕΤΥΧΕ ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΝΙΚΗΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Ο. Φ. Η. ΜΕ 1-0

ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ-ΟΦΗ 1-0

Ἀγωνισθεὶς προχθὲς ὑπέρ-
χα καὶ διατηρήσας τὴν
πρωτοβουλία κινήσεως κατὰ
τὸ πρῶτον 20λεπτον τοῦ α'
ἡμιχρόνου ὁ ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ ἐνί-
κησεν τὸν ΟΦΗ μὲ 1-0 (1-0).
Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξεν συναρπαστι-

κὸς καὶ πλήρης συγκλονιστι-
κῶν φάσεων.
Ἡ νικήτρια ὁμάς διέτηρσεν κα-
τὰ τὸ πλεῖστον τὴν ὑπεροχὴν
καὶ ἐκινήθη πολὺ καλύτερα
τοῦ ἀντιπάλου.
Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἡττηθεὶσα μὴ
ἀποδώσασα, τὸ γνωστὸ λαμ-

πρὸ παιγνίδι τῆς παρεχόμε-
νης τῆς πρωτοβουλίας εἰς τὸν
ἀντίπαλον, πλην ὅμως ἔχασε
πολλὰς εὐκαιρίας ἐπιτεύξεως
τέρματος.
Ἡ ὁμάς τοῦ Ἐργοτέλους
ὁμολογουμένως ἤξιζεν τὴν νί-
κην.

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Τὸ ἡμίχρον διέρρευσε μὲ
αἰσθητὴν ὑπεροχὴν τῶν νικη-
τῶν.
Ἐπαραγματοποίησαν τὰς

περισσότερους ἐπικινδύνους κα-
θόδους εἰς τρόπον ὥστε νὰ κα-
ταστούν μία συνεχὴς ἀπειλὴ
διὰ τὴν ἐστίαν τοῦ ΟΦΗ. Ἀφ'
οὗτο μάλιστα ἐπέτυχον τὸ
πρῶτον καὶ μοναδικὸν γόλ.
ἡγωνίσθησαν μὲ τὸν ἀέρα τοῦ
νικητοῦ.

Τὸ γόλ ἐσημείωσεν ὁ Στε-
φανάκης στὸ 6'. Ἀπὸ τὰ δε-
ξιά καὶ ἔξω τῆς μεγάλης ὑπερο-
χῆς εὐρίσκεται ὁ Σκανδαλάκης
ὁ ὁποῖος κάνει μίαν ὥρατα πᾶ-

σα στὸν Κακεπάκη καὶ ὁ δεύτε-
ρος μεταβιβάζει τὴν μπάλλα εἰς
τὸν προωθημένον Στεφανάκη. Ὁ
Μοσχούτης κάνει ἐξόρμησι καὶ
τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ συγ-
κρουσθῆ μετὰ τὸν Στεφανάκη καὶ
ἡ μπάλλα νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς
τὴν ἐστίαν τοῦ ΟΦΗ.

Στὸ 26' γίνεται φάουλ εἰς βά-
ρος τοῦ Ἐργοτέλους τὸ ὁποῖ-
ον κτυπᾷ ὁ Βάβουλας καὶ βγά-
ζει τὴν σφαῖρα ὀλίγα ἑκατοστὰ
ἔξω ἀπὸ τὴν ὀριζόντια ἐσοκὸ.
Στὸ 30' ὁ Κυπραῖος τραυμα-

ἔξω ἀπὸ τὴν ὀριζόντια ἐσοκὸ.
Στὸ 30' ὁ Κυπραῖος τραυμα-
τίζεται καὶ ἀποχωρεῖ τοῦ γη-
πέδου γιὰ 5 λεπτά.
Στὸ 35' ὁ Χ' Γιαννάκης κά-
τοχος τῆς μπάλλας προχωρεῖ
πολὺ μπροστὰ, σουτάρει καὶ
ἀποκρούει μὲ εὐχέρεια ὁ Μο-
σχούτης ὁ ὁποῖος εἶχε τραυμα-
τισθῇ εἰς τὸν δεξιὸν μηρὸν.
Κατὰ τὴν ἐπεσκέλησιν ὁ Ο-
ΦΗ κάπως καλύτερος ἐμφα-
νίζεται εἰς τὸ γήπεδον. Κάνει
ἐπικινδύνους ἀντεπιθέσεις ὅχι ὁ-
μως ἀποτελεσματικῶς. Στὸ 86'
χάνει μίαν μοναδικὴν εὐκαιρίαν
ἰσοφαρίσεως.
Ὁ Ἐργατέλης κάνει στὸ 87'
μίαν ὥρατα κ. τεβασά διὰ τοῦ
Καρνῆ αὐτὸς μεταβιβάζει τὴν
μπάλλα στὸν Κυπραῖο, ὁ δεύ-
τερος σουτάρει καὶ ἡ μπάλλα
βγαίνει πλάγια ἔξω.
Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀγῶ-
νος φίλα ὅλοι καὶ διοικητικὸν
συμβούλιον τοῦ Ἐργοτέλους
ἀπεθέωσαν τοὺς ποδοσφαιρι-
στὰς τοῦ διὰ τὴν σημαντικὴν
νίκην τὴν ὁποῖαν ἐχάρισαν εἰς
τὴν ὁμάδα τους.

Ο ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ ΑΠΕΚΛΕΙΣΕ Ο.Φ.Η. ΤΟΥ ΚΥΠΕΛΛΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕ 1-0

Παρά τὸν σφοδρὸν ἄνεμον τὸ γήπεδον τοῦ Ἐργοτέλους ἐγέμισε τὴν Κυριακὴν ἀπὸ κόσμον διὰ τὰ παρακολουθή-
ση τοὺς μεγάλους τῆς πόλε-
ως μας νὰ ἀποδύονται εἰς ἕ-
να ἀγῶνα μέχρι τελικῆς πτώ-
σεως. Αὐτὴν τὴν ἀοράν ὅ-
μως τὰ πράγματα ἀντεστοά-
φησαν καὶ οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ἐρ-
γοτέλους ἐπανηγύρισαν μίαν
μεγάλην νίκην ποῦ ἐπέτυχε ἡ
ὁμάς των ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ Ο-
ΦΗ τοῦ ὁποῖου καὶ ἀπέκλει-
σε ἀπὸ τὸ κύπελλον Ἑλλάδος.
Καὶ ἤξιζαν τῆς νίκης των αὐ-
τῆς εἰ Ἐργοτελίτες διότι ἐκ-
νήθησαν ἀπὸ τὸ πρῶτον μέ-
χρι τὸ τελευταῖον λεπτὸν μὲ
ὄρεξιν καὶ πίστιν πρὸς τὴν
νί-ην καὶ ἐξουδετέρωσαν ὅλο-
σχερῶς τὴν ἄλλοτε πανίochu-
ρον πεντάδα τοῦ ΟΦΗ.

Λυπηρὸν θέαμα παρουσία-

σε προχθὲς ἡ ὁμάς τοῦ ΟΦΗ.
Ἄν ἐξαιρέσουμε τὸ πρῶτον
ἡμῶν εἰς τὸ ὁποῖον ἐκ-
νήθησαν κάπως οἱ κυνηγοὶ
τοῦ καὶ ἡττήθησαν τὴν ἐστί-
αν τοῦ Κουντούρη, εἰς τὸ ὑ-
πόλοιπον διάστημα ἐξουδετε-
ρώθησαν πλήρως ἀπὸ τοὺς
δομητικοὺς παίκτας τῆς ἀμύ-
νης τοῦ Ἐργοτέλου. Τὸ μο-
ναδικὸν τέρμα τοῦ ἀγῶνος
ἐσημειώθη εἰς τὸ βὀν περίπου
λεπτόν. Γενικῶς ἡ νίκη τοῦ
Ἐργοτέλους ὀφείλεται εἰς
τὴν σθεναράν ἀμύνειν του μὲ
ἐπικεφαλῆς τὸν ἀριστον Δουλ-
γεράκη καὶ εἰς τοὺς μέσους
Χατζηγιαννάκη καὶ Κυπριῶ-
ν ποῦ ἐκράτησαν κατὰ τὸ
μεγαλύτερον διάστημα τοῦ ἀ-
γῶνος τὸ κέντρον τοῦ γηπέ-
δου. Ἐπίσης οἱ Δασκαλάκης
καὶ Σκανταλάκης ὠλήρξαν πο-
λὴ καλοί!

Ὁλωσθήποτε ὁ Ἐργοτέλης
ἤξιζεν τῆς ὥραιας του αὐτῆς
νίκης ποῦ ὑπῆρξεν καρπὸς
πολλῶν προσπαθειῶν.

Ἡ ἀπόδοσις τοῦ ΟΦΗ
ὑπῆρξεν μετριωτάτη. Ὅλοι σχε-
δὸν οἱ παίκτες του ἔπαιξαν
νωθρὰ ἐξαιρέση τοῦ Μακα-
τούνη καὶ Σφακιανῆς οἱ ὁ-
ποῖοι κάπως ἱκανοποίησαν.

Ἐργοτέλης: Κουντούρης
— Ψυλλάκης — Δουλγεράκης
Ζερβός — Κυπριῶς — Χατζη-
γιαννάκης — Καρνῆς — Δασκα-
λάκης — Κακεπάκης — Σκανδα-
λάκης — Στεφινάκης.

ΟΦΗ: Μοσχούτης — Πα-
παδάκης — Μακατούνης —
Σφακιανῆς — Γεωργιάδης —
Ξενικάκης — Τζανακάκης —
Βάβουλας — Καρασάββας —
Στρατάκης — Παπουτσάκης.
ΣΤΕΦ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΑΚΗΣ

Πατρίς (23-03-1959)

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ο Ο.Φ.Η. ΜΕ 1-0 ΑΠΕΚΛΕΙΣΕ ΤΟΝ ΕΡΓΟΤΕΛΗΝ

ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Διά των τελικών αγώνων Κυπέλλου Έλλάδος, η ομάδα του ΟΦΗ απέκλεισε τον Εργοτέλη με 1-0 και προεκρίθη να αγωνισθεί με ομάδα του Κέντρου.

Το γήπεδον ητο κατάμεστον κόσμου από τας πρώτας μεταμοσμβρινάς ώρας και εις τοῦτο συνετέλεσεν ἡ θαυμασία λακκάδα και ὁ φαντασιακός ποδοσφαιρισμὸς μεταδὼ των φιλάθλων τῶν δύο ἀγωνισθεισῶν ομάδων.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι παρετάχθησαν πρὸ τοῦ διαιτητοῦ κ. Βερναρδάκη ὡς ἐξῆς: Ο.Φ.Η. Κοζάκης—Ξενικάκης—Μακατόνης—Ήλιο—Καρασάββας—Νταβέλης—Πασπαράκης—Βάβουλας—Παπουτσάκης—Στρατάκης—Τζώρος.

Εργοτέλης: Κουντούρης—Δουλιγέρης—Μουρατίδης—Ζερβός—Κυπρατός—Χατζηγιαννάκης—Καρνής—Σκανδάλιος—Κακεπάκης—Δασκαλάκης—Αἰβαλιώτης.

Οἱ ἀγὼν ἤρχισεν ζωηρός καὶ μὲ πολλὸν κέφι καὶ ἀπὸ τῆς δύο ομάδων. Πρὶν συμπληρωθῇ τὸ πρῶτον 10λεπτον καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸν 4ον λεπτὸν ὁ ΟΦΗ ἐπέτυχε τὸ τέταρτον μὲ τὸ ποῖον ἐκρίθη καὶ ὁ ἀγὼν. Μία πρωθυμένη μπαλιά πρὸς τὸν Παπουτσάκη δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ τελευταῖον νὰ εἰσέλθῃ ἀκάθεκτος εἰς τὴν περιοχή τοῦ Κουντούρη καὶ μὲ σούτ—βολὴν νὰ στείλῃ τὴν μπαλλά στὰ δίχτυα πρὶν προλάβει νὰ κινήσῃ ὁ τερματοφύλαξ.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Εργοτέλης ἀνέλαβε τὴν ὑπεροχὴν καὶ μὲ ὥραιους συνδυασμοὺς ἐκινεῖτο ἐπικινδύνως πρὸς τὴν ἀντίπαλον ἔσσαν τῆς ὁποίας οἱ ἀμυνόμενοι μὲ ἡρωϊκὸν ἐξουδετέρωναν τῆς ἐνέργειας τῶν κίτρινων. Εἰς τὸ διά-

στημα τοῦ Αου ἡμιχρόνου ἀποβλήθησαν ἐσπεύσαντες δύο—τρεῖς καλὲς εὐκαιρίαις χαρακτηριστικὰς τῶν ὁλοῶν ἡτο μὴ κεφαλὰ τοῦ Παπουτσάκη πρὸ κνήκης ἐστίας ἡ ὁποία ἐξήληθεν αὐτὸν καὶ ἕνα Ισχυρὸν σούτ τοῦ Δασκαλάκη τὸ ὁποῖον ἀπέκρουσεν δυσκόλως εἰς κόρνερ ὁ Κοζάκης. Γενικῶς ὁ Εργοτέλης διετήρησεν μὴν ἐδαφικὴν ὑπεροχὴν ἀνεμετάλλευτη ἐξ αἰτίας τῆς ἀνεπάρκειας τῶν κυνηγῶν του νὰ πραγματοποιήσουν σούτ.

Εἰς τὸ Βον μέρος ὁ Εργοτέλης ἀπόλεσεν καταπληκτικὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἱσοφύρῃσεν σὲ σούτ τὸ Κακεπάκη ἡ μπάλλα ποσοσέκρουσε εἰς τὴν ὀριζοντίαν δοκὴν ἀκριβῶς εἰς τὸ 4ον λεπτὸν. Ἐν συνεχείᾳ συνήθη σφοδρὸς μάχη ἀπὸ μὲν τοὺς Ὀμιλίτας νὰ διατηρήσουν τὸ σκόρ ἀπὸ δὲ τοὺς Εργοτέλιτας νὰ ἱσοφύρῃσιν.

Κατὰ τὰ τελευταῖα 20 λεπτά ὁ ΟΦΗ ἐκυριόρχησεν εἰς τὸ γήπεδον χωρὶς ὁμως καὶ νὰ οὐξήσῃ τὸ σκόρ ἐξ αἰτίας τῆς σθεναρῆς ἀμύνης τοῦ Εργοτέλους μὲ ἐπιφευγὰς τὸν Μουρατίδην. Χαρακτηριστικὸν εἶς εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Εργοτέλης ἡγωνίζετο μὲ 10 παίκτες λόγω ἀποβολῆς τοῦ Ζερβὸ ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ διότι ἐγρονθοκόπησεν τὸν Παπουτσάκη.

Ἀπὸ τὸν ΟΦΗ πέντε μὲν ποδοσφαιρισταὶ διεκρίθησαν. Κορυφαῖος δλων ὁ Παπουτσάκης. Παίκτης μὲ ἀνεξάντλητη ἀντοχὴ καὶ διάθεσι ἀποτελεῖ σήμερον τὸν ὅπ' ἄρ. 1 ἀντεντερ—φόρ τοῦ Ἡρακλείου. Οἱ χόφ Καρασάββας—Νταβέλης ἀπέτελεσαν συμπαγὲς τεῖχος πρὸ τοῦ ὁποίου ἐθροίσθησαν αἱ ἀντίπαλοι ἐπιθέσεις.

Καταπληκτικὸς εἰς τέχνην καὶ ἀριστὸς προφθοδότης, ὁ ἀεισάλης Καρασάββας καὶ ἡρωϊκὸς ὁ Νταβέλης. Ὁ Κοζάκης ψυχραμένος εἰς τὰς ἐπεμβάσεις ἀπέτελεσεν ἄγγοισιν διὰ τὴν ἔσσαν του. Ὁ Μακατόνης ἐξουδετέρωσα τὸν ἀντίπαλόν του καὶ ἐκυριόρχησεν εἰς τὴν περιοχὴν του. Ἀπὸ τοὺς ἡττηθέντας καλλίτερος δλων ὁ Μουρατίδης. Ὑπὴρξεν σωτήριος εἰς τὰς ἐπεμβάσεις του καὶ στυλοβάτης τῆς ἀμύνης. Ὁ Χατζηγιαννάκης καὶ πάλιν ἀφαστος μέσος μὲ πολλὴ μαχητικὴν ἡτοῦ ἕνας ἐκ τῶν καλλιτέρων τοῦ Εργοτέλους. Ἐπίσης καλὴ ἀπόδοσιν εἶχαν καὶ οἱ Καρνής καὶ Αἰβαλιώτης.

Ὁ Διαιτητὴς κ. Βερναρδάκης μὲ πολλὸ λίγα σφάλματα διήρθευσε ἱκανοποιητικὰ τὸν ἀγὼνα.

Προοδευτικὴ—Φωστήρ 2—0

Ὁ ἀγὼν Προοδευτικῆς—Φωστήρος διεκόπη εἰς τὰς ὁρὰς τοῦ Βου ἡμιγρόνου ἐνὸς προηγουμένου Προοδευτικῆς μὲ 2—0. Αἰτία τῆς διακοπῆς ὑπὴρξεν ὁ καταλογισμὸς ἐνὸς πέναλτυ εἰς βάρος τῆς Προοδευτικῆς τοῦ ὁποίου οἱ παίκτες δὲν ἀπεδέχθησαν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σημειωθῶν ἐπεισόδια καὶ ὁ διαιτητὴς κ. Μονιάκης νὰ διακόψῃ τὸν ἀγὼνα, ὁ ὁποῖος κατεκυρώθη εἰς τὴν Προοδευτικὴν.

Α. Ε. Κ.—Θύελλα 3—0

Ἡ ΑΕΚ Κατσμπά μὲ καταφανὴ ὑπεροχὴν συνέτριψεν Θύελλα μὲ 3—0.

Ὁ Ἀνώμαλος Δρόμος Τὴν πρῶτην τῆς Κυριακῆς ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμαλοῦ δρόμου 3.000 καὶ 5.000 μέτρων.

Οἱ ἀγῶνες ἐσημείωσαν μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ εἰς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Παράλειψεν θὰ ἦτο τὸ νὰ μὴ ἀπευθύνω τὰς ἀγκαλίους εὐχαριστίας μου καὶ ἐπαιτίους εἰς τὸν διακεκριμένον χειρουργὸν ἐπιστήμονα κ. Ἑμμ. Μανουράν τοῦ Πανασιεῖου Δήμου. Νοσοκομίου ὅστις διὰ τῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως του ἐώρας τὴν ζωὴν τῆς θυγατρὸς μου Μαρίας. Τσοῦτοι ἐπιστήμονες πηροῦν τὸν τόπον μας. Ἐπίσης εὐχαριστοῦμαι τὸν Διτὴν καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομίου διὰ τὴν ἀγρυπνὸν παρακολούθησιν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον των.

Ὁ Εὐχαριστῶν

ΙΩΑΝ. ΠΕΡΡΗΣ

τοῦτο συνετέλεσεν ἡ ἀρσιση διοργάνωσης καὶ ἡ Ἀγωνόδικος Ἐπιτροπὴ. Ἀξίζουσι ἐπ' αὐτῆς συγχαρητήρια εἰς τὸν Εργοτέλην ὁ ὁποῖος ὑπὴρξεν ὁ διοργανωτὴς τοῦ ἀγῶνος.

Τεχνικὰ ἀποτελέσματα: 3.000 μέτρα, 1) Κόνσολας 10'9" (Ἐμπ. Σχολή) 2) Σαρρής 10'15" (ΕΓ.ΟΗ) 3) Ντασάκος (ΕΓ.ΟΗ). 5.000 μέτρα: 1) Γραφανάκης 17'19" (Εργοτέλης) 2) Νικολάου (Εργοτέλης) 3) Σταθουράκης (Ἡροδότου).

ΣΤΕΦ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ 'Η 'Η "ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ,"

ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓ. ΖΟΥΡΔΙΑΚΗΣ

Χειρουργὸς Κλινικῆς Πανεπ. Ἀθηνών—Μονάχου—Βερολίνου.

Συνεργάτης τῶν διασημῶν Γερμανῶν Χειρουργῶν Καθηγητῶν Ε. FRET καὶ MAX LANGS (Μονάχου) καὶ FLINDER Βερολίνου.

Παθολογία:

ΒΑΡΟΥΧΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ 1

ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Πλατεία Ἀγίου Μηνᾶ (Ρήνα) Θεσσαλονίκης Ἡράκλειον

Γίνονται δεικτὰ ἀσφαλιστικὰ ΤΕΒΕ καὶ ἄλλων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν. Τηλέφ. 54—80

οἰκίας 8—23.

ΟΙΚΟΠΕΔΑ

πωλοῦνται ἐπὶ τῆς μεγάλῃς λεωφόρου Γερμανικῆς (Ἰερέφοκο μίσι) ἡ ὁποία ἔχει πλάτος 32 μέτρων καὶ εἶναι ἡ μέλλουσα ἀγορὰ πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Κρήτην. Πληροφορίαι Ἐπ. Ἀσωντῆς Ὅδος Γερωνιμακῆ.

1—5

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΤΕΡΟΣ Ο ΟΦΗ ΕΠΕΒΛΗΘΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΕΛΟΥΣ ΜΕ 1-0

ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΙ ΟΙ ΑΝΩΜΑΛΟΙ ΔΡΟΜΟΙ 3000 ΚΑΙ 5000 ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΕΔΕΙΞΑΝ ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΟΝΣΟΛΑΝ ΜΕ 10' 9" ΚΑΙ ΓΡΑΦΑΝΑΚΗΝ ΜΕ 17' 19"

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ - ΦΩΣΤΗΡ 2-0 ΑΕΚ - ΘΥΕΛΛΑ 3-0

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Με ένα γκολ του Παπουτάκη ο ΟΦΗ κέρδισε τον τελικό αγώνα Κυπέλλου Ελλάδος περιοχής Κρήτης και προέβησε άλλη μια φορά στις τόσσες άλλες που κοσμούν το όμιλό του στην φάνη της μακροχρόνιας ιστορίας του. Κέρδισε διότι ΣΕΡΕΙ ΝΑ ΚΕΡΔΙΖΗ, κέρδισε διότι ήγωνιστή με σύστημα και έτσι και τώρθεσε να επιβληθεί έδως αντίπαλου που ενεργητικό ως συνολικά καλύτερος του. Μία τέτοια νίκη έχει τεράστια σημασία και παίρνει ακόμα περισσότερη αξία αποδεικνύει δε ότι οι ποδοσφαιριστές του έχουν και την πείρα και την ψυχική δύναμη να καλύπτουν τα κενά και τις αδυναμίες που εμφανίζονται έφτες ή ό μές των. Εκτός αυτού οι ποδοσφαιριστές του ΟΦΗ έφάνησαν ψυχραιμότεροι των αντιπάλων των και ήσαν να εκμεταλλευθούν υπέρ αυτών, την κάθε περίπτωση.

Θαυμάσιες οι καιρικές συνθήκες συνεκέντρωσαν υπέρ τους 4000 φιλάθλους στο γήπεδο του ΟΦΗ, μια ενδοσφαίριση μάζα με άριστη κατάσταση, κατά πολύ υπέρτερη, τους οπαδούς του γηπεδούχου Σωματίου. Η μάζα όμως αυτή, παρά την χαρά της νίκης την οποία ηδονάθη ή πλειονότης της, ως απεχάρησε του γηπεδούχου, ασφαλώς εν τω συνόλω εκείνων που καταλαβαίνουν από ποδόσφαιρο, με ικανή σκεπτικισμόν όσον αφορά την κατάσταση του αθλήματος στην πόλη μας.

Πρώτος εισέρχεται στο γήπεδο ο ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ με τους Κουντούρη, Δουληράκη, Μουρατίδη, Ζερβόν, Χατζηγιαννάκη, Κυπριώτη, Καρνήν, Δασκαλάκη, Κακετάκη, Σκανδαλάκη και Αιθαλιώτην ακολουθεί δε ο ΟΦΗ με τους Κοζιάκη, Ξενόκη, Μακατόνη, Τηλαύ, Νταβέλην, Καρασάδαν Παπαράκη, Βαβούλαν, Παπουτάκη, Στρατάκη και Τζωρακολεωράκη. Ο διατητής κ. Βερναρδάκης σφυρίζει και ο μεγάλος άγων αρχίζει.

Οι «Μιλίτες» παίζουν με όλη τους την πίστη και τούτο έχει σαν συνέπεια την ανάληψη πρωτοβουλίας εκ μέρους του Εργοτέλους. Παρά ταύτα εις το 8', και κατόπιν κλασσικού σφάλματος της αντίπαλου ομάδας ο άμμοκρίστης Παπουτάκης γίνεται κάτοχος της μπάλας, χωρίς δε καθυστέρηση την καρφώνει με γωνιακό σουτ στα δίχτυα του Κουντούρη. Διά το πέρας αυτό κινδυνεύει ο Κυπριώτης. Μουρατίδης και εν μέρει ο περιματοφύλαξ.

Το άμυντικό σύστημα του ΟΦΗ δίνει τη δυνατότητα στον Εργοτέλη να κυριευρήσει και να κρατήσει για όλο σχεδόν το ημίχρονο μία υπερχρή, άγωνι όμως και χωρίς επικινδυνά σουτ.

Το δεύτερο ημίχρονο αρχίζει

επίθεσιν εις τας προσπάθειάς της, παίζοντας κατά το δυνατόν της υπερχρή των, παρόδους, άμυντικά και κατά το μέγιστον διάστημα πίσω από τη σέντρα, με συνέπεια να άρξουν έργον εκτεταμένα κενό χώρο, μέσα εις τον όποιον εκινείτο άνετός ο πεπειραμένος Καρασάδης. Η έλλειψις συνδέσεως μεταξύ μέσων και επίθετης πεντάδας του Εργοτέλους είχαν σαν αποτέλεσμα την βραδυτητα των επιθέσεων, της οποίας συνέπεια ήτο το αποτελεσματικό και στενό μαρκάρισμα των κινήτων της. Απο τις εργοτελικές επιθέσεις έλλειψε πάντα το στοιχείο του αειφινδιισμού, ακριβώς εκ του ό τι, τα χάφ δεν έδωσαν ούτε μία δαρεία μπαλιά, δεν δημιούργησαν ούτε μία έστριπας. Υπό αυτάς τας συνθήκας ήτο σχεδόν ά δυνατός ή επιτυχία τερματισμού.

Αντίθετος ο ΟΦΗ χάφ εις τον θαυμάσιο Παπουτάκη που άλάνισε συνεχώς το γήπεδο, αειφινδιώντας τους εις την έσφιγγα αμυνα του Εργοτέλους, την όποιαν μάλιστα ηττάσασαν να τον μαρκάρη σκληρά, κατά το 6' ημίχρονο.

Δυστυχώς διά το τοπικό ποδόσφαιρο ή έδαμική συναλήκη έμφάνισιν του νικητού ή το άπογοητευτική. Αι επίθεσιν του ενεργείας ήσαν τελείως άνορη γάνωτοι, είναι δε ένδεικτική της κατωτάσεως του ΟΦΗ, το ή γόρος ότι δεν κατάβηθε να αυξήσει το κέρτος κατά το διάστημα της συντριπτικής υπερχρή του, ότε ο Εργοτέλης ήτο άνω παρκτος μέσα στο γήπεδο και ένεφάνισε εύκατα δαίμονας. Κατά το διάστημα αυτό ο ΟΦΗ άν τιμωτόπιζε έναν σκιάδη αντίπαλο, όστι από όλον τον Εργοτέλη μόνον ο Μουρατίδης άγανώδως μένος ως πραγματικός, έλεω εσπεκόντανε στα πόδια του.

Ο Κοζιάκης άείος της θεσπέρας του έμπιστευθηκε και πάλι ο σύλλογός του. Ο Ξενόκης ελάνγος στο πρώτο ημίχρονο και ένεφάνισε κατάθειαν. Ο Μακατόνης παρ' όλον ότι έδειχνε άπορόνητος κράτησε ήνάξη τη θέση του. Το ίδιο μπορούμε να πούμε και για τον Ήλιο. Θαυμάσιος ο Νταβέλης όσο στην άμυνα όσο και στην επίθετική προώθηση της ομάδας του.

Η τερματική πύλη του Καρασάδα και τα σφάλματα των αντιπάλων του — ιδιαίτερα του Σκανδαλάκη — τον άνέδειξαν για άλλη μία φορά σαν κορυφαίο παίτη. Παπαράκης δεν τροφοδοτήθηκε, άλλα και δεν απέδωσε. Ο Βαβούλας κινήθηκε με έρεξη πλην όμως δεν ήταν ο μεγάλος παίκτης του περιελθόντος Παπουτάκης. Περιφήμος, άκούρατος, εύελκτος, μεγάλος παίκτης. Θετικός ο Στρατάκης, χωρίς να μιάς θυμίζει το δεξιόχειρ του παρελθόντος.

Τας, ήταν πάντως ένα πολύτιμο στοιχείο για την ομάδα του και σφός αρχηγός της. Τέλος ο Τζωρας έπαιζε μέν με ζωηρότητα χωρίς όμως και να αποδώσει ποδόσφαιρο ποιότητας.

Από εργοτέλη ο Κουντούρης παρά την μικράν κωνυ πειθυνότητα διά το τέρμα, ήταν σταθερός και άείος φύλαξ των δικτύων του. Ο Δουληράκης καλός άλλος κατώτερος προηγούμενων έμφανισών του. Κάπως βραδύς — σε όρισμένες περιπτώσεις κατά το α' ημίχρονο — ο Μουρατίδης, άνεδείχθη πραγματικός ήρωας κατά το δεύτερο. Πολύ καλός ο Ζερβός, αλλά το κτύπημα που έδωσε στον Παπουτάκη και ή εκ τούτου άποβολή του, χτύπησε εκατό έκατος την ομάδα του και έδωκε σκεπτάς μέγα ποσοστόν την νίκη του ΟΦΗ. Από την στιγμή της άποβολής του ο άγων είχεν σχεδόν κριθεί.

Τα χάφ του Εργοτέλους ήσαν άπορτοι την εύθνην διά την προχρονικήν ήτταν της ομάδας, παρ' όλον ότι επέτυχον εις τας άμυντάς των προσπαθείν. Ουδέμιαν θετικήν συμβολήν προσέφερον κατά το διάστημα της υπερχρή του Εργοτέλους ανένειναν δε και επέτειναν την άταναν — των προσπαθειών της πεντάδας των. Έπαιξαν άδικαια λόγητα πίσω και δεν έδωσαν ούτε μία — μπαλιά — ευκαιρία στους κινήτους των.

Η τριπλέτα της ήττηθείσης άποτελεσματική από τους «παλαιούς» ήγνώσθη — πλην έλαχίστων περιπτώσεων κατά το πρώτο ημίχρονο — τους νέους άρκτους. Η τακτική αυτή, κατέστησεν εύχερες το έργον της άμύνης του ΟΦΗ, ή όποια — ως παράδειγμα το άναφέρωμεν — όταν έμφορβόιτο ο Αιθαλιώτης κατά το πρώτο ημίχρονο, περνούσε δύσκολες στιγμές.

Πάντως εκείνο που ένδιαφέρει, τώρα μάλιστα που τελείωσαν οι τοπικές διαφορές είναι ή νική απόδοσις των δύο ομάδων, ή όποιας και θα αντιπροσωπεύουν το κορητικό ποδόσφαιρο εις το πρωτάθλημα της Β'. Έθνη κης, και αυτή κάθε άλλο παρά ικανοποιητική μπορεί να θεωρηθεί. Άλλά έπ' αυτού του κεφαλαίου δέματος θα επανέλθω μέν.

ΔΙΠΛΩΣΙΑ

Επιφανειακάς ο κ. Βερναρδάκης διηύθυνε καλά τον άγων, παρ' όλον ότι ένας διατητής εις ΕΠΟ δεν δικαιολογείται να κάνει 5 ελεύθερα, συνήθη χτυπήματα μόνον σε ποδόσφαιρο γήπεδος. Δι' ένα ένδελεχότερον παρατηρήτην όμως ή διατήρησιν του ήτο άρκετά εποιησά και συμβατική, άδικήσασα άμφοτέρως τας ομάδας και εύνοήσασα τον έαυτούλη του.

θουράκης και 4) Πασχαλίδης. Οι χρόνοι λαμβανόμενου υπ' όψιν του άνηφορικού του δρόμου και διά τον Γραφανάκη εις την έλλειψιν ικανού αντίπαλου δύνανται να θεωρηθούν ως ικανοποιητικοί.

Η χρεσινή διεξαγωγή των αγώνων μέν έδωσε άλλην μίαν φοράν την μεγαλειώδη εικόνα — παρά το πενήκρον της συμμετοχής — που έμφανίζουν τα άγωνίσματα του κλασσικού αθλητισμού.

Τα άλκιμα νεύματα που έπρεχαν, τα χειροκροτήματα του κοινού κριτός περνούσαν μέσα από τους άρκτους του Ηρακλείου μέγας προσέφεραν ριγή ώραιαν συγκινήσεως.

Εις τας νικητάς άπενεμήθησαν διπλώματα και μετάλλια. Η τοπική έπιτροπή προσέφερε ή διατήρησε άναμνηστικόν μετάλλιον και διπλώμα εις τον πολυώνηκον σύλλογον του Εργοτέλους.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΧΕΙΣΜΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

Η πόλις του Ηρακλείου πνέει να είναι υπέρθερος διά τα Αστυνομικά Όργανα της. Τόσον κατά την προήλην διεξαγωγή των άγωνών δρόμων όσον και κατά την ποδοσφαιρικήν συνάντησιν του άπογευματός επεκράτησαν άνόλωτος τάξις, ή δε συμβολή της Χωροφυλακής μέν διά την επιτυχίαν των ήτο ουσιώδης και μεγάλη, έπισύρασα τά εύμενη σχόλια όλων των παριστάμενων. Έν όνόματι των φιλάθλων του Ηρακλείου εύχαριστούμεν τους επί κεφαλής αξιωματικούς κ.κ. Γλαυρούδακη και Στεφάνου καθώς και τους υπό τους διατάγας των υπαφειοματικούς και άνδρας της Έλληνικής Βασ. Χωροφυλακής.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΦΩΣΤΗΡ 2-0

Ο άγων Προοδευτικής — Φωστήρος διεκόπη εις τας αρχάς ά κόμη του 6' ημίχρονος και ενώ ή ομάδα του Πόρου προηγείτο με 2-0.

Ένα πενάλτι το όποιον έσηπείτο εις όρος της νικητρίας, κατέ τούς έσχυρισμούς των Φωστήριων απέτέλεσεν άφορήτην σοβαράν έπείσοδιον γεγονός τάς όποιας έξηνάγκασαν τόν διατητήν κ. Μονιάκη να διακόψη τον άγων.

ΑΕΚ — ΘΥΕΛΛΑ 3-0

Οι άφανείς ήρωες και άδικοι μένοι πάντοτε εις τας στήλας των έφημερίδων ποδοσφαιριστάς της ΑΕΚ επέτυχον χθες διά απόσπασον τους πρετι πολυτιμούς βαθμούς από την Θυέλλα και να προσθέσουν εις τόν ενεργητικόν των μίαν ακόμη νίκη. Η υπερχρή της νικητρίας υπήρξεν και τωφάνης και ή νίκη της ομάδας

5. Ο Ο.Φ.Η την περίοδο 1960-1970

Μπαίνοντας στη δεκαετία του 1960, το κλίμα «ανθοφορίας» γύρω από τη μπάλα συνεχίζεται, ο τοπικός τύπος ασχολείται πλέον συστηματικά με το ποδόσφαιρο και αφιερώνει στήλες ολόκληρες ή ακόμη και σελίδες στην περιγραφή των αθλητικών δρώμενων, οι ηρακλειώτες «διψούν» για αγώνες και το ποδόσφαιρο συγκαταλέγεται πλέον στα καθημερινά θέματα συζήτησης μεταξύ των πολιτών.

Οι οπαδοί της ομάδας ταυτίζονται με αυτήν, διατρανώνουν τη σημασία αυτής μέσα στην καθημερινή ζωή και μάλιστα οι οπαδοί του Ο.Φ.Η «μαγεύονται» από τη δύναμη και το πάθος που κατεβαίνει η ομάδα στον αθλητικό χώρο, μια δύναμη και ένα πάθος που αποτελούν διακριτά χαρακτηριστικά της απέναντι στον βασικό της αντίπαλο τον Εργοτέλη που χαρακτηριζόταν περισσότερο για την άρτια τεχνική κατάρτιση των ποδοσφαιριστών του.

Σύμφωνα με παλιό συνδεσμίτη που συμμετείχε στην οργάνωση των πρώτων συνδέσμων στη δεκαετία του 1960, ο ΟΦΗ ήταν *«ομάδα που έπαιζε με τσαμπουκά και δύναμη. Εκεί ξεχώριζε από τον Εργοτέλη, που μπορεί να κέρδιζε όλες τις άλλες ομάδες αλλά όταν έπαιζε με μας από τα*

10 παιχνίδια έχανε τα 8, από τα αποδυτήρια που λέγαμε εμείς, από τη δύναμη του κόσμου».⁶

5.1 Ύμνοι, τραγούδια, τοπικότητα και ταυτότητα

Η δύναμη και η ορμή της κρητικής ομάδας φανερώνεται και μέσα από τον πρώτο ύμνο της, που γράφτηκε από τον Μανόλη Ζουλινό στα χρόνια του Μεσοπολέμου και μετέπειτα τραγουδήθηκε ευρέως σε διάφορες παραλλαγές, με στίχους που συνδέονταν με τις καθημερινές σκληρές συνθήκες ζωής του μέσου ηρακλειώτη, με σκοπό να τονώσει το ηθικό των οπαδών, να καλλιεργήσει μια αγωνιστική διάθεση και ετοιμότητα.

Φυσικά προπαγανδιστικά δεν αρκούσε μόνον ένας ύμνος να τραγουδιέται στις λαϊκές γειτονιές της πόλης, να περνά από στόμα σε στόμα ανάμεσα στις παρέες, χρειαζόταν ένα μέσον για να φτάσουν τα αγωνιστικά κατορθώματα της κρητικής ομάδας σε κάθε σπίτι, να υμνηθούν ως λαϊκοί ήρωες οι ποδοσφαιριστές του. Έτσι, τη λύση ήρθαν να δώσουν οι ηχογραφημένοι ύμνοι σε δίσκους 45 στροφών για τον ΟΦΗ σύμφωνα με τα πρότυπα των μεγάλων ομάδων της πρωτεύουσας. Οι δίσκοι αυτοί έκαναν τη σύνδεση ανάμεσα στην

6ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2015. «‘Νασαι περήφανος που είσαι Κρητικός’ Τοπικότητα, ταυτότητα και πολιτισμική μεταβολή στις κοινότητες των οργανωμένων οπαδών του ΟΦΗ σελ. 261

τοπική κοινωνία και τους οπαδούς ακόμη πιο άμεση, πιο άρρηκτα συνδεδεμένη με την ομάδα, μιας και πλέον ο Ο.Φ.Η με τον τρόπο αυτό μπορούσε να «μπεί» στο σπίτι του κάθε Ηρακλειώτη, να τραγουδηθεί εκεί, να παθιαστεί μαζί του μέσω του μουσικού διαύλου κι εν κατακλείδι να κάνει την ομάδα «κτήμα» του. Στην πλατιά διάδοση των ύμνων αυτών συνεπικούρησε βέβαια και το γεγονός ότι γράφτηκαν, τραγουδήθηκαν και ηχογραφήθηκαν από ντόπιους παραδοσιακούς και λαϊκούς τραγουδιστές φιλάθλους του συλλόγου που ήταν «άνθρωποι της διπλανής πόρτας».

Φυσικά απαραίτητο συστατικό για την επιτυχία των τραγουδιών αυτών, ήταν η τοπικότητα, η σύνδεση της ομάδας με την Κρήτη, η ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας, κάτι το οποίο επετεύχθη μέσα από την έκφραση της υπερηφάνειας της ομάδας για την τοπική της ταυτότητα, αλλά και αντίστροφα μέσα από την κρητική ορμή, το κρητικό πνεύμα που διέτρεχε την αγωνιστική δύναμη της ομάδας, όπως αυτή υμνήθηκε και τραγουδήθηκε.

Ακόμη, εξυμνείται ο συναισθηματικός δεσμός των «παραδοσιακών» οπαδών της ομάδας, έτσι όπως αυτός εκφράζεται στις πτυχές της καθημερινής ζωής των λαϊκών στρωμάτων.

Το παρακάτω τραγούδι είναι χαρακτηριστικό: *«Ένας τσικουδίτης και φίλαθλος σωστός μιλάει για τον ΟΦΗ και λέει συνεχώς / έμεινε ο ΟΦΗ στην Α' Εθνική γιατί είναι ομαδάρα και πρέπει νάναι κει/ μπουκιά ψωμί δεν τρώει κάθε Κυριακή μόν' τρέχει να προλάβει στο γήπεδο να μπει/ προπάντων όταν χάσει ο ΟΦΗ ρε παιδιά πίνει ένα κάρντο μονάχο τσικουδιά/ για οφτή πατάτα και για ξερά κουκιά και για την ομάδα ψοφάει ρε παιδιά/ το διατυμπανίζει και κάνει σαν τρελός κι όπου βρεθεί φωνάζει Όμιλος είναι αυτός.»*⁷

7ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2015. «Νασαι περήφανος που είσαι Κρητικός' Τοπικότητα, ταυτότητα και πολιτισμική μεταβολή στις κοινότητες των οργανωμένων οπαδών του ΟΦΗ «Ο φίλαθλος του ΟΦΗ», τραγούδι του Γιώργου Κουμιώτη στα τέλη της δεκαετίας του 1960, , σελ. 262.

5.2. Πόρωση, πόλωση και τα πρώτα σημάδια οπαδικής βίας

Βέβαια αυτή, η πόρωση και πόλωση, η ταύτιση σε υπέρμετρο βαθμό, αρκετές φορές κατά τη δεκαετία του '60 αποτέλεσε τροχοπέδη στην ύπαρξης ευγενούς άμιλλας μεταξύ ομάδων στον αγωνιστικό χώρο, ανάμεσα σε αυτές και του Ο.Φ.Η.

Το υβριολόγιο και τα οπαδικά περιστατικά που άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους από τις αρχές της δεκαετίας αυτής μέσα στα γήπεδα, σε καμία περίπτωση δεν αντικατόπτριζαν το αίσθημα του «ευ αγωνίζεσθαι» , φτάνοντας αρκετές φορές σε ακραία περιστατικά, που αποτέλεσαν προάγγελο της οπαδικής βίας όπως τη γνωρίζουμε σήμερα.

Χαρακτηριστικά είναι τα παρακάτω αποσπάσματα εφημερίδων της εποχής που περιγράφουν την κατάσταση, και ζητούν μάλιστα την παρέμβαση της αστυνομίας με συλλήψεις ποδοσφαιρόφιλων που εμφανίζουν παραβατική συμπεριφορά στα ματς, προκειμένου να μην καταγράφονται περιστατικά βίας, αλλά ακόμη ζητούν και από τους ίδιους τους παίκτες των κρητικών ομάδων να σταματήσουν να αλληλοσπαράσσονται στους φιλικούς αγώνες, με αφορμή ένα ματς ΠΟΑ – ΟΦΗ, στο οποίο τραυματίστηκαν 2 παίκτες των ομάδων αυτών. 1960

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΗ ΤΟ ΥΒΡΕΟΛΟΓΙΟ ΠΟΥ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ΘΕΑΤΑΙ

“Όλα τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τοῦ γηπέδου προκαλούμενα ἐπεισόδια προέρχονται κατ’ ἀρχὴν ἀπὸ τούς κακοὺς ποδοσφαιροφίλους οἱ ὅποιοι μὲ ὕβρεις καὶ παροτρύνσεις ἐρεθίζουν τοὺς ἄλλους θεατὰς καὶ τοὺς ποδοσφαιριστὰς.

Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΚΤΩΝ

Ἡ δημοσιευθεῖσα εἰς τὰς ἀθλητικὰς ἁλλὰ καὶ τὰς πολιτικὰς ἐφημερίδας, τῆς Μόσχας εἰδησις, ὅτι νεοὶς φιλάθλος ἐτημωρήθη μὲ 12ετη φυλάκισιν διότι ἔρριψε κενὴν φιάλην κατὰ ἀγωνιζομένου παίκτης, μὲ τὴν παροτρύνσιν ὅτι ἡ ποινὴ ἐπεβλήθη «πρὸς παραδειγματισμὸν» προσκάλεσε εἰς ὅλους τοὺς ἀναγνώστὰς καὶ ἰδιαίτερα εἰς τοὺς ποδοσφαιροφίλους, κατὰπληξιν καὶ εὐρυτάτην σχετικὴν συζήτησιν.

Ἡ συζήτησις αὕτη εἶναι «τραγικὴ» ἐπικαιρὸς, ἰδιαίτερα μάλιστα διὰ τὸ Ἡρακλεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἔχουν «μέχρις ἀρχαίας» πηλοπλαστικὰ θῆ τὰ παρόμοια καὶ συνοφὴ ἀντισθλητικὰ κρούσματα προκαλούμενα κατ’ ἀρχὴν ἀπὸ μερῶν τῶν θεατῶν.

Ἡ φοβερὴ αὕτη ποινὴ τῶν προσκαίρων δεσμῶν δώδεκα ἐτῶν, ἡ ὁποία καὶ ἐπεβλήθη «πρὸς παραδειγματισμὸν» θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάβῃ δυνατότης νὰ γίνῃ παραδειγματισμὸς καὶ διὰ τοὺς φιλάθλους τοῦ Ἡρακλείου, ἁλλὰ πῶς;

Δὲν εἴμεθα δέδοισι παράφρονες νὰ ζητήσωμεν παρομοίας ποινὰς, μὲ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβάλωνται εἰς τὰ κομμουνιστικὰ Κράτη, ὅπου ἡ ἀνθρωπίνῃ ἐλευθερίᾳ εἶναι ἀγαθὸν δευτέρας ἢ καὶ τρίτης τάξεως, μικροὶ ὅμως ποινὰ ἐπιβιβαζόμεναι εἰς τοὺς παρεκτροπομένους θεατὰς τῶν ἀγῶνων, ποινὰὶ ἀλίγων ἡμερῶν κρατήσεως θὰ ἀπέβαινον σωτήριαι καὶ θὰ ἀπῆλυσσαν τὸ τοπικὸν ποδοσφαῖρον ἀπὸ τὸ μῖσος τῶν ἀντισθλητικῶν ἐκδηλώσεων τῶν φιλάθλων, μῖσος τὸ ὅποιον πολὺ συχνὰ μεταδίδεται καὶ εἰς τοὺς ποδοσφαιριστὰς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταρράκωσιν τοῦ ἀθλήματος καὶ τὴν παροχὴν ὅπλων εἰς τοὺς πολέμιους του.

Πολλοὶ ἦσαν οἱ φιλάθλοι ποὺ παρηκολούθησαν τὸν τελευταῖον ἀγῶνα μεταξὺ τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων Τόττεναμ Χόσπερ καὶ Ἀστον Βίλλα. Ὁ ἀγὼν ἔληξε μὲ 6-2 ὑπὲρ τῆς πρώτης ὁμάδος, ἡ ὁποία εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξῃ ὅλην τὴν τέχνην τοῦ ἀγγλικοῦ φούτ-μπῶλ.

Νά φανιάσουμε; Ναι, χρειαζόν-
ται οι φωνές στο γήπεδο, άποτε-
λουν ένα στοιχείο από την ατμό-
σφαιρά του, να ζητωκραυγάσουμε
να παροτρύνουμε για μία ευγενή
προσπάθεια, να αποδοκιμασούμε,
έστω, αλλά όλα αυτά χωρίς βρι-
σιές, χωρίς βυρλοχολίες, χωρίς
έξυπτηισμόν των βίων και ιερών
χωρίς έρεθισμόν των ποδοφαι-
ριστών και παρότρυνση των εις
αντιβαλντικὰς πράξεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Πρὶν ἀκόμῃ ἀρχίσαι τὸ διεξαγόμενον ἤδη πρωτάθλημα τῆς Α' Κατηγορίας, εἴχομεν ἐπιστήσαι τὴν προσοχὴν τῶν ποδοσφαιριστῶν καὶ τοὺς εἴχομεν παρακαλέσαι ὥπως σεβασθοῦν τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητά τῶν ἀντιπάλων τους. Εἴχομεν τογίσει καὶ ἐπεξηγήσαι μάλιστα, τὸ πόσον εἶναι πτωχὸν τὸ ποδοσφαιρικὸν δυναμικὸν τῶν ἀμύδων μας καὶ εἴχομεν γράφει ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ ἐγκλημα ἡ τυχὸν μείωσίς του, ἕνεκα τραυματισμῶν τῶν παικτῶν κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ πρωταθλήματος, διότι συνεπεῖα τούτων, οἱ μέλλουσai νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύσουν εἰς τὸ πρωτάθλημα πς Β' Ἑθνικῆς Κατηγορίας ἀμύδεις, θὰ ἐφθανον εἰς αὐτὸ «κουτσουρεμένες».

Δυστυχῶς ἡ συμβουλή μας δὲν εἰσηκούσθη, ἀρκετοί, δὲ ἦσαν, δυστυχῶς, μέχρι σήμερον οἱ τραυματισμοὶ τῶν μετεχόντων εἰς τὸ πρωτάθλημα ποδοσφαιριστῶν τῆς Α' Κατηγορίας!

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι θλιβερόν καὶ τὸ «κακὸν» πρέπει νὰ σταματήσει. Ἐχουν ἱερὰν ὑποχρέωσιν οἱ ἰθύνοντες τὰ Σωματεία καὶ οἱ προπονηταὶ νὰ συμβουλεύσουν καὶ νὰ διδάξουν τοὺς ποδοσφαιριστάς των ὥστε νὰ σεβῶνται τὴν ἀκεραιότητα τῶν ἀντιπάλων τους, διότι ἐὰν συνεχισθοῦν τὰ τοιοῦτου εἴδους κρούσματα θὰ φθάσωμεν τελείως ἀπογυμνωμένοι εἰς τὴν Β' Ἑθνικῇν, μὲ συνέπειαν πᾶς βαρεῖας ἥττας καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ τοπικοῦ ποδοσφαίρου.

Ἰδιαιτέρως παρητηρήθη σκᾶρειαι τραυματισμῶν τῶν ἀντιπάλων τοῦ αὐτοῦ Σωματείου, κατὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς 13ης καὶ 20ης τρέχοντος. Παίικται τόσοι τοῦ Π.Ο.Α. ὅσον καὶ τοῦ Ο.Φ.Η. ἐτραυματίσθησαν καὶ ὁπωσδήποτε θὰ χάσουν— ἂς ἐλπίσωμεν διὰ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα — ἓνα μέρος τῶν ἱκανοτήτων τους ἢ καὶ θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ ἀπάσχουν τῶς ἀμέσως προσεχῶν ἀγῶνων, γεγονὸς τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἐπιθράσῃ δυσμενῶς ἐπὶ τῆς φόρμας των.

Δὲν θέλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ τραυματισμοὶ προεκλήθησαν ἐσκεμμένως. Ο Χ Ι. Ἦσαν ὅμως ὁπωσδήποτε τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς ὑπερμέτρως σκληροῦ παιγνιδιοῦ καὶ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν τρόπον τοῦ ἀγωνίζεσθαι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποφύγουν οἱ ποδοσφαιρισταὶ τοῦ ἐν λόγῳ Σωματείου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀσφαλῶς ἐν τῶν πλέον συμποθῶν, διότι, καίτοι πτωχὸν ἀγωνίζεται τὸν «ὕπερ ὅλων ἀγῶνων» τόσοι εἰς τὸν τομέα τῆς Διοικήσεως, ὅσον καὶ ἐν τῷ γηπέδῳ!

Ἀπευθυνάμεθα καὶ πάλιν πρὸς τοὺς ποδοσφαιριστὰς ὅλων τῶν Σωματείων: Σεβασθήτε τοὺς ἀντιπάλους σας διότι κάθε τραυματισμὸς ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑ εἰς δῆρος τοῦ Τοπικοῦ ποδοσφαίρου.

Επαρχιακή (28-11-1960)

Μαλιστα σε κάποιες περιπτώσεις τα επεισόδια που ξέσπασαν ήταν τόσο άγρια που χρειάστηκε η τιμωρία του Ο.Φ.Η. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα γεγονότα της 21^{ης} Απριλίου του 1963, όταν ο Ο.Φ.Η αγωνίστηκε με τον Ατρόμητο στον Πειραιά και ηττήθηκε με 1-2. Οι αποφάσεις των διαιτητών εξόργισαν τόσο πολύ τους φιλαθλους που σύμφωνα με την εφημερίδα «Κρητικό Φώς» ξέσπασαν βίαια επεισόδια με αποτέλεσμα ο κόσμος να τρέχει να κρυφτεί ακόμα και μέσα στα αποδυτήρια! Μια εβδομάδα μετά ο Ο.Φ.Η που τιμωρήθηκε και κλήθηκε να παίξει σε ουδέτερο γήπεδο, αντιμετώπισε τον Πανκορινθιακό στη Ρόδο.

ΑΘΛΗΤΙΝΟΝ ΦΩΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

μέ το σήμα τῆς π ο λ ε ω ς
μ α ς σ τ ᾶ σ τ ῆ θ ε ι α τ ῶ ν πο
δοσφαιριστῶν μ α ς θ ᾶ γί
ν η γ ρ ῆ γ ο ρ α τ ὸ ἵ ν δ α λ μ α μ ῆ
π α ν ε λ λ α δ ι κ ῆ ν ἁ κ τ ι ν ο β ο λ ί α.

Ι. ΠΟΛΙΤΗΣ

Τ. Σύμβουλος Ε.Π.Σ.Η.

Ἀτρόμητος
Ο.Φ.Η. 2-1

Εἰς ἡλεκτρισμένην ἀτμό-
σφαιραν διεξήχθη ὁ χθεσι-
νὸς ἀγὼν ΟΦΗ-Ἀτρομή-
του Πειραιῶς μετὰ τὸ πέ-
ρας τοῦ ὁποίου προεκλήθη-
σαν ζωηρὰ ἐπεισόδια.

Ὁ Ἀτρόμητος, ἐν ἀντιθέ-
σει μετὰ τὸ παιχνίδι του
πρὸς τὸν Ἡρόδοτον ἐπραγ-
ματοποίησεν ἄρκετὰ καλὴν
ἐμφάνισιν ἐνῶ ὁ ΟΦΗ εἰς τὸ
ἡμίχρονον ἦτο ἀσύνδετος
καὶ ὑστέρησε.

Ὁ Ἀτρόμητος προηγή-
θη ἀπὸ τὸ πρῶτον 10λεπτον
κατόπιν ἐμμέσου φάουλ.

Εἰς τὸ δεῦτερον ἡμίχρονον
τὸ ὅποιον κατὰ τὸ μεγαλύ-
τερον διάστημα διεξήχθη ὑ-

πὸ ραγδαίαν βροχήν. Κα-
τὰ τὸ πρῶτον 10λεπτον ὑ-
περῆχε ὁ Ἀτρόμητος.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ΟΦΗ ἀνέπτυξε
δυναμικώτερο Παιχνίδι καὶ
ἐπέισε ἀσφυκτικῶς τὸν ἀν-
τίπαλον. Εἰς τὸ 20 λεπτὸν
με αἰφνιδιαστικὴν κάθοδον
ὁ Ἀτρόμητος ἐπέτυχεν δεύ-
τερο γῆρας ἀπὸ καταφανῆ
θῆσι ὀφσάϊτ.

Πρὸς στιγμὴν τὸ λάϊσμα
ἐσῆκωσε τὴν σημαίᾳ ἀλλὰ
ἀμέσως...μετενόησεν. Τοῦτο
ὑπῆρξε ἀφορμὴ νὰ ὀρμήσουν
φιλάθλοι κατὰ τοῦ ἀνεκδιη-
γήτου διαιτητοῦ κ. Πούλια
καὶ κατὰ τοῦ λάϊσμα ἀλλ'
ἀντεκρούσθησαν εὐχερῶς
ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ὁ
ἀγὼν διεκόπη ἐπὶ 5λεπτον
εἰς τὸ 33 λεπτὸν ὁ ΟΦΗ ἐ-
μείωσε τὸ σκόρ εἰς 2-1 διὰ
τοῦ Παπουτσάκη.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶ-
νος καὶ ἐνῶ ὁ Καρακυριά-
κος εὕρισκετο μόνος πρὸ
τοῦ τερματοφύλακος ὁ κ.

Πούλιας ἐσφύριζε ἀνύπαρ-
κτον ὀφσάϊτ! Μετὰ τὸ πέ-
ρας τοῦ ἀγῶνος οἱ φίλαθλοι
ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ διαι-
τητοῦ ὁ ὁποῖος κατέφυγε
εἰς τὰ ἀποδυτήρια. Νεαρὰ
ἄτομα ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς στέ-
γης τῶν ἀποδυτηρίων, με-
τετόπισαν τὶς λαμαρίνες
τῆς σκεπῆς καὶ ἔρριπτον λί-
θους διὰ τῶν δημιουργη-
θέντων ἀνοιγμάτων. Ἐπί-
θεσιν ἐδέχθη ἐπίσης καὶ τὸ
δεξιὸν λάϊσμα.

Παρὰ τὸ ὅτι ἡ ἀστυνο-
μικὴ δύναμις ἦτο μικρὰ κα-
τόρθωσε νὰ ἀποτρέψη πε-
ραιτέρω ἔκτροπα καὶ νὰ
διασώσῃ τὸν διαιτητὴν ἀ-
πὸ τὴν μανίαν τῶν φιλάθ-
λων.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΕΡΓΟΤΕ-

ΛΗ 1-0

ΒΥΖΑΣ ΗΡΟΔΟΤΟΣ

1-0

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ

Το ματς αυτό έληξε με ευρύ σκορ 4-1 υπέρ της κρητικής ομάδας και μάλιστα η φιέστα που στήθηκε για τη νίκη αυτή της ομάδας πίσω στο Ηράκλειο, συμπεριελάμβανε πέραν από ολονύκτιους πανηγυρισμούς ακόμη και φωταγώγηση της πόλης με εντολή του τότε Δημάρχου, Νικόλαου Κρασαδάκη!

5.3. Στα χρόνια της Χούντας ο σύνδεσμος μπαίνει στον «πάγο»

Με την επικράτηση της Χούντας των συνταγματαρχών διαλύθηκαν όλες οι συσσωματώσεις φιλάθλων και οπαδών στην Ελλάδα. Τον Νοέμβριο του 1967 με απόφαση της ΑΣΔΕΝ απαγορεύτηκε η λειτουργία τεσσάρων συνδέσμων οπαδών στα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, ανάμεσα στους οποίους ήταν και οι μοναδικοί

σύνδεσμοι που λειτουργούσαν στο Ηράκλειο, ο Σύνδεσμος Φίλων ΟΦΗ και ο Σύνδεσμος Φίλων και Οπαδών Ηροδότου στη Νέα Αλικαρνασσό.

Η παραπάνω απόφαση εξυπηρετούσε τη θέση της Χούντας για δημιουργία μοχλού άσκησης ελέγχου και εξουσίας ακόμη και στον αθλητισμό και τη λειτουργία των σωματείων, υπό το πρόσχημα ότι οι σύνδεσμοι «ουδένα σκοπόν εξυπηρετούν αλλά επεμβαίνουν εμμέσως εις τας διοικήσεις αθλητικών και ποδοσφαιρικών συλλόγων και δημιουργούν έκτροπα διαφόρων αθλητικών συναντήσεων». ⁸

Στα χρόνια της Χούντας, μολονότι ο ΟΦΗ θα ανέβει για πρώτη φορά στην ιστορία της στην Α΄ Εθνική κατηγορία από το 1968 έως το 1971, και θα δοθεί συνολικά στην Ελλάδα ιδιαίτερο βάρος από το καθεστώς στις αθλητικές διοργανώσεις, κυρίως ως μέσον ποδηγέτησης του λαϊκού αισθήματος δια μέσω του ποδοσφαίρου, εντούτοις το πραγματικό αίσθημα των φιλάθλων φέρεται να καταπνίγεται, ή τουλάχιστον να περιορίζεται στα στενά όρια του καθεστώτος όπως ακριβώς συνέβαινε και με τις λοιπές ελευθερίες των πολιτών. Εν κατακλείδι παρόλο που ο Ο.Φ.Η. παρουσιάστηκε ως ευνοημένο σωματείο στον νομό Ηρακλείου λόγω του υποβιβασμού το Εργοτέλη στις ερασιτεχνικές κατηγορίες και της φύγει τον καλύτερων παικτών του προς τον Ο.Φ.Η γίνεται γρήγορα σαφές ότι ο φίλαθλος κόσμος αυτού πολέμησε με τον δικό του τρόπο το καθεστώς με κύριο πυλώνα για άλλη μια φορά η τοπικότητα και η ταυτότητα του συλλόγου δεν αλλάζει για κανένα και από κανένα παρά μόνο από αυτούς που γέννησαν αυτόν τον σύλλογο δηλαδή τους φιλάθλους του.

81. Προκήρυξη 2/Ανώτατη Στρατιωτική Διοίκηση Εσωτερικών και Νήσων/2ο Επιτελικό Γραφείο/ 11.11.1967. Η απόφαση υπογράφεται από τον αντισυνταγματάρχη Β. Τσούμπα.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ "Η ΑΛΗΘΕΙΑ,, ΚΡΗΤΗΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΔΙΟΙΣ ΖΙΒΟΥ

Ο ΟΦΗ προετοιμάζεται έντατικά.

Εκεί πάνω στο μαγευτικό Ψυχρό, η ισχυρή ομάδα της Κρήτης, μαζί με τον προπονητή της τόν κ. Άλφοντο, έκανε τη σχετική προπόνηση — κούρα, «έν όψει» της μεγάλης παρείας.

Πάντοτε πρώτος σέ πρωτοτυπία και προοδευτική διάθεση, ο Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου, δεν φείδεται έξόδων και θυσιών, προκειμένου να προσφέρει το «κάτι παραπάνω» από τις προϋποθέσεις που του παρέχει η περιοχή που έδρεύει και αγωνίζεται, τό Ηράκλειο...

— Κάτι παραπάνω. Αυτό είναι τό σύνθημα που έμπνεί τή μεγάλη ομάδα. Μ' αυτό τό σύνθημα πάλαιψαν και σώθηκε από τίς επιθέσεις των αντιδραστικών δυνάμεων, τό σα χρόνια. Δεν διαλύθηκε. Ούτε συγχωανεύθηκε. Τότε, πού οί «είσβολείς» κίνησαν να καταλύσουν τόν σύλλογο. Γιά να εξαφανίσουν τίς προ

δευτικές δυνάμεις του από τόν άθλητικό χώρο.

Τότε πού ο ΟΦΗ δεν προσφέρθηκε εύκολη βορά στή χούντα. Τότε πού κόντραρε τό ρόλο πού πήγαν να του δώσουν να παίξει. Τότε, πού έγιναν οί «διδεισδύσεις» των πρακτόρων». Τότε πού δεν πή

βράχοι ακλόνητοι, οί φίλοι του ΟΦΗ, πού αν και χωρίς σύνδεσμο, χωρίς συμμετοχή, διαγραμμένοι και κυνηγημένοι, πάλαιψαν. Έσπασαν τό φράγμα της άστυνομίας στήν περίφημη διαλυτική συνέλευση του Άστόρια και χάλασαν τά σχέδια των... ύπερμαδητών.

Και τώρα, στήν καινούργια φάση της ένδοξης Ιστορίας του συλλόγου, οί φιλοπρόοδοι άνθρωποι πού κινούνται δραστήρια γιά τήν άνοδική πορεία του ΟΦΗ, μαζί με τά καινούργια στελέχη, και τόν Σύνδεσμο των Φιλάθλων, άποτελούν έγγύηση και στή ριγμά γιά μία μελλοντική θριαμβευτική εξέλιξη.

Πάνω απ' τίς δροσερές κορυφές της «Δείκτης», εκεί στο μαγευτικό Ψυχρό, ή ομάδα του Ηρακλείου, ξεκίνησε όμοιο κρί - κρί και σαλτάρει. Είναι ο Όμιλος.

Ο Ρίπτης

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

ΣΤΟΝ ΟΦΗ υπάρχει ίσως ο παλαιότερος Σύνδεσμος οργανωμένων Φιλάθλων στο ελληνικό ποδόσφαιρο. Υπήρχε μία ομάδα φιλάθλων, που δημιουργήθηκε παράλληλα με το μεγάλο σύλλογο της Κρήτης το 1924! Απ' αυτή την παρέα, που δεν είχε επίσημη μορφή, πήρε και το όνομά του ο σύλλογος του Ηρακλείου (Όμιλος Φιλάθλων Ηρακλείου).

Το 1960, ο Σύνδεσμος απέκτησε επίσημη μορφή και καταστατικό. Η πρώτη Λέσχη του ήταν στην οδό 1921. Πρώτος του πρόεδρος ήταν ο συγχωρεμένος Κώστας Κοπιδάκης, ένας τραπεζικός υπάλληλος και φανατικός Όμιλητής. Κύρια δραστηριότητα τότε των μελών του Συνδέσμου ήταν η περιφρούρηση του γηπέδου από τους... τζαμπατζήδες! Με περιβραχιόνια στις πόρτες φρόντιζαν να μπαίνουν μόνο όσοι είχαν εισιτήρια. Παράλληλα, φύλαγαν τις μάντρες και τον φράχτη, μια και η μορφή του γηπέδου ήταν εντελώς διαφορετική από τη σημερινή.

Το 1968, η χούντα αποφάσισε να αλλάξει το όνομα του ΟΦΗ. Ο «σουπερ-σταρ» τότε της δικτατορίας, ο Γεωργαλάς, έκανε μια συγκέντρωση στο «Αστόρια», για να μετονομαστεί ο ΟΦΗ σε «Κνωσό» ή «Πανηράκλειο». Τον ενοχλούσε πολύ που ένας μεγάλος σύλλογος, έστω και στο όνομά του, είχε τη συμμετοχή του Φιλάθλου...

Αλλά εκείνο το βράδυ έγινε χαμός. Σαν μία γροθιά τα μέλη του Συνδέσμου φίλων του ΟΦΗ αντέδρασαν σ' αυτήν τη μεθόδευση. Τα σχέδια του θεωρητικού της χούντας κατατροπώθηκαν. Δεν πέρασαν. Το όνομα ΟΦΗ παρέμεινε. Αλλά σε χρόνο - ρεκόρ η δικτατορία πήρε εκδίκηση: Διέλυσε τον Σύνδεσμο.

Η δράση του Συνδέσμου συνεχίστηκε μετά την επαναστάσή του, το 1975.

Τότε, ο Γ. Πεπονάκης μάζεψε πάλι τα μέλη και έστησε ένα στέκι στην οδό Χάνδακος, στα «Λιοντάρια».

Το 1986, δημιουργήθηκε ο Σύνδεσμος Οπαδών ΘΥΡΑ 4 - SNAKES. Ήταν η ανανεωτική κίνηση της νεολαίας. Αυτούς τους δύο Συνδέσμους έχει ο ΟΦΗ, με συνολική δύναμη 2.000, περίπου, ενεργών μελών.

5.4. Η αποκατάσταση της λειτουργία του συνδέσμου

Μετά το πέρας της Χούντας των Συνταγματαρχών και την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, φαίνεται πως οι «πληγές» που αιμορραγούσαν την επταετία στους κόλπους του αθλητισμού αρχίζουν με γοργούς ρυθμούς να επουλώνονται, καθώς άρχισαν να επαναλειτουργούν σύνδεσμοι οπαδών, ανάμεσα στους οποίους και ο Σύνδεσμος Φίλων του ΟΦΗ το 1976.

Μάλιστα η συσπείρωση οπαδών στον σύνδεσμο του ΟΦΗ φτάνει στο απόγειο της το 1975-76, όταν με φόντο η αγωνιστική ανάταση που γνωρίζει η ομάδα με την άνοδο στην Ά Εθνική, συνοδεύεται από την εγγραφή στο σύνδεσμο πάνω από 600 νέων μελών!

Την πρωτοβουλία επανίδρυσης του συνδέσμου είχαν αναλάβει επώνυμοι Ηρακλειώτες με επικεφαλής τον δικηγόρο Γιώργο Πεπονάκη, που συνέταξε το καταστατικό και το κατέθεσε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ηρακλείου στις 9.3.1976, για να εγκριθεί δύο μήνες αργότερα. Ο ίδιος ανέλαβε και την προεδρία του συνδέσμου.¹³

Το καταστατικό υπέγραψαν 72 Ηρακλειώτες, προερχόμενοι στην πλειονότητά τους από τα μεσαία και ανώτερα κοινωνικά στρώματα της πόλης. Το νέο καταστατικό διεπόταν από μια τάση εκσυγχρονισμού, υιοθετούσε τους σκοπούς του συνδέσμου έτσι όπως αυτοί είχαν διατυπωθεί σε παλαιότερα καταστατικά και διατηρούσε τα επίτιμα και τακτικά μέλη καταργώντας τις αναφορές σε «οπαδούς» και «δόκιμα μέλη».¹⁴

Η «άνθηση» που γνώρισε η ομάδα στα χρόνια που επακολούθησαν, καθόλου τυχαία δεν είναι, αν αναλογιστεί κανείς πως επρόκειτο για τα χρόνια της μαζικής αστικοποίησης, με τη συγκέντρωση στον αστικό κορμό του Ηρακλείου, μεγάλου τμήματος του πληθυσμού που φεύγοντας από τα χωριά, εγκαθίστατο στην πρωτεύουσα, αναζητώντας εργασία και διαφορετικούς όρους ζωής. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως τη δεκαετία του '70 ο πληθυσμός της πόλης γνώρισε τη μεγαλύτερη δημογραφική αύξηση στη νεότερη ιστορία της.

Με την εξέλιξη αυτή δόθηκε η ευκαιρία στην ομάδα όχι μόνον να ανασυνταχθεί, αλλά και να διευρύνει την κοινωνική της βάση, συσπειρώνοντας οπαδούς από όλα τα κοινωνικά στρώματα που απάρτιζαν την κοινωνία της πόλης του Ηρακλείου, τα οποία πλέον είχαν αρχίσει να βρίσκουν στο «πρόσωπο» του σωματείου, τον εκφραστή της τοπικής ταυτότητας σε πανελλαδική κλίμακα.

Το αθλητικό αυτό πνεύμα, «χρωμάτισε» όχι μόνον τις κερκίδες στη διεξαγωγή των ματς, ανυψώνοντας έτσι και το ηθικό των παικτών, αλλά και την κοινωνική ζωή στην πόλη, η οποία πολλές φορές κατά τις επιτυχίες της ομάδας ντύθηκε στα χρώματα και στα σύμβολά της, φωταγωγήθηκε, στολίστηκε και υιοθέτησε κλίμα γιορτής με πρακτικές όπως όπως η περιφορά στους δρόμους στολισμένου αυτοκινήτου με τα χρώματα και τα σύμβολα της ομάδας. Τα μέλη του συνδέσμου, αποτελούσαν ένθερμο πυρήνα της «κοινωνίας» του πνεύματος της ομάδας στην πόλη, σύχναζαν σε καφεενία στο κέντρο του Ηρακλείου, και στην πλατεία της Αγίας Βαρβάρας κοντά στο γήπεδο της ομάδας, και φρόντιζαν όπου βρίσκονταν να διατρανώνουν τις αθλητικές επιτυχίες του Ο.Φ.Η, να συζητούν στις παρέες και στις γειτονιές για τα κατορθώματα της ομάδας τους.

Υποστήριζαν και συνόδευαν την ομάδα στα εντός και εκτός έδρας παιχνίδια, περιφρουρούσαν τους οπαδούς για την αποτροπή επεισοδίων και λάμβαναν μέρος σε κοινωνικές εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα.

Οι δεσμοί πλέον της ομάδας με την τοπική κοινωνία εμφανίζονται τόσο ενισχυμένοι, που δεν μπορούν να διαρραγούν, και είναι αυτοί ακριβώς οι δεσμοί που θα γράψουν την εποποιία του Ο.Φ.Η τις δεκαετίες που θα ακολουθήσουν.

Και ίσως αυτή η «νίκη» της ομάδας, να είναι η σημαντικότερη που κέρδισε, ακόμα και από αυτές που θα καταγράψει στο μέλλον μέσα στις αγωνιστικές αρένες, ακόμα και από αυτές που προηγήθηκαν, καθώς είναι η μεγάλη νίκη που θα κρατήσει τον ΟΦΗ, όρθιο μέχρι και σήμερα.

¹³ 4. Αριθμός απόφασης έγκρισης του σωματείου από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ηρακλείου 20/9.3.1976, Αριθμός Μητρώου Σωματείου 302

¹⁴ ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2015. «Νάσαι περήφανος που είσαι Κρητικός» Τοπικότητα, ταυτότητα και πολιτισμική μεταβολή στις κοινότητες των οργανωμένων οπαδών του ΟΦΗ. σελ. 263.

*Η ομάδα του 1975-76. Από αριστερά όρθιοι: Γραβιάς, Παπινιώτης, Αλεξαν-
δρής, Κοριανάκης, Γιαλαμάς, Βασιλείου. Καθιστοί: Μπέης, Παπαδόπουλος,
Ξωμερντάκης, Μαχλάς, Πίτσος.*

6. Η δράση του ΟΦΗ και των οπαδών του από το 1980 έως τα μέσα του 1990

Οι δύο επόμενες δεκαετίες που θα ακολουθήσουν (1980-90), θα χαρακτηριστούν ως η «χρυσή εποχή» για την κρητική ομάδα, καθώς μιας και έχει πλέον καταφέρει να χτίσει άρρηκτη σύνδεση με την τοπική κοινωνία που αναφέραμε παραπάνω, επικεντρώνεται πλέον στο να «λάμψει» μέσα στους αγωνιστικούς χώρους και να φτάσει τη φήμη της ακόμη παραπέρα.

Μόνο που όπως θα δούμε και παρακάτω, οι χρυσές αυτές σελίδες που έγραψε η ομάδα, πολλές φορές κηλιδώθηκαν από το φαινόμενο παθογένειας της οπαδικής και γηπεδικής βίας.

Όλα αυτά έρχονται ως επιστέγασμα μιας βασικής αλλαγής που συντελείται από τέλη της δεκαετίας του 1970 σε θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο στο ελληνικό ποδόσφαιρο συλλήβδην.

Το 1979 με το νόμο 879/79 «Περί επαγγελματικού ποδοσφαίρου» τα ποδοσφαιρικά τμήματα των σωματείων που συμμετείχαν στις εθνικές κατηγορίες μετατράπηκαν σε

ανώνυμες εταιρείες και υπήχθησαν στις ρυθμίσεις του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών. Η ρύθμιση επιτάχυνε την εμπλοκή επώνυμων επιχειρηματικών ομίλων στις διοικήσεις των αθλητικών σωματείων, σε μια περίοδο κατά την οποία ενισχύονται οι αθλητικοί ανταγωνισμοί σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Οι θεσμικές αλλαγές εναρμονίζονταν με τις διεθνείς τάσεις φιλελευθεροποίησης και επαγγελματοποίησης του ποδοσφαίρου που είχαν επικρατήσει στις προηγμένες χώρες της Δύσης και συνοδεύονταν από πολλές αλλαγές στην πολιτική οικονομία του αθλήματος: αύξηση των επενδύσεων και εισροή νέων μορφών κεφαλαίου (συνδρομητική τηλεόραση, πολυεθνικές εταιρείες, εταιρείες αθλητικού εξοπλισμού και δημόσιων σχέσεων κ.ά.), ανάπτυξη του αθλητικού τύπου και δημιουργία αθλητικών καναλιών και εκπομπών στα

MME, εξάπλωση του μάνατζμεντ, ελεύθερη διακίνηση ποδοσφαιριστών από χώρα σε χώρα και μαζικοποίηση του οπαδικού φαινομένου. Αυτές οι διαδικασίες είχαν σημαντική επίδραση στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των αθλητικών σωματείων.⁹

6.1. Η ΠΑΕ ΟΦΗ και η οικογένεια Βαρδινογιάννη

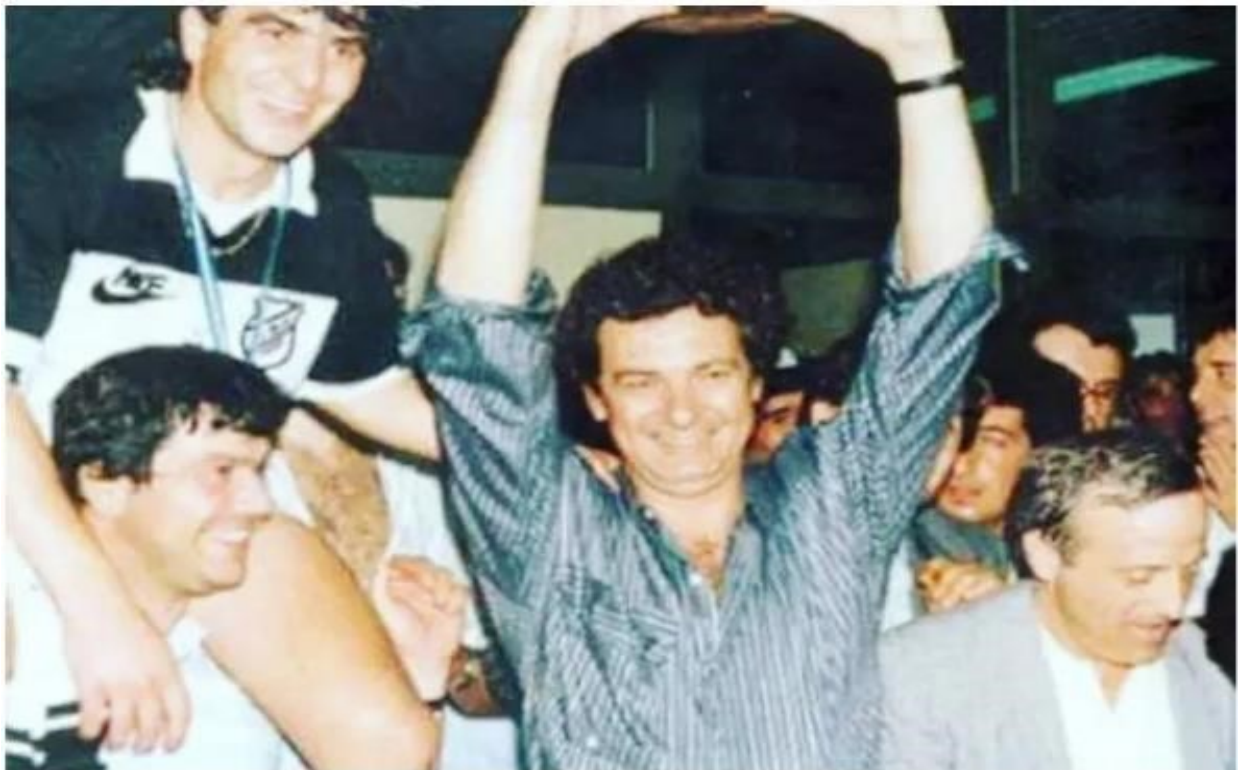
Με βάση την παραπάνω ρύθμιση, το 1979 το ποδοσφαιρικό τμήμα του ΟΦΗ μετατράπηκε σε ΠΑΕ. Η λειτουργία της ΠΑΕ χρειαζόταν την ανεύρεση οικονομικών πόρων προκειμένου όχι μόνον να καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα του Σωματείου αλλά και να μπορέσει να διακριθεί στο πρωτάθλημα της Α Εθνικής, παράγοντες που οδήγησαν στην αναζήτηση επενδυτικού κεφαλαίου που θα μπορούσε να στηρίξει την ομάδα στην κατεύθυνση αυτή.

⁹Γιάννης Ζαϊμάκης και Νίκος Κοταρίδης (επιμ.) 2013, Ποδόσφαιρο και κοινότητες οπαδών: αντιπαλότητες και πολιτικές της ταυτότητας (Giulianotti 2002: 29-30 και Ζαϊμάκης 2013: 35-40). Πλήθρον.

Τον ρόλο του υποστηρικτή της τοπικής ομάδας ανέλαβε να διαδραματίσει έπειτα από σειρά επαφών η οικογένεια Βαρδινογιάννη, η οποία πέραν από οικονομική ισχύ, είχε και κρητική καταγωγή.

Η εφοπλιστική οικογένεια δημιούργησε σύγχρονες αθλητικές υποδομές στο σύλλογο και δαπάνησε μεγάλα ποσά για την αγορά Ελλήνων και ξένων ποδοσφαιριστών εγνωσμένης αξίας.

Μάλιστα, η προσωπική εμπλοκή του Θόδωρου Βαρδινογιάννη (αργότερα το γήπεδο του ΟΦΗ θα ονομαστεί «Θεόδωρος Βαρδινογιάννης»), ένθερμου υποστηρικτή του ΟΦΗ, στα διοικητικά θέματα του συλλόγου συνέβαλε στην καμπή των προβληματισμών και στον αντιδράσεων φιλάθλων που αντιμετώπιζαν με σκεπτικισμό την οικονομική εξάρτηση του συλλόγου από μια οικογένεια που ήταν ιδιοκτήτης της ΠΑΕ Παναθηναϊκός.

Ο Θ. Βαρδινογιάννης σε αγώνα του ΟΦΗ

6.2. Το «φαινόμενο» Γκέραρντ και η κατάκτηση του Κυπέλλου Ελλάδος

Στην αγωνιστική άνοδο της ομάδας συνέβαλε και η μακροχρόνια συνεργασία της με έναν μεθοδικό και οργανωτικό Ολλανδό προπονητή, τον Έγκε Γκέραρντ.

Η αгаστή αυτή συνεργασία που τελικά θα κρατούσε για χρόνια, είχε ημερομηνία ορόσημο την 23^η Ιουνίου του 1985.

Τότε καταφθάνει στο Ηράκλειο, ο Έγκε Γκέραρντ, για να αναλάβει χρέη προπονητή στην κρητική ομάδα. Κανείς δεν πίστευε τότε ότι η «σχέση αυτή» θα κρατούσε 15 ολόκληρα χρόνια, ούτε καν ο ίδιος ο Γκέραρντ, ο οποίος κατά τον ερχομό του στην Κρήτη, είχε ήδη στην τσέπη του τα εισιτήρια της επιστροφής!

Δυο χρόνια μετά την ανάληψη καθηκόντων από τον Ολλανδό προπονητή, ο ΟΦΗ τερματίζει για πρώτη φορά στη 2^η θέση της βαθμολογίας και βγαίνει Ευρώπη για πρώτη φορά.

Ο θρίαμβος δεν αργεί να έρθει... Δύο χρόνια αργότερα (1987), η κρητική ομάδα κατακτά το κύπελλο Ελλάδας, το πρώτο τίτλο στην ιστορία του!

(Οι παρακάτω φωτογραφίες προέρχονται από την Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων και είναι από τις εφημερίδες της εποχής: Απογευματινή, Αθλητική Ηχώ, Αυριανή, Φίλαθλος και ΦΩΣ)

«Ντουκανταν» ο ...Σηφακης, επέσσε δυο πεναλτι

Ο ΟΦΗ ΠΗΡΕ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ

και το πήγε στον Ψηλορείτη! Κέρδισε τον Ηρακλή στα πέναλτι 3-1

ΚΑΗΚΕ Η ΚΡΗΤΗ

Τα γενναία παιδιά του Γκέραρντ δέχθηκαν γκολ από τον Κωφίδη στο 30' και ισοφάρισαν με κεφαλιά - κανονιά του ασύγκριτου Χαραλαμπίδη. - Ο διαιτητής παρέδωσε δυο πέναλτι σε βάρος του Ηρακλή.

Ο ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Λίγη ώρα μετά το χρυσό γκολ που πέτυχε για την ομάδα του ο χρυσόσκηνος Γεώργιος Χαραλαμπίδης, βρέθηκε στην άμυνα του, όπου και απεικονίστηκε δραστήριος καταστάσεις για την ομάδα του, όπως εδώ που διαγωνιζόμαστε από τον Σηφάκη και από τα διέγματα των Αναστασοάκη και Ηλιάδη (Αετομάχης Σελ. 6)

ΗΝΑΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Εστειλε το Κύπελλο στο νησί Ο ΟΦΗ ΑΞΙΟΣ ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ ΣΤΑ ΠΕΝΑΛΤΙ

ΕΝΑΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ο τερματο-
ύλακας του ΟΦΗ Σπρούνης, ο-
έκρινε δυο πέναλτι, μετά τη
αριστεία στο γκολ, με τον Η-
ρακλή, και έστειλε το Κύπελλο
τη μεγαλύτερη Έντα η πρώτη
από στην ιστορία, που ο ΟΦΗ
σπασει ένα τίτλο και αυτός η-
νεν το Κύπελλο, χάσε το βραβείο
το Ολυμπιακό Στάδιο.
Ο ΟΦΗ, και ομάδα, που κατα-
ει, το φρόνιμο των περιθωρίων,
οι συνέπειες, έχει ένα επαγγελμα-
το σύγκροτση, με παίκτες από
επαγγελματίες Κρητικής, τα-
ακό σπινος το Κύπελλο, χάσε
έναν Κρητικό τον τερματο-
ύλακα Σπρούνη.

Είμαι υπερήφανος
γιατί είμαι
ο μόνος Κρητικός

ΜΕΤΑ την λήξη του αγώνα
ηγούμενος στο φιλά από τους
παίκτες του, ο Κρητικός
καλαμπέρ του ΟΦΗ Σπρούνης
έλασε:
«Είμαι υπερήφανος, γιατί είμαι
μοναδικός Κρητικός στην ούα-
α. Ήμουν τρεις στις απο-
ρριπές που πραγματοποιήσα-
πολύζουμε ότι έχουμε καλύτε-
αι. Κέρδισε το ποδόσφαιρο»

Το γκολ του Ηρακλή, που δεν στήθηκε κανό να του χαρίσει την κατάκτηση του Κυπέλλου.
Η μόλις τέτταρα από σουτ, του μη διακεκομμένου Κωφίδη κατάλαβα στα όπλα.

Ο Ισμαήλ επελαύνει προς την έστια του Ήρακλη
 ενώ ο Βακαλόπουλος προσπαθεί να την ανακρίνει

Ο Μυρριν Σηφάκης κάνει το «θαύμα του... Μέ ε(χο) πέταγμα στην άριστη γωνία της έστιάς του Αποστόλου... το πέταγμα του Α.Α.Φ.Μ.

Ο Πανιώνιος βγαίνει στό ΟΥΕΦΑ

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ του Κυπέλλου από τον ΟΦΗ οδηγεί στο ΟΥΕΦΑ των Παριζιένσι! Η κανονική ομάδα της Ν. Ξυρνης επιφύλαξε από τους μηδενισμούς των «αδελφών» στις τρεις τελευταίες αγωνιστικές του πρωταθλήματος, θα συμμετάσχει σαν δεύτερη του Κυπέλλου ΟΥΕΦΑ, σε βάρος του ΠΑΟΚ.

Αυτά, βέβαια, θα ισχύσουν
εφόσον ο Πανιώνιος δεν
δεχθεί να παραχωρήσει τη
θέση του στο Διέκταλο του
Βορρά για λόγους ηθικής και
δικαίου σύμφωνα με πρό-
σφατη δέσμευση των ΠΑΕ που
κατέβηκαν σε άγερια τις
τρεις τελευταίες αγωνιστικές
του πρωταθλήματος.

Ο αρχηγός Τάκης Περαίας και ο Γιώργος Βλαστός πανευτυχείς με τα δύο τρόπαια πανηγυρίζουν τον θρίαμβο της ομάδας τους, που σημειώθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία της.

Ένα κύπελλο... μέ τσικουδιά

Ο.Τι δεν υπάρχει ά ΟΘΗ να πεταχτεί από 90 του κανονικού θανάτου αλλά και στην ήτλημή παρατάσει του θανάτου και πάλι στην χροιά. Ο Σπασής με πάλι νήματα άνδρικής έβουδνέτρεσε το νήμα του Ζήλγα και του Αδούμου και συσταστικά ήταν αυτές που χέραι τον πρώτο τίλο στην ιστορία του ΟΘΗ.

Ο Σπασής από την ήτλημή του είχε την άσχημη ιδέα από το να πεταχτεί από 90 του κανονικού θανάτου. Ζουμπίνι, ή έτσι να τεθεί να —δουά ή να μην πεις το προσημαστικό του έδωκε λόγω έμμετρης την πρώτη

Ο χθεσινός τελικός του κυπέλλου Ελλάδας δεν πρόσφερε τίποτε το ιδιαίτερο από ποιοτικής πλευράς. Οι

**Περιγραφή, κριτική
ΒΑΓΓ. ΔΟΥΚΑΚΟΣ**

πρώτα λεπτά έπαισαν ότι θα παρακολουθούσαμε ένα match κάθε άλλο παρά δημοφιλές και θεαματικό.

Ο αρχικός ενθουσιασμός των δύο ομάδων γρήγορα εξανεμίστηκε δίνοντας τη θέση του στη νεοειρακλή, τη φλυαρία και κυρίως την οδυνώδη σιωπή της επιθετικής ανισορροκίας, και έπειτα, στην ανυπακοή των παικτών.

ανάπτυξης από τους μέν και από τους δέ.
Η Ελλάδα βρίσκεται συνεχώς στο κέντρο του ενδιαφέροντος και μόνο μετά το 30 δημοσιογραφικών ετών μπορεί να πει κανείς ότι έχει ξεκαθαρίσει το νόημα ότι το πρώτο και το δεύτερο επιμέρους επιμέρους από το Διεθνές Παράδειγμα στο 321.
Το δεύτερο παρατηρητέο δεν παρουσιάζει κατ' ελάχιστον. Ο ΟΦΗ πάντως έδειξε να έχει πιο επιβεβαιωθεί άλλως ότι παιχνίδι του χωρίς να μπορεί όμως να φθάσει στην έσχατη του Γεωγραφική Αγωγή των άλλων, να μην μπορεί όμως από 6 Νόμισμα δεν μπορεί να επιτύχει.

Ο Ηρακλής από την πλευρά του προσπαθούσε να αναχαϊξει: τον ένθουονισμό των Κρητικών παίζοντας με ένισχυμένο κέντρο και έχοντας σαν μοναδική κλασική

Η παράταση

Το ήμισιο της παράστασης αποδείχτηκε χειρότερο από
τά ένεννηντα λεπτά.

Ο διατητής της συνάντησης κ. Βουτσάρας ήταν πολύ
καλός και κρότησε το παιχνίδι έτσι που έπρεπε με
έξαιρεση το μη καταλογισμό πέναλτι στην ανατροπή του
Χαραλαμπίδη από το Δανιήλ Παπαδόπουλο (32').

Πρώτος παίκτης των κυπελλούχων ο Σπυρίδης που

Ο γύρος του θριάμβου έχει αρχίσει... Πανευχτεί οι Βλαστές και Περασίες με το κύπελλο στα χέρια πανηγυρίζουν τρέχοντας τον πρώτο τίτλο στην ιστορία του ΟΦΗ

Η διαδικασία τῶν πέναλτυ

ΕΠΤΑ πέναλτι κυριεύθηκαν μέχρι να φτάσει ο Ο.Φ.Η. στη επικράτεια. Αναλυτικά, η διαδικασία των πέναλτι ήταν η εξής:

Ζουντμπι: (Ηρακλή) δου

Χαραλαμπίδης (ΟΦΗ) 0-
Ζηφκας (Ηρακλή) αποκρουστική

Τσινός (ΟΦΗ)	0-2
Δ. Παπαδοπούλας (Ηρακλή)	1-2

Παπαβασιλείου (ΟΦΗ) 1-1
Αδάμου (Ηρακλή) αποκρουστής

ΠΑΣ

★ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΟΦΑΡΙΣΗ
του ΟΦΗ με 35' 40"

★ Του ΟΦΗ στο 36, από το πάνω διόζωμα έφυγε στον αέρα φωτοβολίδα... Τυχερός -

ἀτυχός ἦταν ὁ γεν. ἀρχηγός
τοῦ ΟΦΗ κ. Μυριοκεφαλίτα-
κης! Εὐτυχώς δὲνε γιό τον κ.

Μυριοκεφαλιτόκη, ο τραυματισμός του δεν ήταν σο-

βαρός. Μετά από μερικά λεπτά ο κ. Μυριοκεφαλινάκης ήταν τελείως καλά.

★ ΟΤΑΝ ο Χρ. Αρχοντι-
δης Αιγάλεω από 57' τό-

★ της αλλαγής στο 57' τον Καραϊσκά με τον Παπαδόπουλο, ο πρώτος, πικραμένος,

κατευθύνθηκε στ' αποδυτήρια. Με παρέμβαση, όμως, προσκλήντων τῆς ἀγάπης του

παράγοντων της ομάδας του, επέστρεψε πάλι στους συμπαίκτες του που βρίσκονταν

Με «Μπαλωτιές» γιόρτασαν στην Κρήτη τον θρίαμβο του ΟΦΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Ανδρες, γυναίκες και παιδιά από τα γύρω χωριά του Ηρακλείου κατέφθασαν με κάθε μέσο (φορτηγά, τρακτέρ ακόμα και... μπετονιέρες) στο Ηράκλειο για να πανηγυρίσουν την κατάκτηση του κυπέλλου από την ομάδα της Κρήτης, χθες το βράδυ.

Οι πανηγυρισμοί ξεκίνησαν από τη στιγμή που ο τερματοφύλακας Σηφάκης του ΟΦΗ απέκρουσε το τελευταίο πέναλτι δίνοντας τη νίκη στην ομάδα του.

«Μπαλωτιές» και βεγγαλικά ακούστηκαν απ' όλα τα σημεία της πόλης, ενώ ο κόσμος βγήκε στους δρόμους και βάδισε προς το κέντρο της πόλης.

Εκεί, στην πλατεία των Λιονταριών στήθηκε τρελό γλέντι, βοηθώντας και των καταστηματα-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 8

Φάση από τον αγώνα: Ο Σαμαράς του ΟΦΗ ξεπερνά το εμπόδιο του Βακαλόπουλου

Ο Ολλανδός Γκαίραλντ προπονητής στον ΟΦΗ

Τον ΜΑΝ.

ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗ

Ο 48χρονος Ολλανδός Ενγκεν Γκαίραλντ είναι από χθες ο νέος προπονητής του ΟΦΗ. Χθες το πρωί στα γραφεία της ΠΑΕ υπεγράφη συμβόλαιο συνεργασίας ενός χρόνου και στη συνέχεια ο Ολλανδός τεχνικός επιθεώρησε τις αθλητικές εγκαταστάσεις της Πρακλεωτικής ομάδας.

«Θέλω να βγάλω την ομάδα στην Ευρώπη»

Ο Ενγκεν Γκαίραλντ υπήρξε ποδοσφαιριστής της Ολλανδικής Φορτούνα και στην συνέχεια σπούδασε στην σχολή προπονητών της Κολωνίας στη Δυτική Γερμανία απ' την οποία αποφοίτησε με πολύ καλό βαθμό.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια εργαζόταν στην Ολλανδική Ρόντα με την οποία κατορθωσε να έχει μια φορά στην Ευρώπη και την περίοδο που μας πέρασε πήρε την τέταρτη θέση στην βαθμολογία.

Στην Ελλάδα έχει έλθει 6 φορές σαν τουριστής και γνωρίζει πολλά πράγματα απ' το ελληνικό ποδόσφαιρο.

Στην Κοθή ηθελε χθες για πρώτη φορά.

Για την πρώτη του επαφή με το σπορτασμάτιο της νέας του ομάδας δήλωσε χθες στην «ΤΟΛΜΗ»:

«Πήλα πολύ να δουλέψω στο εξωτερικό και διάλεξα την πατρίδα σας, αφού είχα μια πολύ καλή προσφορά για συνεργασία απ' τον ΟΦΗ.

Το Σάββατο συναντήθηκα στην Αθήνα με τους κ.κ. Μερσί-

Ο νέος προπονητής του ΟΦΗ μιλάει στον συντάκτη κ. Μ. Ζαχαριουδάκη

Νομίζω συνεχώς ότι θα πάμε καλά».

Σχετικά με τις πρώτες του επιτυχίες με το γηπεδο της Κοθήκης ομάδας είπε:

«Φυσικά δεν μπορούμε να κάνουμε σύγκριση των γηπεδικών εγκαταστάσεων της Δυτικής Ευρώπης και αυτές της Ελλάδας. Όμως έχω να πω ότι μινια κατάσταση του Τάρταν του κυρίου γηπέδου, και νομίζω ότι για τα ελληνικά δεδομένα οι αθλητικές εγκαταστάσεις του ΟΦΗ είναι καλές.

Το σημαντικό για μια ομάδα είναι όμως να έχει καλούς παίκτες και μετά όλα τα άλλα».

Για τις γνώσεις του πάνω στο

καλή εντυπωση.

Προχθές, παρακολούθησα τον τελικό μεταξύ της Αδριατικής και του ΠΑΟΚ και είδα ότι το ποδόσφαιρο σας έχει κάνει αρκετά όφελος προόδου.

Τον ΟΦΗ δεν τον έχω δει να αγωνίζεται, αλλά έχω ακούσει ότι παίζει γρήγορο και επιθετικό ποδόσφαιρο. Ξέρω ότι είναι η καλύτερη ομάδα των νησιών».

Σχετικά με τους στόχους, πάλι στους οποίους θα στηριχθεί η δουλειά του στον ΟΦΗ ο κ. Γκαίραλντς απάντησε:

«Πρώτο στο Πρακλείο με ένα και μοναδικό στόχο. Θέλω να δώσω τον ΟΦΗ στην Ευρώπη, και με αυτό το σκοπό σαν βάση θα ξεκινήσουμε το πρωταθλήμα.

πραγματοποιησιμους».

Και ο κ. Γκαίραλντς κατέληξε: «Είμαι λάτρης του επιθετικού ποδοσφαίρου και θα δώσω μεγάλο δώρο στο σωματείο αυτό.

Τώρα σε συνάπτηση με την σκληρή δουλειά, την διαθεσιμότητα των ποδοσφαιριστών και της διοίκησης, είμαι σίγουρος ότι τα πάντα θα πάνε καλά».

Καζανάκης:
Επιτυχία του ΟΦΗ

Σχετικά με την προκήρυξη του Ενγκεν Γκαίραλντ ο τεχνικός του ΟΦΗ, Καζανάκης δήλωσε:

«Είμαι ενтуχής που θα συνεργαστούμε την νέα περίοδο μ' ένα άνθρωπο νέο, καταξιωμένο και το κυριότερο ορεξέτο για

Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι το γεγονός ότι ο Γκέραρντ 48 ώρες μετά την ανακοίνωση της συνεργασίας των δύο πλευρών, παραχωρεί την πρώτη του συνέντευξη στην εφημερίδα «Τόλμη» και τον αείμνηστο δημοσιογράφο Μανούσο Ζαχαριουδάκη και από τις πρώτες στιγμές δείχνει πως οραματιζόταν τον ΟΦΗ: «Θέλω να βγάλω την ομάδα στην Ευρώπη», όπερ και εγένετο.

Το όνομα του Γκέραρντ συνδέεται όχι μόνον με αυτήν την ιστορική νίκη της ομάδας, αλλά και με άλλες πολλές που θα ακολουθήσουν μέχρι το 2000, καθώς 15 ολόκληρα χρόνια μετά ο άνθρωπος που κατέφτασε με τα εισιτήρια του γυρισμού στην τσέπη, έχει πλέον γίνει ένα όχι μόνον με την ομάδα, αλλά και με την τοπική κοινωνία, η οποία τον έχει αγκαλιάσει σαν δικό της «γέννημα» και έχει πολιτογραφηθεί πλέον κρητικός.

Ο Γκέραρντ (ή Γκεραρντάκης όπως τον αποκαλούσαν οι ντόπιοι), αφήνει την τελευταία του πνοή στις 2 Ιανουαρίου 2018 σε ηλικία 77 ετών στο χωριό Ελιά της Κρήτης. Ο

Γκεραρντάκης, ενταφιάστηκε στην κρητική γη, που τόσο πολύ αγάπησε κατά την παραμονή του στο νησί.

Ο Γκέραρντ στην παραλιακή του Ηρακλείου

Οι σημαντικές διακρίσεις της ομάδας του ΟΦΗ στα χρόνια του Γκέραρντ είχαν ως αποτέλεσμα τη συσπείρωση και τη διεύρυνση της οπαδικής βάσης του ΟΦΗ, όχι μόνον εντός των ορίων της Κρήτης, αλλά ανάμεσα στους απανταχού Κρήτες. Ο αριθμός των μελών του συνδέσμου στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980 έφτανε τα 1.300-1.500 άτομα και οι εκδρομές σε κρίσιμους εκτός έδρας αγώνες του ΟΦΗ ήταν μαζικές.¹⁶

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του κρίσιμου τελικού ματς , που έφερε στα χέρια της Κρητικής ομάδας το πολυπόθητο κύπελλο Ελλάδας, όπως στο ΟΑΚΑ έδωσαν το παρόν στο πλάι του ΟΦΗ, πάνω από 20.000 Κρητικοί από όλη την Ελλάδα!

Περισσότεροι από 5.000 φίλαθλοι του ΟΦΗ ταξίδεψαν με πλοία της γραμμής και αεροπλάνα, από την Κρήτη στην Αθήνα. Επίσης χαρακτηριστικό είναι ότι εκτυπώθηκαν 50.000 φέιγ-βολάν που πετάχτηκαν σε κεντρικούς δρόμους της πρωτεύουσας,

μοιράστηκαν εκατοντάδες σημαίες και δημιουργήθηκαν δεκάδες πανό. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι ο νομάρχης Ηρακλείου κ. Λουκάκης διευκόλυνε τους δημοσίους υπαλλήλους που μετέβησαν από την Κρήτη στην Αθήνα, αφού τους επέτρεψε την επομένη του τελικού να αφιχθούν στις εργασίες τους όποτε επιστρέψουν και όχι την προβλεπόμενη ώρα.

ΞΕ-ΣΗ-ΚΩ-ΜΟΣ!

20.000 Κρήτες στο πλευρό του ΟΦΗ για τον τελικό

την ανεπανάληπτη γιορτή για τον ηράκλειο άθλο των άξιων παλικαριών μας ομάδας του μπόσκετ, σειρά έχει μια άλλη γιορτή: η γιορτή του σου, όπως έχει πάντα καθιερωθεί να είναι ο τελικός του κυπέλλου Πρωτεύουσας. Ο ΟΦΗ θα βγει νικήτης από την αναμέτρηση με τον αι την άποψη μου αυτή δεν τη στηρίζω μόνο στην αγωνιστική αξία της, αλλά και στην εντυπωσιακή κινητοποίηση που υπάρχει για το υπό. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι ακριβώς συμβαίνει αν δεν το έχετε κοντά. Λες και πρόκειται για... προεκλογική κινητοποίηση. Με τη ιτι, όταν γίνονται εκλογές, το κάθε κόμμα κινητοποιεί τους δικούς του ενώ τώρα όλοι τρέχουν για τον ΟΦΗ. Και στην Κρήτη και στην Αττική... γενικός αρχηγός της ΠΑΕ-ΟΦΗ κ. Παντελής Μυριοκεφαλιάκης, που κα βρίσκεται στην Αθήνα για να επιληφθεί όλων των θεμάτων που την πλευρά του ΟΦΗ, αναφορικά με τη διεξαγωγή του τελικού του Ελλάδας. Και δεν στέκεται τόσο σε προβλέψεις για την έκβαση του, όσο στις εκτιμήσεις του για την προσέλευση των Κρητών στο γήπεδο. Μυριοκεφαλιάκης, δεν σας απασχολεί το ότι ο κόσμος ζει ακόμη στην του Ευρώπης;

... Ο θρίαμβος της Εθνικής μας ομάδας γιορτάστηκε σαν Εθνική όλο τον ελληνικό λαό. Άνθρωποι που δεν ήξεραν ούτε τι είναι εσηκώθηκαν και χόλασαν τον κόσμο. Βγήκανε στους δρόμους όλοι. Μωρά, έβλεπες στα χωριά γυναίκες με τις... νυχτικές στις πλατείες και ινε. Άσε οι πιστολιές και τα αυτοκίνητα, οι σημαίες και λοιπά. Φοδερά Εγώ δεν τα 'χω ξαναζήσει σε τέτοιο βαθμό ούτε σε νίκες πολιτικών ούτε σε αθλητικές επιτυχίες της χώρας μας. Κι αυτό γιατί τώρα ε όλοι οι Έλληνες, δέκα εκατομμύρια, όσες είναι κι ο πληθυσμός. Το λοι σαν υπόθεση εθνική. Ήρθαμε πρώτοι στην Ευρώπη. Και το ε όπως του δείξε.

... του κυπέλλου, όμως, είναι κάτι διαφορετικό. Αφορά τους φίλους του ου γενικά και ειδικά όσους αγαπούν το θεαματικό ποδόσφαιρο. ο ΟΦΗ και ο Ηρακλής είναι ομάδες πρωτοπόρες τα τελευταία χρόνια α του θεάματος.

... αυτό εκπροσωπούν δύο από τις πιο μεγάλες και πιο ιστορικές της Ελλάδας: την Κρήτη και τη Μακεδονία. Σε ό,τι αφορά το κρητικό στοιχείο, θα επιμείνω στο ότι έχει ξεσηκωθεί διότι πρώτη φορά του δίνεται τόσο μεγάλη ευκαιρία να πανηγυρίσει ένα τίτλο. Ως τώρα είμασταν κομπάρσοι. Εδώ και δύο χρόνια πρωταγωνιστούμε. Βίαι παράλληλοι με την... εθνική μπόσκετ.

— Μήπως υπερβάλλετε;

— Καθόλου. Άλλωστε κάνω παραλληλισμό της πορείας των δύο ομάδων. Δεν τις συγκρίνω γιατί, απλούστατα, πρόκειται για ανάμια πράγματα. Επισημάλνω απλώς τη λαχτάρα των Κρητών φιλάθλων για ένα τίτλο. Αυτή η λαχτάρα θα τους φέρει κοντά στον ΟΦΗ την Κυριακή στις 9 το βράδυ στο Ολυμπιακό Στάδιο για να γλεντήσουν τον πρώτο πανελλήνιο τίτλο στην ιστορία του ποδοσφαίρου της Κρήτης.

— Η κινητοποίηση πώς πάει;

— Υπέροχα. Από την Κρήτη θα 'ρθει πολύς κόσμος, τόσο με το πλοίο που ναυλώσαμε για την Κυριακή, όσο και με τα πλοία και τα αεροπλάνα της γραμμής. Αλλά εκεί που θα γίνει χαλασμός κόσμου, είναι από την κινητοποίηση των Κρητικών (φιλάθλων και μη) που διαμένουν στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Όλοι οι σύλλογοι Κρητών του λεκανοπεδίου, περίπου διακόσιοι, θρίσκονται σε οργασμό. Ο συντονισμός, πάντως, της διανομής των εισιτηρίων, γίνεται από τα ακούραστα και δραστήρια παιδιά του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ Αθηνών που τους αξίζουν πολλά συγχαρητήρια...

Για περισσότερες, λοιπόν, πληροφορίες σχετικά με την κινητοποίηση των Κρητών φιλάθλων του λεκανοπεδίου Αττικής, μίλησαμε με τον πρόεδρο και τον επί των δημοσίων σχέσεων του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ Αθηνών κ.κ. Μιχάλη Κοντάκη και Γιώργο Μοσκοβίτη που μας ενημέρωσαν ότι:

- Έχουν εκτυπωθεί αφίσες που κολλήθηκαν ή θα κολληθούν σε μαγαζιά Κρητών της Αττικής και που καλούν το κρητικό στοιχείο να σταθεί κοντά στον ΟΦΗ.
- Έχουν επίσης, εκτυπωθεί 50.000 φέιν-βολάν με ανάλογο περιεχόμενο που θα ταχθούν στο κέντρο της Αθήνας και του Πειραιά καθώς και στα κσημεία των διαφόρων συνοικιών. Τα σχετικά έξοδα θαρύνουν τον Κ φιλεθλο Παναγιώτη Μιχαλάκη, ταξιδιωτικό πράκτορα, που μένει στο Αι
- Ηδη στις δύο πρώτες μέρες κυκλοφορίας τους έχουν μοιραστεί εισιτήρια από τον Συνδέσμο. Μεταξύ άλλων, έχουν πάρει: χίλια η «Παγκ Ένωσης», διακόσια ο σύλλογος Κρητών Ηλιούπολης, διακόσια ο σύλλογος Κορυμπίου, διακόσια του Νέου Ηρακλείου, εκατό του Χαϊδαρίου, εκατ Αιγάλεω, πεντακόσια ο κ. Μανώλης Μποτίζακης, πενήντα ο σύλλογος Βαρ νάν «ο Καζαντζάκης» καθώς και δεκάδες άλλοι σύλλογοι, ενώ τις μέρι απαιμένουν θα εφοδιασθούν και οι άλλοι σύλλογοι (σύνολο περίπου διακ
- Κάθε σύλλογος θα 'χει το δικό του πανό. Έτσι, το Ολυμπιακό Στά ντυέει σίγουρα στα «μαυρόασπρα».
- Ο Συνδέσμος Φίλων ΟΦΗ θα μοιράσει δύο χιλιάδες σημαίες και θα κρι τρία ασπρόμαυρα πανό, μήκους είκοσι μέτρων το καθένα.
- Αν ο ΟΦΗ πάρει το κύπελλο, θα γίνει ολονύχτιο κρητικό γλέντι (με ι λαγούρα κλπ.) στην Ομόνοια.

ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Για τη διάθεση των εισιτηρίων που έχουν απαιένει, ο Συνδέσμος Φίλων Αθηνών, εξέδωσε την παρκατώ ανακοίνωση:

«Όλοι οι Κρητικοί της Αθήνας στο Ολυμπιακό Στάδιο!

Κρητική φιλαθλή, όχι ο τελικός κυπέλλου μπροστά στην Τi-Βi. Η κ καταγωγή σου επιβάλλει ναώσεις το παρών με την παρουσία σου στις κε του Ολυμπιακού Σταδίου, την Κυριακή 21 Ιουνίου. Όλοι μαζί στο πλευρ ομάδας μας, του ΟΦΗ.

Να συμβάλετε και συ να κάνουμε το όνειρο πραγματικότητα. Το κύπελλο ΟΦΗ μας και στην Κρήτη.

Εισιτήρια μπορείτε να προμηθευτείτε στα γραφεία του Συνδέσμου Φίλων Αθηνών. Αγ. Κωνσταντίνου 51, 2ος όροφος, καθημερινά 8-9 μ.μ. Τηλέφ 52.42.547».

Αυτό, λοιπόν, από το ...εν Αθήναις «στρατόπεδο» του ΟΦΗ. Και έπει συνέχεια...

6.3. Η δημιουργία της Θύρας 4 και οι Snakes

Την δεκαετία του 1980 συντελούνται σημαντικές αλλαγές στις πρακτικές των φανατικών οπαδών στην Ελλάδα.

Τα μέλη των συνδέσμων αυξάνονται κυρίως με οπαδούς νεαρής ηλικίας που βρίσκουν την δική τους «ταυτότητα» μέσα από την ταυτότητα της ομάδας τους, διαμορφώνονται νέα οργανωτικά σχήματα και οι οπαδοί δημοφιλών σωματείων ιδρύουν νέους συνδέσμους που εκτείνονται πέρα από τα όρια της πόλης του συλλόγου.

Οι φανατικοί οπαδοί στους χώρους των γηπέδων, κυρίως νεαροί άνδρες συγκεντρώνονται σε θύρες πετάλων και απομονώνονται από τους μετριοπαθείς οπαδούς ή φιλάθλους με προστατευτικά κιγκλιδώματα και διαχωριστικά κάγκελα

Οι οπαδοί αυτοί υιοθετούν μια δυναμική παρουσία στην κερκίδα και επιθετική διάθεση.

Ο οπαδισμός αυτός, δεν είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα μόνο στα γήπεδα της Ελλάδας, αλλά συλλήβδην στις αθλητικές διοργανώσεις στην Ευρώπη. Οι οργανωμένοι οπαδοί χρησιμοποιούν πλέον διακριτά σύμβολα, αντικείμενα με συμβολικό περιεχόμενο, όπως κασκόλ, σημαίες και οπαδικές φανέλες, δημιουργούν γκράφιτι, γράφουν τραγούδια - ύμνους και βροντοφωνάζουν συνθήματα, συχνά με προκλητικό, βωμολοχικό και σεξιστικό περιεχόμενο, για να κοινοποιήσουν τις ιδέες τους και να προβάλουν τελετουργικά τις ταυτότητές τους διοργανώνουν εκδρομές και μαζικές μετακινήσεις στα εκτός έδρας παιχνίδια, μετέχουν σε βίαια επεισόδια που ξεσπούν με οπαδούς άλλων ομάδων – ιδιαίτερα με αυτές που παραδοσιακά καταγράφεται αντιπαλότητα – και πολλές φορές αυτά τα επεισόδια εκτείνονται και ανάμεσα στους οπαδούς και την αστυνομία, η οποία πλέον υιοθετεί αδιάκοπη παρουσία έξω από τις αγωνιστικές арένες.

Τα ΜΜΕ παίζουν κι αυτά ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της συνολικής εικόνας, παρουσιάζοντας τον τρόπο δράσης των οπαδών με εικόνες βίας και προβάλλοντας το στερεότυπο του «χούλιγκαν» που δημιουργεί προβλήματα υιοθετώντας παραβατικές συμπεριφορές, ενώ από το φαινόμενο δεν απέχει ούτε ο κινηματογράφος που παρουσιάζει ταινίες ανάλογου περιεχομένου.

Οι προαναφερθείσες αλλαγές σε δομικό αλλά και πολιτισμικό επίπεδο ενσωματώνονται σταδιακά και στις τάξεις των οπαδών του ΟΦΗ.

Πιο συγκεκριμένα στις αρχές της δεκαετίας του 1980 δημιουργείται ο πρώτος σύνδεσμος της ομάδας που εδράζει εκτός Κρήτης με την επωνυμία Σύνδεσμος Φίλων ΟΦΗ Αθήνας «Νίκος Ξυλούρης» στην πλατεία Κάνιγγος που θα συσπειρώσει το φίλαθλο κρητικό στοιχείο της Αθήνας γύρω από την ομάδα. Σταδιακά, εμφανίζονται και οι πρώτοι πυρήνες νεολαίων

οργανωμένων οπαδών κατά τα πρότυπα ανάλογων συλλογικοτήτων οπαδών της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Τομή στην εξέλιξη του οπαδισμού στο Ηράκλειο αποτέλεσε η ίδρυση του Συνδέσμου Οπαδών

ΟΦΗ Θύρα 4 το 1986 από οπαδούς νεαρής ηλικίας, πολλοί εκ των οποίων ήταν μέλη του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ και είχαν εκφράσει τη διαφωνία τους αναφορικά με την εξάρτηση του συνδέσμου από την ΠΑΕ.

Κύριος στόχος αυτών ήταν η δημιουργία ενός αυτόνομου συνδέσμου που θα είχε πιο δυναμική παρουσία στην κερκίδα και θα διατρέκωνε τις νέες τάσεις του οπαδισμού.

Το καλοκαίρι του 1986 η Θύρα 4 είχε ξεκινήσει άτυπα να δρα και να λειτουργεί με ισχυρή παρουσία στις κερκίδες και στο τέλος της ίδιας χρονιάς αναγνωρίστηκε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ηρακλείου το καταστατικό του συλλόγου, που όριζε ως βασικούς στόχους του συνδέσμου: την ενημέρωση των μελών σε κοινωνικά, καλλιτεχνικά και αθλητικά θέματα, την ενεργητική συμμετοχή σε αθλητικές εκδηλώσεις, τη συμπαράσταση στην ομάδα στα εντός και εκτός έδρας παιχνίδια, τη δημιουργία κλίματος ευπρέπειας και αποφυγής της οξύτητας των παθών και την απομόνωση και καταγγελία ατόμων που προκαλούν επεισόδια.¹⁰

Το γεγονός που έκανε ξεχωριστή τη Θύρα4 ήταν η δυναμική παρουσία που είχε στο γήπεδο, μέσα από τα συνθήματα και τα καπνογόνα, τα πανό και τις σημαίες. Αυτή η οργάνωση και ο ενθουσιασμός που διέκριναν τα μέλη της, την ξεχώριζαν στον χώρο τις εξέδρας και από τους παλιούς συνδεδεσμίτες της θύρας 1, που βρισκόταν στο απέναντι πέταλο, αλλά και από τους υπόλοιπους φιλάθλους που παρακολουθούσαν από τις εναπομείναντες θέσεις.

Το ολιγομελές αρχικά τμήμα οπαδών της Θύρας 4 κατάφερε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα να ‘οικειοποιηθεί’ του νότιου τμήματος στο δυτικό πέταλο. Έδωσαν επίσης στο γήπεδο το όνομα «Γεντί Κουλέ», αφήνοντας να εννοηθεί ότι ή έδρα του Ο.Φ.Η αποτελεί ένα απόρθητο φρούριο για τους αντιπάλους. Η προσήλωση στην αγαπημένη ομάδα εκφραζόταν με νέες πρακτικές όπως το σκαρφάλωμα στα κάγκελα της Θύρας 4, η ρίψη καπνογόνων και χαρτιών με την είσοδο των ομάδων στο γήπεδο, τα τραγούδια και τα συνθήματα της ομάδας, συχνά με τη συνοδεία κρουστών ή κορνέτας, τα κασκόλ αλλά και τα γκράφιτι. Μέσα από αυτές τις πρακτικές οι Ομιλίτες ερχόντουσαν πιο κοντά και ενίσχυαν την αίσθηση του ‘ανήκειν’ σε μια σχετικά κλειστή κοινωνική ομάδα για λίγους και εκλεκτούς.

10Αρ. απόφασης 212/20.11.1986, Πολυμελές Πρωτοδικείο Ηρακλείου, αρ. μητρώου 1091

Η ιδρυτική ομάδα αποτελούνταν από 21 άτομα, κατά κύριο λόγο από μαθητές και εργαζόμενους, ανάμεσα στους οποίους μόλις μία γυναίκα, γεγονός που δείχνει την κοινωνική υφή και σύσταση της Θύρας 4, με μέλη από τις «ενεργές» κοινωνικές ομάδες.

Ο πρώτος πρόεδρος ήταν ένας έμπορος από τη Θεσσαλονίκη και ο μόνος που υπερέβαινε τα 30 έτη.

Τα πρώτα γραφεία του συνδέσμου δημιουργήθηκαν στην περιοχή των Καμινιών στο Ηράκλειο, ενώ μετέπειτα μεταφέρθηκαν κάτω από την Θύρα 4, έπειτα από παραχώρηση του χώρου από την ΠΑΕ.

Απο τις πρώτες μαζώξεις των SNAKES '86-'87 για τον σύνδεσμο της Θύρας 4 στην πλατεία

Αγίας Βαρβάρας στα Καμίνια.

Οι οπαδοί της Θύρας 4 χρησιμοποιούσαν πολλά «παρατσούκλια» (Θύρα 4, Snakes, Black Boys) για να δηλώσουν την ταυτότητα τους , ωστόσο ο όρος Snakes ήταν τελικά αυτός που επικράτησε. Τα μέλη της χρησιμοποιούσαν εκκεντρικά ψευδώνυμα («Βαζέλας», «Θεός», «Γέρος», «Μπακαλιάρος», «Ακρίδας», «Ξεχείλας», «Βρομόσκυλο») δημιουργώντας έτσι έναν ιδιαίτερο κώδικα επικοινωνίας στο εσωτερικό της ομάδας. Οι συνδεσμίτες ήταν αντίθετοι με τις σχέσεις εξάρτησης του παραδοσιακού συνδέσμου από τη διοίκηση της ΠΑΕ και πίστευαν πως είναι οι θεματοφύλακες των ιδεών του ΟΦΗ. Παράλληλα όμως, αρκετά από τα μέλη διατηρούσαν επαφές με μέλη της διοίκησης προκειμένου να εξασφαλίζουν δωρεάν ή φθηνά εισιτήρια στους αγώνες τις ομάδας!

Στο ενθουσιώδες κλίμα που είχε διαμορφωθεί στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980, ο Ηρακλειώτης στιχουργός Μανώλης Ρασούλης με τον συνθέτη Γιώργο Γαβαλά

κυκλοφορεί το 1988 το δίσκο 33 στροφών Ποδοσφαιρικά: στον ΟΦΗ και τη μάνα γη. Ανάμεσα στα τραγούδια του δίσκου είναι και τα «ΟΦΗ ολέ», που καθιερώνεται ως ύμνος του συλλόγου, και «Η Θύρα 4», που παρουσιάζει μια ποιητική εικόνα από το κλίμα έκστασης της κερκίδας.

Το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980 βρίσκει τους φανατικούς οπαδούς του ΟΦΗ σε έντονη κοινωνική δραστηριότητα, με την αρνητική σημασία της έννοιας δυστυχώς. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου συμμετέχουν σε επεισόδια με συνδέσμους αντίπαλων ομάδων, ακόμα και με νεολαίες πολιτικών κομμάτων.

Οι οπαδοί φρόντιζαν να «κοινωνούν» τις ιδέες τους με συνθήματα στους τοίχους της πόλης και κυρίως σε χώρους κοντά στο γήπεδο της ομάδας. Αυτές οι πρακτικές δεν άργησαν να απασχολήσουν τους αρθρογράφους των εφημερίδων. Αυτό που απασχόλησε κυρίως τον τοπικό τύπο της εποχής ήταν κυρίως τα βίαια επεισόδια που ξεσπούσαν πριν, μετά αλλά και κατά τη διάρκεια των αγώνων στα οποία πρωτοστατούσαν οι φανατικοί οπαδοί του ΟΦΗ.

Η ενασχόληση του τύπου με τις συμπεριφορές των οργανωμένων οπαδών κορυφώθηκε στον αγώνα κυπέλλου με τη Λάρισα στις 15.2.1989, όταν μετά τη λήξη του ισόπαλου παιχνιδιού ξέσπασαν βίαια επεισόδια ανάμεσα στις δύο ομάδες, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό του ΟΦΗ από το θεσμό.

Μια απ' τις πρώτες οργανωμένες παρουσίες των SNAKES στη Θύρα 4 τη χρονιά 1985-86

Αφορμή στάθηκε το γεγονός ότι ποδοσφαιριστής της Λάρισας, έκανε μια άσεμνη χειρονομία η οποία εξαγρίωσε τους φανατικούς του ΟΦΗ, που εισέβαλαν στον αγωνιστικό χώρο και επιτέθηκαν όχι μόνον στους παίκτες τα Λάρισας, αλλά και στο διαιτητή.

Τα επεισόδια κυρίως και μετά τον αποκλεισμό του ΟΦΗ επεκτάθηκαν και εκτός γηπέδου και ομάδα νεαρών συνδεσμιτών αναποδογύρισαν κάδους απορριμμάτων, άναψαν φωτιές με λάστιχα, κατέστρεψαν καρέκλες και ξύλινα παγκάκια και απέκλεισαν την κυκλοφορία στο κέντρο του Ηρακλείου, θεωρώντας άδικη την απόφαση. Από τα επεισόδια αυτά συνελήφθησαν 6 άτομα.

Την επομένη ημέρα οι εντάσεις συνεχίστηκαν, με νέα διαδήλωση η οποία κατέληξε σε «ακόμα πιο σφοδρά επεισόδια. Εκατοντάδες συγκεντρωμένοι οπαδοί του ΟΦΗ στην πλατεία Νικηφόρου Φωκά, σταμάτησαν την κυκλοφορία των οχημάτων, φώναζαν συνθήματα, ενώ άλλοι με μοτοποδήλατα και σημαίες διέσχισαν τους κεντρικούς δρόμους

βάζοντας φωτιές σε κάδους απορριμμάτων. Ακολούθησε πορεία, κατά τη διάρκεια της οποίας προκλήθηκαν ζημιές σε καταστήματα και έγιναν σφοδρές συγκρούσεις με αστυνομικούς στα στεά γύρω από τον Ι.Ν. του Αγίου Μηνά στο κέντρο. Από τα επεισόδια αυτά συνελήφθησαν 10 άτομα.

Οι τοπικοί φορείς καταδίκασαν τα επεισόδια, ενώ από την άλλη ο Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου αποφάσισε να κρατήσει κλειστά τα καταστήματα ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τις ποινές σε βάρος του ΟΦΗ, γεγονός που αναδεικνύει έναν επιμέρους διχασμό ακόμη και της μικρής κοινωνίας του Ηρακλείου, απέναντι στις πρακτικές οπαδικής βίας, την αγανάκτηση των πολιτών απέναντι σε αυτήν από την μία και την στήριξη και έμμεση αποδοχή από την άλλη.

Την ίδια στιγμή ωστόσο, οι Ομιλίτες οι οποίοι συλλαμβάνονταν, αντιμετωπίζονταν πλέον ως «λαϊκοί ήρωες» στους κόλπους του συνδέσμου, γεγονός που οδήγησε στην αριθμητική αύξηση των νέων μελών, μιας και αρκετοί ήταν εκείνοι που αποφάσισαν μετά τα τεκτενόμενα να

«στρατολογηθούν» κάτω από την ομπρέλα των οργανωμένων της Θύρας 4.

Από τον αγώνα ΟΦΗ-Βιτοσα το 1987

Οι Snakes (Τα φίδια) όπως ονομάστηκαν, οι πιο φανατικοί οπαδοί του ΟΦΗ, έγιναν ο κεντρικός οργανωτικός πυρήνας της κοινότητας και λειτουργούσαν ως ο βασικός πόλος έλξης στους νέους της πόλης. Φρόντιζαν να επικοινωνούν τις ιδέες τους, ενδεδυμένες με τον μανδύα της ανάδειξης του κρητικού αισθήματος διαμέσω της τοπικής ταυτότητας που χαρακτήριζε τον

ΟΦΗ, στις παρέες και στις γειτονιές, στα κατά τόπους νεολαιίστικα στέκια της πόλης. Θεωρούσαν τους εαυτούς τους εκφραστές ενός τοπικού κινήματος που υποστήριζε την Κρήτη και έβλεπε τον ΟΦΗ ως «φυσική προέκταση» της κρητικής υπερηφάνειας και ιδιαιτερότητας

που στεκόταν απέναντι στο ποδοσφαιρικό και το κοινωνικό κατεστημένο της Αθήνας.¹¹

11 ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2015. «'Νασαι περήφανος που είσαι Κρητικός' Τοπικότητα, ταυτότητα και πολιτισμική μεταβολή στις κοινότητες των οργανωμένων οπαδών του ΟΦΗ», σελ. 27

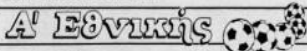
•ΤΑ ΝΕΑ•, Δευτέρα 28 Μαΐου 1990

•ΤΑ ΝΕΑ•, Δευτέρα 28 Μαΐου 1990

ΣΕΛΙΔΑ 1

Πρωτάθλημα Α' Εθνικής

Κι όμως δεν είναι θαύμα

Προηγήθηκε ο Ολυμπιακός με 4-0 και στο 90' ο ΟΦΗ πανηγύρισε τη νίκη του με 5-4!

Εντυπωσιακή διεκδίκηση της μπάλας από τον αρχηγό του Ολυμπιακού Τάσο Μητρόπουλο και τον γκαλκίτερ του ΟΦΗ Κώστα Χανιωτάκη

Ο Νίκος Τσιπαντάκης ακοράριος γιες αλλά η ορδή του Μανώλη Πατριτζή πήρε τη νίκη (5-4) στο χτεσινό ματς του Σταδίου Καραϊσκάκη

**Ολυμπιακός... 4
ΟΦΗ... 5**

Κριτική:
Μ. ΜΟΡΦΟΝΙΟΣ

ΟΦΗ δεν αριστεύει να ισοφαρίσει προανάκρι, όπως στον τελικό και έφτασε στη νίκη, αφού οι παίκτες του σκόραραν τρεις φορές στα πέντε τελευταία λεπτά της συνάντησης...

Η εξέλιξη του χτεσινού αγώνα Ολυμπιακός - ΟΦΗ αγγίζει τα όρια του «θαύματος», αφού οι «ερυθρόλευκοι» προηγήθηκαν στο 50' με 4-0 και στη συνέχεια... κατάφεραν να χάσουν με 4-5 και να κλείσουν το πρωτάθλημα με τη δεύτερη ήττα (η πρώτη από τον Παναθηναϊκό κι αυτή με μεγάλη σコア 3-4) στο Στάδιο Καραϊσκάκη.

Ρεκόρ γκολ (ννία) για αγώνα του πρωταθλήματος, που έλαβε χώρα οι εκκεντρικές των 6.000 περίπου οπαδών των μετατόπισαν οι έντονοι αποδοκιμασίες στο τέλος της συνάντησης.

Οι παίκτες του Ολυμπιακού

δεδομένη θέση στα... Γάιτες αφού πολύ απάντα μια ομάδα χάνει έναν αγώνα στον οποίο προηγείται με 4-0, κι όταν μάλιστα αγωνίζεται στο γήπεδό της. Η (αγανακτική) συμπεριφορά των «ερυθρόλευκων» κρίνεται ασεβής, αφού παρόμοια νοσηρέα και επιπολαιότητα δεν επιδεικνύεται ούτε από ποδοσφαιριστές ισοαριθμικής ομάδας. Οι επαγγελματίες παίκτες όμως του Ολυμπιακού φαίνεται ότι πίστευαν ότι το ματς τελείωσε όταν ο Νίκος Τσιπαντάκης πέτυχε το 4-0 στο 50' κι έδωσαν την ευκαιρία στον Βέρα και στην παρέα του να τους «διαπείσει» έτσι και οι ένα παιχτάρι χωρίς δοκιμαστικό ενδιαφέρον. Γιατί αν ο ΟΦΗ ήταν γιες... Αργία, ο Ολυμπιακός δεν ήταν ούτε Β' περιφέρεια Πατρών.

Οι γηραιότεροι γιες τους Αναστασίου και Τσιανωτάκη αγωνίστηκαν οδυράς και μεθυσμένα στο πρώτο 45λεπτο και ανέβωσαν τον δεύτερο του σκαρ στα επίπεδα των 3-0. Οι Μητρόπουλος, Τσιανωτάκης και Κοκιάς προσέδωσαν να δοθούν στον Λάτσο Νέιτσερ να υπερβείσει

τον Θωρή Μαίρη αλλά δεν τα κατάφεραν. Ο Ούγγρος διεθνής σκόραρ αλλά την παραγωγικότητά του (20 γκολ) ήταν νικήρας τον Χανιωτάκη με σουτ στο 31' κι έδωσε το προβάδισμα στον Ολυμπιακό (1-0). Στο 42' ο Νέιτσερ σκόραρε στον Σαββίδη κι αντώς στον Μπαρμάνη που με δυνατό σουτ έστειλε την μπάλα στο δίχτυ της οπίσθιας Χανιωτάκη (2-0). Το πείραγμα έδωσε με ένα «μονοτελικό» σε δημοσιότητα και εκτέλεση γκολ: στο 45' ο Πατριτζής ακοράριος κι επέστρεψε στην ΟΦΗ, η μπάλα κατέληξε στον Μπαρμάνη, από τον αριστερό του Ολυμπιακού στον Νέιτσερ κι από τον Ούγγρο στον Κοκιάκη που απέφυγε τον Χανιωτάκη και πάσαρε άρυστα (3-0).

Στο δεύτερο μέρος κι ενώ ο Νίκος Τσιανωτάκης πέτυχε γιες (50') το 4-0, με δυνατό σουτ από την περιοχή, ο Βέρα άρχισε τη δράση του. Ο Χανιωτάκης άσος ανανόητος (η τεχνική ηρεσία του Ολυμπιακού δεν θάλαρε απαραίτητο να χρησιμοποιήσει παίκτη για τη φειδώ του) κρότησε όρθιο τον ΟΦΗ που μάλιστα στο 51' ο Γε. Πατριτζής

πάσαρε στον Βέρα που από ελεγχόμενη θέση ορ σάντ σούταρε στο δοκάρι και ο Γούννης Μπαρμάνης σκόραρε στη συνέχεια με κοντινό πλάκ (4-1). Στο 55' ο σκόραρ του ΟΦΗ «σημάδεψε» το δοκάρι της οπίσθιας Ρέντου αλλά ο Βέρα με ισορροπία πέτυχε το 4-2 στο 62'. Στο τελευταίο πεντάλεπτο ήθελε η κατάληξη του Ολυμπιακού. Στο 85' ο Μπαρμάνης πέτυχε το 4-3 ύστερα από πάσα του Κρίστου, στο επίμονο λεπτό ο Βέρα με ατσάλινη προσπάθεια ισοφάρισε (4-4) και στην εκκέννη του αγώνα (90') ο Βαδούλας με κτύπημα

Οφθαίντ το δεύτερο γκολ υποστηρίζουν οι Βολιώτες

Βόλος... 1 - Λάρισα... 2

ΒΟΛΟΣ. Τον ανταποκριτή μας ΝΙΚΗ της Λάρισας με 2-1 επί του τοπικού Ολυμπιακού, ο ένα οδυράς δοκιμαστικό ματς. Τα παρτίνα υπήρξαν είναι για τους γηραιότερους, αφού το γκολ της νίκης των Λαρισαίων σημειώθηκε από κροναλά θέση οφθαίντ.

Το σκόρ άνοιξε στο 12 ο Κωνσταντίνος με χτύπημα πένταλι. Πρωτόβηκε κακή συνέντευξη των Παύλου - Παντελίου, δόλεγε την μπάλα ο Παντελίου, προφύλαξε τον Κερμαλά, που

STOP
ΤΗ δόξα του Ντίεγκο Μαραντόνα φαίνεται ότι χάρηκε ο αίντερ φορ του ΟΦΗ Γιάννης Μαραντόνης αλλά δεν κατάφερε να μνησεί τον αρχηγό της Εθνικής ομάδας της Αργεντινής.
Στο 48', Λατάν, της χτεσινής συνάντησης Ολυμπιακού - ΟΦΗ, ο Τσίμης αίντερρε, ο φορ του ΟΦΗ μονομάρισε στον αέρα με τους Τσαλουκίδη και Ρέντο αλλά χρησιμοποίησε το χέρι του για να στείλει την μπάλα στο δίχτυ της «ερυθρόλευκης» οπίσθιας. Την ενέργεια του Μαραντόνη είδαν όλοι οι θεατές της συνάντησης και φυσικά ο Περσώτης διεθνής Κώστας Δημητριάδης, ο οποίος και καταλόγισε την παράδοση σε θάρος του Νο 9 της κρητικής ομάδας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
INDEPENDENT
COLLEGE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
ΤΟ ΜΟΝΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ* ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Στο μοντέρνο και ειδικά διαρρυθμμένο για πανεπιστημιακή εκπαίδευση κτίριο του - στην καρδιά του μαρμαρέου κέντρου της Αθήνας - το INDEPENDENT SCIENCE AND TECHNOLOGY COLLEGE ξεκινάει τη λειτουργία του κατά τη παραδοσιακή πανεπιστημιακή πρόταση, με επιλεγμένο καθηγητικό προσωπικό γνωστό τόσο για το επιστημονικό και συγγραφικό τους ανιστήρ όσο και για το διδακτικό τους έργο στα ελληνικά και διεθνή Α.Ε.Ι.

ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ			
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΥΡ. & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
■ Οικονομική ανάλυση	■ Λογιστική - Χρηματοδότηση	■ Διεθνείς σχέσεις	■ Εισαγωγή ηλεκτρονικών υπολογιστών
■ Εφαρμοσμένα οικονομικά	■ Μάρκετινγκ	■ Εφαρμοσμένες	■ Διεκδίκηση πληροφορικών συστημάτων και συστημάτων και οργανισμών
■ Οικονομική πολιτική	■ Οργάνωση - Διοίκηση	■ Δημόσιες σχέσεις	■ Συστήματα επεξεργασίας στοιχείων και επεξεργασίας
■ Αγγλική γλώσσα	■ Αγγλική γλώσσα	■ Αγγλική γλώσσα	■ Αγγλική γλώσσα
ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΟ			
ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ	ΔΕΑΝΕ ΚΟΝΝΟΣ ΑΝ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ ΘΕΟΔ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ	ΚΟΡΑΝΙΑΝΗ ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΥΡΤΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ	ΤΣΙΛΙΑΝΗΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ	ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ	ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΜΗΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ

7. Ο ΟΦΗ από τα μέσα της δεκαετίας του '90 μέχρι το 2011

Η κατάσταση που περιγράφηκε παραπάνω, είχε ως απαύγασμα, μολονότι ο αριθμός των θεατών στα παιχνίδια του ΟΦΗ, αρχίζει να μειώνεται, εντούτοις να πληθαίνουν οι οργανωμένοι φανατικοί οπαδοί στις κερκίδες του «Γεντί Κουλέ» και η παρουσία τους γίνεται όλο και πιο μαχητική.

Ωστόσο, δεν αργούν να φανεί σωρεία προβλημάτων, τόσο διοικητικών όσο και οικονομικών αλλά ακόμη και οπαδικών, που θα επιφέρουν μεγάλο πλήγμα στην κρητική ομάδα, την οποία τα χρόνια που θα ακολουθήσουν από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 κι έπειτα, τη βρίσκουμε να προσπαθεί να λύσει τους «γόρδιους δεσμούς» που γεννώνται μέσα στους κόλπους της, προκειμένου να εξασφαλίσει όχι μόνον την υπεροχή της, αλλά και την συνέχιση της ταυτότητας και της παρουσίας της.

7.1. Σχέσεις εξουσίας και προστριβές ΟΦΗ - Ολυμπιακού

Ο θάνατος του Θόδωρου Βαρδινογιάννη το 1996 έφερε αναταράξεις στη λειτουργία της ομάδας, καθώς δημιούργησε κλίμα αβεβαιότητας για το μέλλον της, αφού το στενό συγγενικό περιβάλλον του δεν έδειχνε διάθεση να εμπλακεί ενεργά με τα διοικητικά του ΟΦΗ μειώνοντας μάλιστα σταδιακά τον προϋπολογισμό της ομάδας, γεγονός που όπως ήταν φυσικό επηρέασε πέραν της βιωσιμότητάς της, και την αγωνιστική της πορεία.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 οι αγωνιστικές διακρίσεις περιορίστηκαν και στην επόμενη δεκαετία ξεκίνησε η αγωνιστική κάμψη που οδήγησε στον υποβιβασμό του συλλόγου την άνοιξη του 2009. Η Θύρα 4 συνέχιζε να λειτουργεί «επίσημα» μέχρι περίπου τα τέλη της δεκαετίας του 1990, καθώς η κάμψη της ομάδας επηρέασε και την παρουσία της Θήρας 4, η λειτουργία της οποίας ατόνησε σταδιακά και η δραστηριότητα των μελών μεταφέρθηκε σε τοπικούς πυρήνες. Ο παραδοσιακός Σύνδεσμος Φίλων ΟΦΗ

συνέχισε να λειτουργεί ωστόσο, έχοντας την έγκριση της ΠΑΕ αλλά διαθέτοντας μικρό αριθμό μεσήλικων και ηλικιωμένων οπαδών. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ΠΑΕ ήταν ούτως ή άλλως, ένα ζήτημα που δημιουργούσε εντάσεις στο εσωτερικό της ομιλτικής κοινότητας και πυροδοτούσε αντιπαλότητες με οπαδούς άλλων ομάδων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα υπήρξε η μακροχρόνια αντιπαλότητα των οπαδών του ΟΦΗ και του Ολυμπιακού για να κάνει με τις σχέσεις εξουσίας που είχαν διαμορφωθεί στο ελληνικό ποδόσφαιρο σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την αγωνιστική και διοικητική κυριαρχία αρχικά του Παναθηναϊκού του Γιώργου Βαρδινογιάννη και στη συνέχεια του Ολυμπιακού του Κόκκαλη.

Το γεγονός ότι στις συνεδριάσεις της ΕΠΟ η ΠΑΕ ΟΦΗ συντασσόταν με τις προτάσεις του Παναθηναϊκού, αιωνίου αντιπάλου του Ολυμπιακού, είχε ως αποτέλεσμα, να οξύνονται οι σχέσεις ανάμεσα στην ομάδα του Ηρακλείου και στην ομάδα του Πειραιά. Ο ΟΦΗ αναπαρήγαγε την επιχειρηματολογία περί «παράγκας» του Ολυμπιακού, ενώ ο Ολυμπιακός είχε καταγγείλει συνιδιοκτησιακό καθεστώς ΠΑΟ και ΟΦΗ, ότι δηλαδή ο ΟΦΗ λειτουργούσε ως «δορυφόρος» του Παναθηναϊκού. Προφανώς, οι διαμάχες στο διοικητικό επίπεδο, πέρασαν και ανάμεσα στους οπαδούς των δύο ομάδων.

Η αντιπαλότητα αυτή δεν αφορούσε μόνον τους οπαδούς του Ολυμπιακού από τον Πειραιά, αλλά εκφράστηκε και σε τοπικό επίπεδο καθώς υπήρχαν υποστηρικτές του Ολυμπιακού και στην Κρήτη, ιδίως στο Ηράκλειο και στα Χανιά. Έτσι δεν ήταν λίγες οι φορές που το θερμόμετρο ανέβαινε στο «κόκκινο», όταν ακόμη και μέσα στην καθημερινή ζωή οι οπαδοί των δυο ομάδων, έρχονταν αντιμέτωποι στα καφέ και τις συνοικίες του Ηρακλείου. Φυσικά, η κατάσταση εκτροχιαζόταν ακόμη περισσότερο όταν επρόκειτο για τις αγωνιστικές αναμετρήσεις στο γήπεδο.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το ματς ΟΦΗ - Ολυμπιακού στις 2.2.1997 στο ουδέτερο στάδιο των Χανίων, όπου ξέσπασαν πολύ σοβαρά επεισόδια ανάμεσα στους οπαδούς των δυο ομάδων.

Το εχθρικό κλίμα ανάμεσα στους οπαδούς των δύο ομάδων ενισχύθηκε έπειτα από σοβαρά βίαια επεισόδια στο παιχνίδι που διεξήχθη.

Πιο συγκεκριμένα, οι 600 περίπου εκδρομείς του ΟΦΗ δέχτηκαν επίθεση στη Σούδα και στην παλιά πόλη των Χανίων από ντόπιους οπαδούς του Ολυμπιακού, για να ακολουθήσει πετροπόλεμος ανάμεσα στους οπαδούς των δύο ομάδων εκτός γηπέδου.

Ο ΟΦΗ στα επεισόδια της Σούδας

Η διοίκηση του ΟΦΗ εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία επέκρινε τη στάση των Χανιωτών, τονίζοντας ότι θα λογοδοτήσουν στην ιστορία της Κρήτης, και οι ηρακλειώτικες εφημερίδες θεώρησαν ως προσβολή της κρητικής αξιοπρέπειας πανό που είχαν αναρτήσει οπαδοί του

Ολυμπιακού από τα Χανιά και έγραφε «ΟΦΗ τσάτσε ντροπή της Κρήτης». Ο Σύνδεσμος Φίλων ΟΦΗ σε ανακοίνωσή του χαρακτήρισε πράξη ντροπής τη στάση των «λεγόμενων συμπατριωτών», επισημαίνοντας ότι με τέτοιες ενέργειες το χάσμα ανάμεσα σε Ηρακλειώτες και Χανιώτες θα μεγαλώνει.⁴⁸))))

7.2. Ο πρώτος νεκρός: «Ήρα ξεις για πάντα Οφιτζής»

Το αμέσως επόμενο διάστημα, το φαινόμενο της ποδοσφαιρικής βίας κλιμακώθηκε, με περιστατικά που λάμβαναν χώρα σε διάφορες περιοχές ανά την Ελλάδα σε παιχνίδια ανάμεσα στον ΟΦΗ και άλλες ομάδες.

Στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 2000 δηλαδή και ενώ η ομάδα αγωνιστικά είχε πάρει την κατιούσα, παρατηρήθηκε αύξηση των βίαιων επεισοδίων. Ενδεικτικά αναφέρεται το παιχνίδι με την Παναχαϊκή τον Μάιο του 2001, όταν οπαδοί από τις Θύρες 2 και 3 και στη συνέχεια από τη Θύρα 4, μπήκαν στον αγωνιστικό χώρο και επιτέθηκαν σε παίκτες της αντίπαλης ομάδας, ξυλοκοπώντας ορισμένους από αυτούς και χρειάστηκε η άμεση παρέμβαση της αστυνομίας, με αποτέλεσμα να τραυματιστούν σοβαρά τρεις αστυνομικοί.

Τα επεισόδια συνεχίστηκαν και στις 17 Ιουνίου του ίδιου έτους στη Ρόδο σε αγώνα μπαράζ του ΟΦΗ με τα Γιάννινα αλλά και μετέπειτα στο ματς ΟΦΗ – Ολυμπιακός στο Ηράκλειο την 1.9.2005 όπου σημειώθηκαν νέα επεισόδια, που επεκτάθηκαν στους κεντρικούς δρόμους της πόλης με πετροπόλεμο και κυνηγητό με την αστυνομία.

Όμως το γεγονός αυτό που έμελλε όχι μόνο να ταραξεί τα «νερά» στον ΟΦΗ αλλά και να αφήσει κυριολεκτικά άφωνη και συνάμα οργισμένη την τοπική κοινή γνώμη, συνέβη στις 5 Δεκεμβρίου του 2003, και δεν είναι άλλο από τη δολοφονία του 22χρονου Ηρακλή Μαραγκάκη, οργανωμένο οπαδό του ΟΦΗ και ποδοσφαιριστή των ακαδημιών του συλλόγου.

Αστυνομικοί του Τμήματος Αστυνομικών Επιχειρήσεων (ΤΑΕ) πυροβόλησαν και σκότωσαν τον νεαρό Ηρακλή, επειδή αρνήθηκε να σταματήσει σε μπλόκο στο δρόμο Ανωγείων – Ηρακλείου, κοντά στις Γωνιές Μαλεβιζίου.

Ο επικεφαλής αρχιφύλακας Γιώργος Δημητρακάκης 28 χρόνων και οι ειδικοί φρουροί Νίκος Μακρυποδάκης 25 και Θωμάς Γκούτζας 29 χρόνων έκαναν σήμα στο αγροτικό φορτηγάκι στο οποίο επέβαιναν τρεις νεαροί. Ο οδηγός σταμάτησε, αλλά όταν ο αρχιφύλακας του είπε να κάνει δεξιά για να μην υπάρχει κίνδυνος από τα διερχόμενα οχήματα, πάτησε γκάζι και τράπηκε σε φυγή.

Τότε και οι τρεις ένστολοι τράβηξαν τα όπλα τους και άνοιξαν πυρ. Ο 22χρονος Ηρακλής Μαραγκάκης τραυματίστηκε σοβαρά στο κεφάλι, ενώ οι σφαίρες έκαναν «σουρωτήρι» τα λάστιχα του αυτοκινήτου, που ακινητοποιήθηκε περίπου 200 μέτρα μακριά.

Ο τραυματίας μεταφέρθηκε στην αρχή στο Κέντρο Υγείας των Ανωγείων και στη συνέχεια στο Βενιζέλειο νοσοκομείο Ηρακλείου. Σύμφωνα με τους γιατρούς, η ζωή του κρεμόταν από μια κλωστή. Ο οδηγός Νίκος Γιαλιτάκης 22 χρόνων και ο δεύτερος συνεπιβάτης Ευάγγελος Παπουτσάκης συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στην Ασφάλεια Ρεθύμνου.

Την ώρα που ο Ηρακλής Μαραγκάκης έχανε τις ελπίδες του μετά από «μάχη» τεσσάρων ημερών στη μονάδα εντατικής θεραπείας, οι γονείς του έπαιρναν τη γενναία απόφαση να δωρίσουν τα ζωτικά όργανά του...

Η κηδεία του νεαρού πραγματοποιήθηκε στον ιερό ναό της Αγίας Βαρβάρας στην περιοχή των

Καμινίων, εκεί μου και ο ίδιος είχε μεγαλώσει κι εκεί που χτύπαγε πάντα η «καρδιά» του ΟΦΗ.

Το τελευταίο «αντίο» στον 22χρονο ερασιτέχνη ποδοσφαιριστή του ΟΦΗ είπαν ακόμη και ο δήμαρχος Ηρακλείου, Γιάννης Κουράκης, σύσσωμη η οικογένεια της κρητικής ομάδας, με επικεφαλής τον πρόεδρο της ΠΑΕ και αντιδήμαρχο Ηρακλείου Βασίλη Ξημέρη, συγγενείς, φίλοι, αλλά και πολλοί Ηρακλειώτες.

Πυροβόλησαν χωρίς λόγο και ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ 22ΧΡΟΝΟ

Χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος, ειδικοί φρουροί, το απόγευμα της Παρασκευής, στην περιοχή μεταξύ Σισαρχα και Γωνιών, είχαν πάει για να κάνουν έλεγχο και πυροβόλησαν πιστόπλατα τραυματίζοντας έναν 22χρονο που επέβαινε σε αγροτικό αυτοκίνητο μαζί με άλλα δύο άτομα.

Η ώρα ήταν περίπου 17.45, όταν ένα αγροτικό αυτοκίνητο, με τρία άτομα σαν επιβάτες - οδηγός ήταν ο Ν.Γ. 22 ετών - δέχθηκε σφαίρες από άνδρες των ΤΑΕ για να σταματήσει να τους κάνουν έλεγχο.

Αρχικά, το αυτοκίνητο σταμάτησε, όμως μόλις πλησίασαν οι αστυνομικοί, ανεπίτρεπτα καλύπτοντας ο οδηγός τον και έφυγε.

Αμέσως οι αστυνομικοί έγραψαν τα όπλα τους και πυροβόλησαν σε βάρος του αυτοκινήτου.

Οι σφαίρες βρήκαν στον άτυχο Ηρακλή Μαραγκάκη από το πίσω μέρος του κρανίου του και βγήκαν από το μέτωπο, ενώ άλλη τον βρήκε στην ωμοπλάτη, όπως ισχυρίζονται συγγενείς του.

Άλλες σφαίρες βρήκαν το πόδι μέσος του αυτοκινήτου, και τα λάστιχα και ο οδηγός του μετά από 200-300 μέτρα από το σημείο, όπου του είχε γίνει το σφαίρα να σταματήσει, υποχρεώ-

να βγει από το επανόρθω μέρος του μεταίσιον του, είχε περάσει οριζόντια από τον εργαζόμενο Μαραγκάκη.

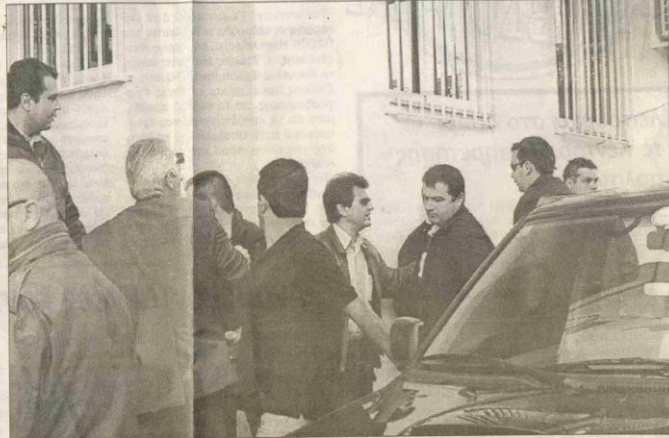
Συγχρόνως, είχαν γ' αντι-μετωπίσουν την σφαίρα εσωτερική αιμορραγία που του είχε προκληθεί.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ είναι το γεγονός ότι χρειάστηκαν 36 σφαίρες αίμα για να μπορούσαν να καλύψουν την μεγάλη ποσότητα αίματος που είχε χύσει ο Ηρακλής.

Ο Μαραγκάκης μεταφέρθηκε στην μονάδα εντατικής θεραπείας του Βενιζελείου, όπου του τοποθέτησαν ειδικά μηχανήματα για να κρατηθεί στην ζωή.

Οι γιατροί του χορήγησαν φάρμακα για να μπορούσαν να βοηθήσουν την επανωλευση του εργαζόμενου. Και τίποτο όμως μέχρι και χτες δεν είχε καταστεί δυνατό.

Σύμφωνα με τους θεράποντες γιατρούς, εάν δεν επανωλευση γρήγορα ο εργαζόμενος του είναι δύσκολο να παραμείνει στην

αρχικά το βράδυ της 5-12-2003 έδωσε στην δημοσιότητα διπλό, όπου ανέφερε το όνομα όχι μόνο του άτυχου Ηρακλή Μαραγκάκη, αλλά και των δύο άλλων φίλων του που ήταν στο αγροτικό αυτοκίνητο.

Και η απάντηση των πολιτών είναι εύλογη. Γιατί δεν ανέφεραν τα ονόματα των δραστών της αποτροπιαστικής εγκληματικής ενέργειας που έγινε σε βάρος του 22χρονου,

στις 5-12-2003, ανέφερε ότι από την αντομία που έγινε στο τόπο που έγινε το συμβάν βρέθηκαν 10 γραμμάκια ακατέργαστης ινδικής κάνναβης την οποία απέφυγαν οι επιβαίνοντες στο Ι.Χ. αυτοκίνητο στο έρευνα της οδού. Όπως προέκυψε οι παραπάνω 3 επιβαίνοντες στο Ι.Χ. αυτοκίνητο από κοινού είχαν μεταβεί στο δημοτικό διαμέρισμα των Ζωνιανών του δήμου Κουλούκωνα, όπου από

Επίσης αναφέρεται ότι περιουσιολόγους και κατασχέθηκαν 6 κενά φοιτήρια των 9 mm.

Η απορία είναι εύλογη. Γιατί αφού το αυτοκίνητο μεταφέρθηκε αρχικά στ' Ανώγεια και μετά στην Αστυνομική Διεύθυνση Ρεθύμνου, δεν λένε πόσες σφαίρες δέχθηκε:

**Το άφησαν
κι έφυγαν**

πυροβολισμούς που έφθισαν πήγαν το αυτοκίνητο που επέβαιναν τα τρία άτομα και το άφησαν στ' Ανώγεια, απ' όπου μετά το πήγαν στο Ρέθυμνο.

Οι άνδρες των ΤΑΕ, όταν έφευγαν για να πάνε στο Ρέθυμνο, ενώ βρισκόταν στον μεταξύ Ανωγείων και Άξου, δέχθηκαν επίθεση από άγνωστους κατοίκους της περιοχής, οι οποίοι τραυματίσαν ειδικούς φρουρούς και

Την επομένη ημέρα από τον θανάσιμο πυροβολισμό του 22χρονου, η οδός Ρολέν, όπου στεγαζόταν η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ηρακλείου, μετατράπηκε σε πεδίο μάχης, καθώς δεκάδες νεαροί, φίλοι και όχι μόνο του Ηρακλή Μαραγκάκη, συγκεντρώθηκαν για να διαμαρτυρηθούν.

Μέσα σε λίγα λεπτά η διαμαρτυρία μετατράπηκε σε άγρια επίθεση με πέτρες, ενώ οι διαδηλωτές αναποδογύρισαν και έσπασαν δύο περιπολικά και ξυλοκόπησαν έναν αστυνομικό, που δεν πρόλαβε να μπει μέσα στο τμήμα, όπως έκαναν οι περίπου 15 συνάδελφοί του που ήταν υπηρεσία εκείνη την ώρα! Δύο από τους νεαρούς συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα.

ΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ: Οι δύο ειδικοί φρουροί και ο επικεφαλής αρχιφύλακας μετείχαν στο μπλόκο έξω από το χωριό Γωνιές ομολογούν ότι και οι τρεις πυροβόλησαν εναντίον του αγροτικού δόχου ο οδηγός του δεν σταμάτησε στο σήμα που έκαναν. Οι τρεις κρατούνται με την κατηγορία της απόπειρας ανθρωποκτονίας από πρόθεση και θα απολογηθούν αύριο.

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ: Τα μεγάλης έκτασης επεισόδια που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί αν ο αστυνομικός διευθυντής, ταξίαρχος Κώστας Μαυρίδης, έδινε εντολή να επέμβουν αμέσως τα ΜΑΤ. Στους υφισταμένους του ο κ. Μαυρίδης δικαιολογήθηκε λέγοντας ότι δεν κρίθηκε σκόπιμη η παρουσία αστυνομικής δύναμης έξω από το κτίριο της Ασφάλειας.

ΑΓΕΡΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛ.ΑΣ.

Η... μάχη της Κρήτης σε Ρέθυμνο-Ηράκλειο

ΟΧΥΡΩΤΕΣ πολλές περιοχές στη Μεγαλόνησο – Νεαροί επιτέθηκαν και ξυλοκόπησαν αστυνομικούς

ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Η κατάσταση πολιορκίας βρίσκεται το τελευταίο 48ωρο η Κρήτη. Ο βαρύτατος τραυματισμός του 22χρονου Ηρακλή Μαραγκάκη, από ειδικούς φρουρούς των Τμημάτων Αστυνομικών Επιχειρήσεων, «έξυψε πληγές» στη Μεγαλόνησο και δημιούργησε συνθήκες ανοχύρωτης πόλης τόσο στο Ρέθυμνο όσο και στο Ηράκλειο. Τα επεισόδια που σημειώθηκαν προχθές στις 8 το βράδυ στο Ηράκλειο και συγκεκριμένα έξω από το κτίριο της Υποδιεύθυνσης Ασφάλειας, θεωρούνται και είναι πρωτοφανή.

του γκαράζ της ασφάλειας και να προκαλέσουν σοβαρές ζημιές σε έξι αυτοκίνητα.

Ακολούθησαν «οδομαχίες» μεταξύ των κουκουλοφόρων και ισχυρών αστυνομικών δυνάμεων, που ενισχύθηκαν με μια διμοιρία των ΜΑΤ. Η μάχη αστυνομικών-κουκουλοφόρων συνεχίστηκε στα στενσοκάκα του Ηρακλείου. Τα αιματηρά επεισόδια κράτησαν μέχρι τα μεσάνυχτα και... συνοδεύτηκαν με φωτιές που έβαλαν οι κουκουλοφόροι σε κάδους απορριμμάτων σε διάφορα σημεία του Ηρακλείου. Ευτυχώς οι φωτιές σβήστηκαν

έγκαιρα από τους άνδρες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι η οδός Ρολέν του Ηρακλείου και οι γύρω δρόμοι θύμιζαν «βομβαρδισμένο τοπίο».

Οι Ηρακλειώτες αποσβολωμένοι από τα απίστευτης έκτασης επεισόδια πέρασαν «νύχτα τρόμου» που θα μείνει ανεξίτηλη στη μνήμη τους. Η πιο σημαντική υπηρεσία της αστυνομίας αποδείχθηκε «ξέφραγο αμπέλι».

Συνολικά, τραυματίστηκαν τρεις αστυνομικοί και μάλιστα ένας από αυτούς γλίτωσε από θάυμα αφού

τον χτυπούσαν τουλάχιστον 10 άτομα, ενώ οι κουκουλοφόροι φώναζαν «σκοτώστε τον!». Στη συνέχεια συνελήφθησαν έξι άτομα -τέσσερα αγόρια και δύο κορίτσια, ενώ αναζητούνται ακόμα 25, τα στοιχεία των οποίων είναι γνωστά στις αρχές. Πάντως η τεταμένη ατμόσφαιρα ήταν αισθητή από την περασμένη εβδομάδα με εκτεταμένες επιχειρήσεις της αστυνομίας. Τα κρούσματα εγκληματικότητας στην περιοχή της Μεσσαράς είχαν αναστατώσει την περιοχή με συνέπεια να έχουν αυξηθεί οι περιπολίες και τα μπλόκα των αστυνομικών

Στις 14 Δεκεμβρίου 2003, δηλαδή λίγες ημέρες μετά το θάνατό του, ο αγώνας του ΟΦΗ

με την ΑΕΚ στο «Γεντί Κουλέ» μετατράπηκε σε συλλαλητήριο. Οι οπαδοί των

γηπεδούχων απαίτησαν -και πέτυχαν- την απομάκρυνση των αστυνομικών των ΜΑΤ από

το γήπεδο του Ηρακλείου.

Λίγες μέρες μετά σε φορτισμένη ατμόσφαιρα πραγματοποιήθηκε ο αγώνας του ΟΦΗ με την

ΑΕΚ.

Λίγο πριν την έναρξη του ματς οπαδοί του ΟΦΗ περιέφεραν στον αγωνιστικό χώρο ένα

πανό που είχε τη φωτογραφία του αδικoχαμένου νέου και έγραφε: Ηρακλή είσαι και συ

εδώ. Ακόμα και οι οπαδοί της ΑΕΚ χειροκρότησαν θερμά όταν οι οπαδοί του ΟΦΗ

πέρασαν μπροστά από τη θύρα 1. Στη συνέχεια το πανό τοποθετήθηκε στα κιγκλιδώματα της θύρας 4.

Εκεί υπήρχε ένα ακόμη τεράστιο πανό που έγραφε: Ηρακλή θα είσαι πάντα στην καρδιά μας.

Λίγο μετά την παράταξη των δύο ομάδων στον αγωνιστικό χώρο, οι ποδοσφαιριστές του ΟΦΗ πήγαν και άφησαν λουλούδια στο σημείο που ήταν το πανό με τη φωτογραφία του νέου που τόσο πρόωρα και άδικα χάθηκε. Με το σφύριγμα της έναρξης τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του, ενώ νεκρική σιγή επικρατούσε στις κερκίδες όπου οι φίλαθλοι σηκώθηκαν όρθιοι.

Λίγο πριν λήξει η σιγή μία δυνατή φωνή ακούστηκε από οπαδό της θύρας 4: Ηρακλή ζεις και τότε όλοι χειροκρότησαν θερμά, αποδίδοντας φόρο τιμής στο νέο που πριν λίγο καιρό ύψωνε κι αυτός τη φωνή του για την αγαπημένη του ομάδα. Τόσο πριν, όσο και κατά τη διάρκεια του αγώνα, οι οργανωμένοι οπαδοί φώναζαν συνθήματα κατά της αστυνομίας. Στο 5ο λεπτό του αγώνα δύο διμοιρίες MAT μπήκαν στο γήπεδο από τη θύρα

που είναι μεταξύ των θυρών 5 και 8 αλλά αποχώρησε αμέσως εξαιτίας της αντίδρασης των οπαδών. Να σημειώσουμε ότι μπροστά στα κιγκλιδώματα της θύρας 4 δεν υπήρχαν άνδρες των MAT όπως σε όλους τους προηγούμενους αγώνες.¹²

Ο Ηρακλής έγινε σύμβολο για τους απανταχού Οφιτζήδες και στους τοίχους της πόλης εμφανίστηκε το σύνθημα «Ηρα ζεις για πάντα Οφιτζής».

¹²Ιστοσελίδα www.agonaskritis.gr

7.3. Επιστροφή στις παραδοσιακές τοπικές αξίες και το αίτημα

«Λευτεριάς του ΟΦΗ»

Στο εσωτερικό του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ το χάσμα ανάμεσα στους «φιλοδοικητικούς» και τους υποστηρικτές της αυτόνομης στρατηγικής του συνδέσμου που εξέφραζαν οι Snakes ολοένα και μεγάλωνε, με τους Snakes τελικά να πετυχαίνουν τον πλήρη οργανωτικό έλεγχο του συνδέσμου τον Αύγουστο του 2002.

Υπάρχει θεός!

Υπάρχει και το απόδειξε την Δευτέρα το βράδυ που μετά την εκπομπή για τον Νικόπλια δεν άντεξε ούτε ο ίδιος και δάκρυσε και αυτός με τους φιλάθλους για το Νικόλα μας.

Όλα αυτά δεν άφησαν αυστηρό και τον μεγάλο επενδυτή του ΟΦΗ που προσωπικά μου γνώμη απέλυσε και όχι παραιτήθηκε ο "κύριος" Κασανάκης ή τέλος πάντων πρόλαβε αυτός να φύγει πριν τον διώξουν άλλοι.

Χριστός Ανέστη λοιπόν αδελφοί και σιγά σιγά αρχίζουμε να αναβλύσουμε κανένα ορνί. Βέβαια πρέπει να είμαστε λίγο επιφυλακτικοί και τα πανηγύρια να τα αρχίζουμε μετά την εκλογή της διοίκησης. Μη ξεχνάμε ότι και πιο παλιά υπήρξαν αλλαγές αλλά το αποτέλεσμα τους ήταν ίδιο και χειρότερο. Τέτοια λάθη δεν πρέπει να ξαναγίνουν. Πιστεύω ότι η διοίκηση του ΟΦΗ θα πρέπει να είναι παντελώς καινούργια που να αγοράνε πραγματικά τον ΟΦΗ και μόνο αυτόν. ΟΧΙ άτομα από την προηγούμενη διοίκηση. Καλά τους ήτανε προσέφεραν ότι προσέφεραν καιρός να ασχοληθούνε λίγο παραπάνω και με τις δουλειές τους.

ΑΝΤΕ ΓΕΙΑ ΣΑΣ !!! Πάει η παλιά διοίκηση ας γιορτάσουμε παιδιά και ας ελπίζουμε

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ!

Καλημέρα και χρόνια πολλά σε όλους τους γνήσιους ΟΜΙΛΗΤΕΣ!!! Μεγάλη ημέρα η 17η Μαΐου του 2002. Η αντίπακτη διοίκηση της ΠΑΕ ΟΦΗ αποτελεί παρελθόν. Οι συνεχείς διαμαρτυρίες των φιλάθλων έπιασαν τόπο. Οι επενδυτές συνεδριοποιήσαν πλέον ότι οι συγκεκριμένοι κύριοι είναι ακατάλληλοι.

Η διοίκηση επί προεδρίας του κ. Κασανάκη «κατάφερε» μέσα σε 1,5 χρόνο τα εξής καταπληκτικά:

- Έδιωξε τον Ευγένιο Γκέραρντ. Τον άνθρωπο που σύνδεσε το όνομα του με τις μεγαλύτερες στιγμές στην ιστορία του ΟΦΗ.
- Έδωσε στο «μεγάλο αδελφό» τους Πίτσο και Κυργιάκο. Στην περίπτωση του δεύτερου είχαν το θράσος να βγάλουν και ανακοίνωση συμπαράστασης για τον τραυματισμό του Γκούμα!!!!
- Προσπάθησε ανεπιτυχώς να γίνει μέλος της περιβόητης παράγκας. Φυσικά απώτερος στόχος ήταν να ευνοηθεί ο Παναθηναϊκός. (θυμίζω τα όσα βγήκαν στο φως της δημοσιότητας για το ματς ΟΦΗ - ΠΑΟΚ (0-0)).
- Απομάκρυνε κυρίως κανένα λόγο τον μεγάλο αρχηγό της ομάδας, το Νικό Νικόπλια. Τον άνθρωπο που επί 16 χρόνια έδωσε και την ψυχή του για τον ΟΦΗ.

Μετά από όλα τα παραπάνω ήταν φυσικό να ξεσηκωθεί ο λαός του ΟΦΗ. Και στην περίπτωση αυτή ίσχυσε το «φωνή λαού οργή θεού».

Η κινητοποίηση των φιλάθλων (οργανωμένων και μη) ήταν πρωτοφανής. Για μια ακόμα φορά ο κόσμος του ΟΦΗ απέδειξε ότι όταν θέλει μπορεί να πετύχει σπουδαία πράγματα.

Όσο για την επόμενη μέρα; Σίγουρα δεν μπορεί να είναι χειρότερη. Προσωπικά θεωρώ αρκετά εξυπνο τον κ. Βαρδινογιάννη ώστε να υποπέσει σε λάθος επιλογές ανθρώπων για τη νέα διοίκηση της ΠΑΕ ΟΦΗ. Είναι καιρός πλέον η διοίκηση να προσαρμοστεί με τις σημερινές εξελίξεις στο σύγχρονο ποδόσφαιρο. Ας περιμένουμε λοιπόν, τις επόμενες κινήσεις των επενδυτών. Πάντως οι φιλάθλοι του ΟΦΗ σε καμία περίπτωση δεν θα ανεχτούν μια νέα κοροϊδία. Αν οι αλλαγές προσώπων δε συνδυαστούν με αλλαγή πολιτικής τότε θα μας βρουν και πάλι απέναντί τους!!! Πρώτο μέλημα της νέας διοίκησης θα πρέπει να είναι η επιστροφή του Νικόπλια στην ομάδα. Με αυτή την κίνηση η διοίκηση θα ξεκινάει τη θητεία της με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ 18/5/97 θα τη θυμάμαι μια ζωή τη κεφαλιά αυτή!!!

Ο ΤΕΙΤΖΗΣ

ΟΦΗ - ΕΥΡΩΠΗ - ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑΣ ΟΦΗ- ΘΡΗΣΚΕΙΑ- ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

SNAKES - 4

ΑΛΛΑΓΗ: Δεν υπάρχει αμφιβολία πλέον σε κανένα ομιλίτη μετά και τα τελευταία γεγονότα ότι η ομάδα μας αλλάζει σελίδα.

Το μόνο που ευελπιστούμε εμείς οι φιλαθλοι του ΟΦΗ να είναι προς το καλύτερο η αλλαγή αυτή. Και φυσικά θα είναι προς το καλύτερο γιατί όπως είπε πολύ ωραία ο παλαίμαχος της ομάδας μας Παπαδόπουλος Δημήτρης, χειρότερο από ότι ήταν δεν μπορεί να είναι!

ΧΡΟΝΙΑ: Τελικά, ο κ. Καρανάκας παραιτήθηκε, τον παραιτήσανε αυτό δεν το έχω ξεκαθαρίσει ακόμη. Αυτό που θέλαμε όλοι εδώ και χρόνια. Εμείς σφειλούμε να τον ευχαριστήσουμε για τη βοήθεια του τόσα χρόνια ως παράγοντας του ΠΑΟ, με συγχωρείται του ΟΦΗ, ήθελα να πω!

ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΑ: Και για να μην υπερβάλουμε κυριολεκτικά τον ευχαριστούμε για την προσφορά του, αλλά ως εκεί. Μετά και τις υποθέσεις Νιόπλια-Γκέραρντ όλα εναντίον του ήταν. Όχι μόνο αυτά, αλλά μας έκαναν ναιώθουμε μειονεκτικά. Πολλοί είναι δυστυχώς που λένε είμαι ΟΦΗ και μετά ΠΑΟ.

Μα τι είναι ο ΟΦΗ με μάγκες ο ΠΟΑ ή ο Εργατέλης που παίζει τόσα χρόνια σε αυτές τις κατηγορίες και λένε είμαι Εργατέλης και ΑΕΚ π.χ.

Ο ΟΦΗ παίζει τόσα χρόνια στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο, είναι μεγάλη ομάδα, θέλουμε πρόεδρο που θα μας κάνει περήφανους στους κρητικούς με τις πράξεις του και όχι να αισθανόμαστε β' διαλογής φιλαθλοι.

Ο ΠΑΝΤΕΛΗΣ: Με αυτόν τον Παντελή τι γίνεται με παιδιά. Τον παρακολουθήσα την Τρίτη το βράδυ στην εκπομπή του «ΚΡΗΤΗ TV», «Extra

Sport» και σκοπό να φύγει δεν έχει. Βρε, κουράγιο που το έχει αυτός ο άνθρωπος. Ότι έχει καλή ψυχή φαίνεται, ότι είναι σαν άνθρωπος καλός και αυτό φαίνεται. Όμως με Παντελή δεν μας εμπνέει άλλο τόσο παράλογο είναι!

Σίκω να πανηγυρίσεις καμιά φορά στο γκολ του ΟΦΗ κατά του ΠΑΟ. Σε ρωτάνε προχθές στην εκπομπή για τη σκέψη που εμείς δεν γουστάρουμε επί της ουσίας δεν απάντησε, το μόνο που προσπάθησε να πει είναι ότι και Ολυμπιακός έχει ομάδες που κάνει αλισβερίσι.

Για αυτό σας λέω Παντελή δεν μας κάνεις.

ΜΑΖΙ ΤΟΥ: Εμείς πάντως με τον Δουλουφάκη είμαστε μαζί του και ότι έχει πει μέχρι τώρα μας εμπνέει αρκεί να μη γίνουν λάθη του παρελθόντος. Τα έχουμε πει πολλές φορές.

Αλλά στη διοίκηση πρέπει να έρθει και ο κ. Σημέρης. Τι να πρωτοθυμηθούμε. Τις τσάμπα εκδρομές που έκανε στη θύρα 4 στην Αθήνα-Λαμία για να ενισχύσουμε τον ΟΦΗ στο μπόσκετ, τις ανακοινώσεις διοίκησης κατά του κόσμου που δεν υπέγραφε. Ο άνθρωπος επικοινωνεί με τον κόσμο, αγαπάει τον κόσμο και το έχει αποδείξει. Μπράβο Βασιλή.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Το μόνο που πρέπει να ξεκαθαρίσει ο κ. Σημέρης είναι αν είναι αλήθεια αυτό που είπε ο Παντελής στην εκπομπή του «Κρήτη TV» ότι τη θύρα 4 (μετά το ματς με τον ΠΑΟ πριν από δύο χρόνια) την έκλεισε ο Σημέρης.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό για εμάς. Τα λάθη μας δεν ξεχνιούνται.

Όλες οι ομάδες έχουν καλούς και κακούς φιλάθλους, όλοι θα βρουν το δρόμο τους.

Το κτίριο, όμως κάτω από τη θύρα 4 γιατί το διέλυσαν για έργα και ακόμα είναι μπάζα! Και μόνο αυτό είναι απόδειξη ότι κάποιος έχει βάλει το χέρι

του. Αλλά ποιος;

ΕΥΧΗ: Κόλαση θα είναι τη νέα χρονιά το Γεντί Κουλέ και θα το δείτε. Όλος ο κόσμος κάρηκε με τις αλλαγές αυτές. Έβλεπα εκπομπή την προηγούμενη εβδομάδα με καλεσμένο τον Γκέραρντ.

Ο άνθρωπος τα είπε όπως είναι τα πράγματα. Τα δύο χρόνια το κακό με τον ΠΑΟ είχε παραγίνει και ο λόγος γιατί δεν υπήρχε ο άνθρωπος να απαντήσει, να κτυπάει το χέρι στο τραπέζι, να αγωνιστεί για τον ΟΦΗ.

Μόνο «να» πήγαν οι προηγούμενοι να λένε. Δίω, λοιπόν, ευχή στο νέο πρόεδρο να μη ξαναδούμε φαινόμενα στυλ Κυργιάκου, Πίτσου, γεγονότα ΟΑΚΑ το 1997, μεταγραφές Γκαλέτο και άλλα πολλά. Πάνω από όλα να πανηγυρίζει σε γκολ του ΟΦΗ προς τον ΠΑΟ και να δούμε επιτέλους μια ανακοίνωση ευχαριστίας προς τον κόσμο και όχι συνέχεια διαμαρτυρίες προς εμάς.

ΑΙΣΙΟΔΟΣΟΣ: Εγώ, πάντως, είμαι αισιόδοξος. Και αυτό γιατί το βλέπω από τον κόσμο με τη δίφα που είχαν κάτι να αλλάξει. Την προηγούμενη Πέμπτη, όπως ξέρετε, πήγαμε στο «Βορθηγιάννειο».

Ποτέ στην ιστορία του ΟΦΗ δεν έχει ξαναγίνει ευρύς ανακοίνωση σε εφημερίδες, με τηλέφωνα ο ένας στον άλλο μαζευτήκαμε τόσα άτομα.

Και παρά το εργάσιμο της ημέρας πολλοί άφησαν τη δουλειά τους και ήρθαν! Τρελή δίφα σας λέω από πλευράς κόσμου για αλλαγή.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ: Κλείνοντας θα ήθελα να δω μια συμβουλή στη διοίκηση να φέρουν πίσω τη αρχηγό μας το Νίκο τον Νιόπλια. Θα είναι η καλύτερη δυνατή αρχή για αυτούς, για εμάς, τον κόσμο που τον αγαπάμε και μας αγαπάει. Η καλύτερη αρχή!

Γεια σας,
Ο Αντιβάρζελος

Στις αρχές του 2003 ο Σύνδεσμος Φίλων μετονομάστηκε σε ΟΦΗ Snakes 4/Heraclion Club και τα επόμενα χρόνια έγινε ο πιο δυναμικός και πολυπληθής σύνδεσμος με βασικό άξονα της πολιτικής του την ανεξαρτησία του ΟΦΗ, δίνοντας βάρος στα τοπικά χαρακτηριστικά της ομάδας και ιδίως στην αναγκαιότητα επιστροφής της ομάδας στις παραδόσεις της, στον λαό και στις παραδοσιακές αξίες της Κρήτης (περηφάνια, φιλότιμο, λεβεντιά, παλικαριά) που απειλούνταν από την «ντροπιαστική» εξάρτηση του σωματείου από τον Παναθηναϊκό.

Από το 2003 άρχισαν αν λειτουργούν τοπικοί πυρήνες των οπαδών σε διάφορες περιοχές του Ηρακλείου, όπως ο Σύλλογος Φύλων ΟΦΗ-Snakes 4/ Ανατολικά Προάστια, που στεγάστηκε σε κτίριο στον Πόρο και αργότερα μετονομάστηκε σε Κρήτες 4/Ανατολικά προάστια, αλλά και σε περιοχές όπως σε Χερσόνησο, Μασταμπά, Ξεροπόταμο, Μοίρες και Γούβες, ακόμη όμως και στην Αγγλία από Κρήτες φοιτητές.

Προς το τέλος του 2004 ο Ομιλίτης, το αθλητικό περιοδικό του ΟΦΗ, σταμάτησε να κυκλοφορεί αφού η ανοικτή αντίθεση των συντακτών του με το ιδιοκτησιακό καθεστώς της

ΠΑΕ και σχολιασμοί που συνέδεαν σε συμβολικό επίπεδο το αίτημα της ανεξαρτησίας του ΟΦΗ με το ιστορικό ζήτημα της αυτονομίας της Κρήτης είχαν προκαλέσει αντιδράσεις στην τοπική κοινωνία.²⁰

Με το κλείσιμο του Ομιλίτη οι οργανωμένοι οπαδοί στρέφονται προς τις παροχές που προσφέρει το διαδίκτυο και βρίσκουν εκεί το πρόσφορο έδαφος να διαδώσουν τις ιδέες τους και να προβάλλουν τις θέσεις τους, βρίσκοντας απήχηση στη «λαϊκή βάση» του ΟΦΗ.

Από το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 2000 η ένταση στη σχέση οργανωμένων οπαδών και διοίκησης της ΠΑΕ κορυφώνεται, με τους οπαδούς να πραγματοποιούν μαζικά συλλαλητήρια και πορείες διαμαρτυρίας ενάντια στο ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Τον Φεβρουάριο του 2006, περίπου 800 οπαδοί διαδήλωσαν υπέρ της υπαγωγής της ομάδας στο άρθρο 44 για την ευνοϊκή ρύθμιση των χρεών της προς το δημόσιο, αίτημα που διευθετήθηκε λίγο αργότερα με νομοθετική ρύθμιση. Τον Ιούνιο του 2006 μετά το παιχνίδι του ΟΦΗ με τον Λεβαδειακό στο Ηράκλειο που εξασφάλισε την παραμονή του συλλόγου στην Α΄ Εθνική, η έντονη διαμαρτυρία των οπαδών για την φθίνουσα αγωνιστική πορεία της ομάδας και τη διαίωνιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, οδήγησε στην πραγματοποίηση πρωτοφανούς από άποψη συμμετοχής συλλαλητηρίου στο κέντρο της πόλης, με τη συμμετοχή περίπου 1000 οπαδών, οι οποίοι ζητούσαν την ανεξαρτησία της ομάδας από τον Όμιλο Βαρδινογιάννη και τον Παναθηναϊκό.

Ο τότε δήμαρχος Ηρακλείου Γιάννης Κουράκης, ο οποίος συμμετείχε στο συλλαλητήριο αυτό, ζήτησε να παρέμβει άμεσα η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού για το ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ΟΦΗ, ενώ συγχρόνως πρότεινε να

δημιουργηθεί ανεξάρτητη αθλητική εταιρεία λαϊκής βάσης, στην περίπτωση που η δικαιοσύνη δεν παρενέβαινε.

Το καλοκαίρι του 2006 η διοικητική κρίση που στους κόλπους της ΠΑΕ εντάθηκε καθώς παραιτήθηκαν μέλη του Δ.Σ. και της ηγεσίας του συλλόγου.

Παρά το γεγονός ότι η ομάδα βελτιώθηκε αγωνιστικά την επόμενη χρονιά, εκτονώνοντας σε ένα βαθμό την κρίση που επικρατούσε, οι Snakes αποφάσισαν αφενός να αναστείλουν την λειτουργία του συνδέσμου και αφετέρου τα μέλη τους απείχαν από τους αγώνες της ομάδας.

Το κύριο αίτημα ήταν η ανεξαρτητοποίηση της ομάδας που θα αποκαθιστούσε την αξιοπρέπεια του σωματείου : «Ένα πράγμα ζητάγαμε τόσα χρόνια. Να ζήσουμε [...] ανεξάρτητοι χωρίς αφεντικά πάνω από την ομάδα [...] Τι μπορείς πλέον να πεις σε ένα μίζερο; Να είναι περήφανος. Με την περηφάνια και τη λεβεντιά εξάλλου γεννιέσαι δεν γίνεσαι».

Λίγο καιρό αργότερα, οι Snakes πρότειναν στα μέλη να αγοράσουν μετοχές της ΠΑΕ προκειμένου να δημιουργηθεί ένας πυρήνας μικρομετόχων στην ομάδα με σκοπό την παρέμβαση και συμμετοχή στη διοίκηση της ομάδας από τα 'μέσα' πλέον. Οι τεταμένες σχέσεις ανάμεσα σε διοίκηση και οργανωμένους οπαδούς κλιμακώθηκε περαιτέρω την αγωνιστική περίοδο 2008-9 όπου οι δεύτεροι αξιοποιούσαν και τοπικούς αθλητικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς προκειμένου να προπαγανδίσουν τα αιτήματά τους στην τοπική κοινωνία. Στα τέλη του 2008 οι οργανωμένοι οπαδοί προχώρησαν και σε άλλες μορφές αντίδρασης, όπως συλλαλητήρια, μουσικές εκδηλώσεις αλλά και μέσω αναρτήσεων πανό με συνθήματα τύπου «Λευτεριά στον ΟΦΗ».

Αφίσα - κάλεσμα σε συλλαλητήριο 2008

Η κακή αγωνιστική πορεία της επόμενης χρονιάς που οδήγησε και στον υποβιβασμό μετά από 33 χρόνια, όπως είναι λογικό, είχε άμεσο αντίκτυπο και εκτός γηπέδου. Σταδιακά η παραδοσιακή κόντρα με τους οπαδούς του Ολυμπιακού αρχίζει να φθίνει, ανοίγοντας ένα νέο κεφάλαιο αντιπαλότητας των οπαδών του ΟΦΗ με τον Παναθηναϊκό λόγω του καθεστώτος συνιδιοκτησίας. Αυτό με τη σειρά του οδήγησε σε έξαρση της βίας μεταξύ των δυο νέων διαφορετικών στρατοπέδων, με αποτέλεσμα στο παιχνίδι ανάμεσα σε ΟΦΗ και ΠΑΟ να ξεσπάσουν επεισόδια με βανδαλισμούς και συγκρούσεις με τις αστυνομικές δυνάμεις.

Ο υποβιβασμός της ομάδας στο τέλος της αγωνιστικής περιόδου είχε ως αποτέλεσμα την έξαρση των διαμαρτυριών των οργανωμένων. Πιο συγκεκριμένα, το καλοκαίρι του 2009, έλαβαν χώρα τα πιο μαχητικά και μαζικά συλλαλητήρια με σκοπό την άσκηση πίεσης για αλλαγή στον τρόπο που διοικούταν η ομάδα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι οπαδοί που συμμετείχαν, ήταν ομοιόμορφα ντυμένοι με μπλούζες με τυπωμένο το σύνθημα «Λευτεριά στον ΟΦΗ».

Οι παραπάνω δράσεις είχαν άμεσο αντίκτυπο καθώς οδήγησαν τον δήμαρχο Ηρακλείου, Γιάννη Κουράκη, έπειτα από συνάντηση με αντιπροσωπεία οπαδών, να πείσει ώστε οι μετοχές της ΠΑΕ να μεταβιβαστούν σε καινούργιους μετόχους και επιχειρηματίες. Μια

από τις πρώτες κινήσεις της προσωρινής διοίκησης, με πρόεδρο τον ίδιο το δήμαρχο, ήταν να λειτουργήσει ως έδρα της ομάδας το Παγκρήτιο στάδιο, το οποίο είχε οικοδομηθεί για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων του '04. Η νέα διοίκηση και οι πρώτες της κινήσεις κατάφεραν να συσπειρώσουν τον οργανωμένο κόσμο της ομάδας, φέρνοντας τον και πάλι στο γήπεδο. Αν και η άνοδος στην πρώτη κατηγορία δεν έγινε άμεσα, η οργανωτική ανάπτυξη των συνδέσμων ήταν συνεχώς ανοδική. Η ανάταση αυτή είχε αντίκτυπο σε ποικίλους τομείς, όπως ο καλλιτεχνικός, καθώς άρχισαν να πολλαπλασιάζονται τα γκράφιτι στους τοίχους, δημιουργήθηκαν καινούργια τραγούδια και συνθήματα για την ομάδα. Επίσης, το μαχητικό αυτό πνεύμα συγκέντρωσε τα βλέμματα και τράβηξε το ενδιαφέρον νεανικών ομάδων, ακόμα και ομάδων με πολιτική ταυτότητα, από αναρχοαυτόνομες μέχρι ακροδεξιές. Στα τέλη του

2014 παρατηρούμε 7 διαφορετικούς συνδέσμους και πυρήνες οπαδών της ομάδας του Ηρακλείου: Snakes, Κρήτες, Θύρα 4, Θύρα 4 Αϊ-Γιάννη, Θύρα 4 Σητείας, Ομιλίτικο Στέκι Αρχανών και Σύνδεσμος Φίλων ΟΦΗ Αθήνας.

Παρόλη την αρμονική πλέον συνύπαρξη οργανωμένων οπαδών και διοίκησης της ΠΑΕ, η αντιπαράθεση και η ένταση ανάμεσα σε οπαδούς του ΟΦΗ και του ΠΑΟ εξακολουθούσε να υφίσταται. Αυτή η ένταση δυστυχώς είχε ως αποτέλεσμα τον τραγικό θάνατο στις 4 Σεπτεμβρίου 2011 ενός οπαδού του Παναθηναϊκού από τα Μάλλια, ο οποίος έχασε βίαια τη ζωή του έπειτα από άγρια σύγκρουση στο Παγκρήτιο μεταξύ συνδεσμιτών των δυο παραπάνω ομάδων. Ως αναμενόμενο, το παραπάνω τραγικό γεγονός προκάλεσε ηχηρό ταρακούνημα στην κοινωνία του Ηρακλείου, αλλά και προβληματισμό για τα φαινόμενα βίας και ρατσισμού που πηγάζουν στους κόλπους των οργανωμένων οπαδών της πόλης.

Επίλογος

Μέσα από το χρονολογική αναδρομή ζωής και δράσης του Ο.Φ.Η γίνεται εύκολα αντιληπτή η ισχυρή σύνδεση της ομάδας με την τοπικότητα που διατρέχει την ταυτότητά της και κατ' επέκτασιν διαμορφώνει την υπόσταση τόσο του αθλητικού σωματείου όσο και των φιλάθλων.

Αρχής γενομένης της ίδρυσης του Ο.Φ.Η. αναπτύσσονται στενοί δεσμοί με την κοινωνία του Ηρακλείου, οι οποίοι αρχίζουν να υφαίνονται από τα ανώτερα στρώματα της πόλης που αποτελούν και τα πρώτα ιδρυτικά της μέλη, ωστόσο σταδιακά επεκτείνονται και στις λαϊκές μάζες, με την κρητική ομάδα να αποτελεί κύριο εκφραστή του λαϊκού αισθήματος και της διακριτής ταυτότητας των κρητικών στον τομέα του αθλητισμού, υιοθετώντας τις «αρετές» που παραδοσιακά διακρίνουν τους κρήτες.

Στα χρόνια που θα ακολουθήσουν της ίδρυσης η πορεία που θα γνωρίσει η ομάδα θα είναι διαρκής και ανοδική μέχρις ότου θα διακοπεί βίαια τα χρόνια της Γερμανικής Κατοχής, για να επανέλθει όμως ακόμη πιο ενισχυμένη τη μεταπολεμική περίοδο, με την ίδρυση μάλιστα του πρώτου συνδέσμου οπαδών, που θα αποτελέσουν κεντρικό πυρήνα της ομάδας, το 1959. Το πάθος για την ομάδα, η πόρωση και η πόλωση δεν θα αργήσουν να φέρουν στο προσκήνιο τα πρώτα σημάδια οπαδικής βίας. Παρ'όλα αυτά οι φίλαθλοι γίνονται ο «πνεύμονας» του ΟΦΗ, στηρίζουν την ομάδα, εξαίρουν την τοπική της ταυτότητα, ανυψώνουν το κρητικό ιδεώδες μέσα από το ποδόσφαιρο.

Τις δεκαετίες του 1980 και 1990 ο ΟΦΗ διανύει την χρυσή του εποχή, διαπρέπει στους αγωνιστικούς χώρους και χαράσσει μια μοναδική πορεία στο ελληνικό ποδόσφαιρο συνοδευόμενη από πολλές και σημαντικές νίκες, γεγονός βέβαια που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται και στα έμπειρα χέρια του προπονητή Γκέραρντ. Είναι η εποχή που πλέον είναι ώριμες οι συνθήκες, το «καμάρι» της Κρήτης να αποκτήσει το δικό του σύνδεσμο

οργανωμένων οπαδών, που δεν είναι άλλος από τους Snakes. Οι οπαδοί «νέα γενιάς» θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στα γεγονότα που θα ακολουθήσουν τόσο σε επίπεδο της τοπικής κοινωνίας μιας και εκεί απαντώνται οι ρίζες του, αλλά και στο αθλητικό πεδίο.

Από το 1990 μέχρι και το 2011, η ομάδα θα κληθεί να αντιμετωπίσει πολλά και σοβαρά προβλήματα κυρίως σε διοικητικό και οργανωτικό επίπεδο, θα αντιμετωπίσει «σκαμπανεβάσματα» ακόμη και στο αθλητικό κομμάτι, ωστόσο θα καταφέρει να ανταπεξέλθει, να ανασυσταθεί, κα προβάλλοντας το αίτημα της «λευτεριάς» εν τέλει να ορθοποδήσει και να σταθεί στα πόδια της μέχρι και σήμερα.

Σήμερα ο ΟΦΗ παραμένει εκφραστής του τοπικού λαϊκού αισθήματος, συνεχίζει να συσπειρώνει πλήθος οπαδών γύρω του και να μιλά στις καρδιές τους. Το επίτευγμα αυτό δεν ήρθε μόνο του, αλλά μέσα από τη πολυσχιδή ζύμωση, που περιεγράφηκε παραπάνω, της ομάδας με την τοπική κοινωνία.

Βιβλιογραφία

Αnon., 1/6/1959. *Καταστατικό του Συνδέσμου Φίλων ΟΦΗ*. s.l., s.n., pp. 5-7, 25.

Αnon., 1987. ΠΑΟ-ΟΦΗ. *Ο κόσμος του ματς*, Issue 7.

ΖΑΙΜΑΚΗΣ, Ι., 2015. «'Νασαι περήφανος που είσαι Κρητικός' Τοπικότητα, ταυτότητα και πολιτισμική μεταβολή στις κοινότητες των οργανωμένων οπαδών του ΟΦΗ. Στο: *Κοινωνία και Αθλητισμός στη νεώτερη Ελλάδα: Κοινωνιολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις*. s.l.:Αλεξάνδρεια, p. 368.

ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ, Ε., 2007. Συμβολή των Μικρασιατών προσφύγων στην ανάπτυξη του αθλητισμού στο. *Εφ.ΠΑΤΡΙΣ*, 28 3.

ΜΑΛΑΤΑΚΗΣ, Β., 1940. *Η Μετααυγουστιανή Διοίκησης εν Κρήτη*. ΗΡΑΚΛΕΙΟ: s.n.

Προκήρυξη 2/Ανώτατη Στρατιωτική Διοίκηση Εσωτερικών και Νήσων/2ο Επιτελικό (11/11/1967).

- ❖ Ιστοσελίδα www.agonaskritis.gr
- ❖ Επίσημη ιστοσελίδα του Ο.Φ.Η, www.oficretefc.com
- ❖ Αρχειακό Υλικό Εφημερίδων από Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου και Ψηφιακή
- ❖ Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Copyright © Χαρίδημος Παπαχατζάκης 2022.

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά,

Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της πτυχιακής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.